לציונות—לסוציאליזם—לאחוות עמים

על המשמר

יום ג', י' בכסלו תשמ"ח, 1 בדצמבר 1987 / שנה מ"ח מס' 13509 / המחיר 1.10 ש"ח כולל מע"מ

נקש יוסגר כנראה מחר

מאת זהבה מרום, כתבת „על המשמר"

ויליאם נקש, הכלוא עתה בבית־המעצר ניצן, בכלא איילון, ברמלה, יוסגר ככל הנראה מחר לידי שלטונות צרפת ויוטס מנמל־התעופה בן־גוריון לפאריס, בליווי חוליה של משטרת מרחב־השפלה.

עד כה לא נתקבלה הוראה בשירות בתי־הסוהר להעביר את נקש לידי המשטרה. מפקד מרחב־השפלה, ניצב־משנה חיים קליין, ודובר מרחב־השפלה, רב־פקד משה מלול, סרבו להתייחס לנושא וטענו, כי לא ידוע להם דבר על הסגרתו של נקש מחר.

עם זאת נמסר, כי שני קצינים של משטרת צרפת הגיעו אתמול לישראל, כדי להכין את הסגרת נקש.

המכבש הדתי הגביר לחציו לביטול פסיקת השופטת פרוקצ'ה

הליכוד הודיע לדתיים כי יתמוך ב„חוק ההסמכה" — המערך מתלבט

מבקשים להביא החוק עוד השבוע לכנסת ● יאפשר לרשויות מקומיות בכל הארץ לקבל חוקי עזר כרצונן בעניין השבת ● המערך מבקש לדחות לפי שעה ההצעה ● אדרי: זו הפרת הסטטוס־קוו ● השר צור: יש בכך ביזוי פסיקת בימה"ש. ● מפגינים חרדים חסמו אתמול התנועה ברחוב יפו ● המשטרה תגיש כתב אישום נגד מאיר פרוש נציג אגו"י בעיריית ירושלים

מאת מוטי בסוק, כתב „על המשמר" בכנסת, בצלאל עמיקם ודורית גפן כתבי „על המשמר"

הסיעות הדתיות בכנסת דרשו אתמול הן מהליכוד והן מהמערך כי יתמכו עוד השבוע, בקבלת „חוק ההסמכה" בקריאה טרומית. הליכוד הודיע רשמית כי יתמוך בחוק. המערך עדיין חובך בדעתו.

הנושא עלה אתמול לדיון בהנהלת הקואליציה. הח"כים דווחו כי על שולחן הכנסת מונחות שתי הצעות חוק פרטיות בנושא „חוק ההסמכה". לפי הצעות אלו של ש"ס הקואליציונית וורדיגר (פאג"י) האופוזיציוני, תקבל הכנסת חוק המסמיך את הרשויות המקומיות בכל הארץ, לקבל חוקי עזר כרצונן.

(המשך בעמוד 4)

מאחורי הגדר – הפגנת החרדים אתמול בירושלים (צילום: ישראלי)

ג'ונבלט דן עם המחבלים כיצד להערך לתגמול ישראלי

צידון. — ואליד ג'ונבלט, מנהיג הדרוזים בלבנון, שוחח אמש בצידון עם משלחת של מחבלים פלשתינאים, על הדרכים להתייצב מול פעולות תגמול ישראליות אפשריות, בעקבות התקפת הגלשנים בגליל העליון.

„אנו חייבים ללכד את שורות הלבנונים והפלשתינאים כדי להתייצב מול כל תוקפנות ישראלית בעקבות הפעולה האמיצה", אמר ג'ונבלט בעקבות פגישה עם נציגים של כל הארגונים הפלשתיניים. (עי"צ)

...: צהלות הערבים על הפיגוע – מראיינות ● עמ' 2

רבין: חיילים מהנח"ל איתרו לראשונה הגלשן / גרנות: פושעי שפתיים ניצלו התקרית לחשבונות פוליטיים ● עמוד 3

...ב אישום נגד כהנא על הסתה ● עמ' 4

...סה לממשלת פולין במשאל העם ● עמ' 5

...ל הקרב על תקציב המדינה ● עמ' 19

...פגנת מחאה – בעיירה אופקים ● עמ' 19

...ן היום מצורף הדף הירוק

...מצע של זוילי: דמוקרטיה, חופש הפרט, חופש הזרמים בדת

מאת שלמה סלוצקי, כתב „על המשמר"

...אמנה בערכי המדינה היהודית־דמוקרטית, התנגדות לכל כפייה ...הגנה על חופש הפרט, המתבטאת גם בתמיכה בזרמים השונים ...ן, הם הפרוגרמה שאעמיד מול מועמד הליכוד, אם אבחר ביום ...ייצג את מפלגת העבודה בהתמודדות על ראשות ההנהלה ...". — כך אמר אתמול ניסים זווילי, בראיון מיוחד ל„על־ ...", המתפרסם היום, בעמוד 7. עוד טען זווילי, המצטייר ...ש בעל סיכויים גדולים להיבחר כנציג מפלגתו, אך העלול ...ל ידי ותו אמריקני: „אני בעד מעורבות אמריקנית במסגרת ...ם לנינו, אך יש מי שעלול שם (בארצות־הברית), לתרגם לא ...את ההסכם...". „נראה לי לא הוגן לפסול מועמדותו של אדם ...לשמוע את ה„אני מאמין" שלו. ה„אני מאמין" במלואו — ...

תחקיר נוסף יקבע מי יועמד לדין

ייערך היום בהשתתפות הרמטכ"ל ומפקדי הכוחות בשטח ● מפקד חיל־האוויר אמר אתמול כי הוא נוטל אחריות על הכשלון למנוע חדירת הגלשן ● רבין בחיפה: יש היום בלבנון יותר מחבלים מאשר ערב מלחמת לבנון

מאת אבי בניהו, כתבנו הצבאי

הבוקר יתקיים תחקיר בראשותו של הרמטכ"ל על אירועי „ליל הגלשנים". בתחקיר יטלו חלק מפקדי הכוחות וביניהם גם מפקד כוחות הנ"מ וקציני חיל־האוויר. מתחקיר זה ייצאו המלצות כנגד מי מבין המעורבים באירוע לנקוט בצעדים משמעותיים.

מפקד חיל האוויר אביהו בן־נון אמר אתמול, כי חיל האוויר נוטל על עצמו את האחריות על אירוע הגלשן עד לרגע נחיתתו ואת מעצם ההעובדה שחיל האוויר הוא המופקד על שמי המדינה, ובשל כך שחיל האוויר לא הצליח לעמוד במשימתו.

יותר מחבלים היום

„כיום יש בלבנון יותר מחבלים הפועלים נגד ישראל ורצועת ...

(המשך בעמוד 3)

שרון: הדרג המדיני אחראי, בשל תפיסתו שאי־אפשר למנוע פיגועים; רבין: לא אפזר הבטחות שווא

מאת דליה שחורי, הכתבת המדינית של „על המשמר"

שר־התעשיה והמסחר אריאל שרון האשים את־מול בישיבת הממשלה את הדרג המדיני באחריות לתוצאות הפיגוע במחנה הנח"ל ליד קרית שמונה. שרון אמר, כי הדרג המדיני אחראי, בשל התפיסה כי אי־אפשר למנוע פיגועים באורח טוטאלי ואי־אפשר לחסום לחלוטין כניסת מחבלים לישראל.

שרון: שאף מחבל לא ייכנס

שרון, אשר קבל שהוא תובע לקיים דיון בנושא הטרור בממשלה אך, אין מקיימים דיון כזה, אמר, כי צריך להטיל על צה"ל את המשימה שאף מחבל לא ייכנס לארץ, וכך גם לגבי מעשי הטרור. „אומרים שאי־אפשר לחסל לגמרי את מעשי הטרור, ואני אומר שאפשר", אמר. שרון הוסיף, כי יש לפגוע בארגוני המחבלים, בזרוע הפוליטית ובזרוע המבצעית כאחד.

רבין: ציפיות שווא ואי־אמון

שר הבטחון יצחק רבין הגיב על דברי שרון באומרו, כי לא ייתן אף פעם תחזיות שהוא אינו מאמין שאפשר לממשן. צריך לומר את כל מה

(המשך בעמוד 2)

פיקרינג פסק לטובת פרס: קרלוצ'י, כמו שולץ, משוכנע בצורך בוועידה בי"ל

ברבריו אמש בחיפה אמר השגריר האמריקני כי גם שר־ההגנה וגם שר־החוץ סבורים שירדן זקוקה לוועידה בי"ל כדי להתחיל במו"מ עם ישראל ● לשכת שמיר ציטטה קודם לכן דברים הפוכים מפיו של קרלוצ'י — כאילו אינו מאמין בוועידה בי"ל ● לשכת פת השיבה באומרה כי לשכת רה"מ מסתמכת על דברים ישנים עוד בטרם היה קרלוצ'י שר־ההגנה

מאת קובי מנדל, כתבנו בחיפה, ודליה שחורי כתבתנו המדינית

...גם שר־ההגנה פרנק קרלוצ'י, וגם שר־החוץ ג'ורג' ...

שולץ משוכנעים כי ירדן זקוקה למנגנון בינלאומי כדי להתחיל במו"מ עם ישראל" — כך אמר אמש שגריר ארה"ב בישראל, ...

תומאס פיקרינג, בוועידת מכון חיפה של מפלגת העבודה. לדברי ארה"ב לא קבעה תאריך יעד לכינוס ועידת שלום, אך חבהיר ...

כי קרבת הבחירות בארה"ב לא ישפיעו על עצירת התהליך ועל כן הזהיר שהזמן אינו פועל לטובת ...

...שבת ומדינת החוק

...ק שמיר הודיע בפגישתו עם ועדת העורכים, שהוא תומך ...טוס־קוו, וכי „חשבת היא חלק מן הסטטוס־קוו". זוהי אימרה ...מן הסוג שראש־הממשלה מתמחה בו, אך מאחוריה עומדת ...נה למפלגות הדתיות, שהליכוד יתמוך „בחוק ההסמכה" של ...הועד העירוניים לחוקי המדינה, כדי למנוע פסיקות מן הסוג ...שופטת איילה פרוקצ'יה. יש גם חוגים במפלגת־העבודה ...ים בחוק הזה. החוגים החרדים, מצידם, אינם סומכים על ...קואים, וממשיכים בסידרת אירועים אלימים, שמטרתם ...עליגו את נועם ושלוות השבת באמצעים של כוח ומהומה. גם ...הקיקה וגם מאבק החרדים אינם על עניין השבת בלבד. ...מאבק מתמשך על נושא חשוב וכולל הרבה יותר – מאבק בין ...החוק למדינת ההלכה.

...החוגים הדתיים מנסים מאז קום המדינה לקדם חקיקה דתית. ...קלו על מגע את חוק הנישואין והגירושין, שהוא בכייה ...אך נכשלו בחקיקה דתית נוספת. משמעות החקיקה ...לעומקה היא החדרת עקרון מדינת ההלכה למדינת החוק, ...הנישואין והגירושין הוא אחד המכשולים להפיכת מדינת ...למדינה דמוקרטית במלוא מובן המלה. אבל מאז לא ...המפלגות הדתיות להעביר חקיקה דתית נוספת, והם ...כלים של כוח ופוליטיקה מקומית לחשגת מטרותיהם. ...חוק ההסמכה נועד להגדיל באופן משמעותי את החקיקה הדתית, ...המאבק בו בכל דרך אפשרית. החוק הזה מעמיד בסימן שאלה ...שיקול הדעת של הכנסת. קשה להעלות על הדעת שמדינה ...תהפוך כל תקנה מקומית, הנשענת על צירוף כוחות מקרי ...רופף, לחוק בעל תוקף. אם יתקבל, תהא זאת הוכחה ...שיקול הדעת של העוסקים במלאכת החקיקה בכנסת ...לגמרי, מטעמים של אינטרס צר.

...העבודה ממשיכה בחיזור ההיסטורי שלה אחרי ...המפלגות הדתיות, תוך גילגול עיניים כלפי שמיא, חרבה רווח ...לא הפיקה מכך, אך הנזק שגרמה לחברה הישראלית בכך ...בלתי הפיך. מן הדין שמפלגת־העבודה תבין על מה ...ותתן את ידה לכך שישראל תהיה מדינה המושתתת על ...דרכית וחילונית בכל תחומים.

ציורמצב

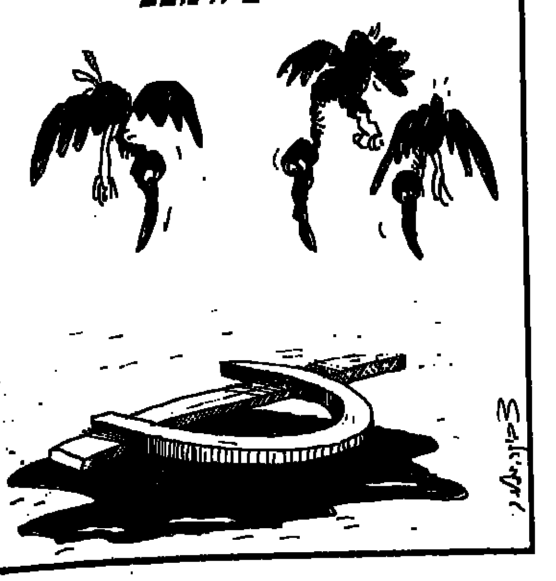

בשטח / רחוב שינקין

ליצנים לשיפור יחסים

שבוע אחרי שנפגש עם העירייה בבית המשפט יוצא „האוון השלישית", פאב מקומי, לדבר בפרחים עם השכנים ברחוב שינקין. פאב של חצר אחורית שמחפש את הדרך שלו להשתלב באווירה המובטחת בתוכנית המיתאר ל„לב העיר". בבית המשפט לעניינים מקומיים ביקשה העירייה צו סגירה, מעלה כבעייה ראשונה במעלה את תלונות השכנים שרוצים לישון. „האוון השלישית" רינתה על תרבות, מוסיקה, אמנות וסרטים. בית המשפט, אחרי ששמע את שני הצדדים, הציע פשרה והקציב חודשיים לעניין, ששים יום של שיפור היחסים בין הפאב לתושבים.

יום ראשון, ארבע אחר־צהריים. ליצנית בלי שם מדלגת החוצה מהחצר האחורית, מלהגת עם העוברים ושבים, מגישה להם פרחים ומכתב. יוזמה ראשונה להגיע עם התושבים להבנה. „האוון השלישית" מבקשת להראות שאפשר גם אחרת. „אנחנו לא מפגע רע. נסגור את המקום באחת בלילה, נבקש מהאורחים לרסן את הלשון בכניסה וביציאה.

בבניין ממול מופתעת השכנה מהרפיקה בהילה, בלי תמונות — היא אומרת — ובלי שמות. „המקום באמת מפריע, אולי בשעות משתדלים אבל כשיוצאת חבורה שלמות באמצע הלילה זה קשה. אבל מה, שינסו להוכיח לנו שאנחנו טועים. יש להם חודשיים בשביל זה. אחר־כך נראה".

בחוץ ממשיכה הליצנית להיטפל ברוח טובה אל השכנים, מגישה להם את הפרחים ואת המכתב: „אנא פנו אלינו כדי שנוכל להתייחס לבעיות", נאמר שם. אחר־כך מתכוננת ה„אוון השלישית" לעוד לילה על הבר.

פרחים וליצנים לקשישי שינקין

ירון ...

על המשמר

בשטח / קבר בן־גוריון

הם לא ויתרו

פקק ענקי התפתל בדרך לשדה־בוקר. נהגים מעוצבנים במיטב מחלצותיהם יצאו מן המכוניות ופתחו במסע אל ראש הפקק, כדי להסביר שהם חייבים לעבור, ומייד. בראש הפקק עמד חיילצ'יק נבוך אך נחוש, ובמיבטא אמריקני הסביר לכולם ש„הנשיא של מדינת־ישראל צריך לנחות עם המסוק ובגלל זה מחכים". גם בנו של בן־גוריון נחסם בתקיפות. אז מה אם האזכרה היא של אבא שלו, ולא של הרצוג. רק כץ־עוז פרץ עם מכוניתו מן הפקק, עקף בנחישות דרך שביל העפר ונמלט משם.

הנחיתה עם המסוקים סמוך לחלקת הקבר היא המופלאה מכל פלאי הטקס. כבר בשבוע שעבר קרא פרופ' גראדוס מאוניברסיטת בן־גוריון לשרים לא לבוא במסוקים. גראדוס מנה את עלות הטיסה, את העובדה שהנחיתה הדרמטית הזו בנגב המוזנח וההתעופפות המהירה מעידה על הריחוק הטוטאלי של השרים מבעיות הנגב, ובכלל, הוא אמר, קצת טעם טוב. עשו מחווה וותרו על המסוקים. הם לא ויתרו.

פולם היו שם, ניצבים בשורה מתוחה ליד חלקת הקבר, נחל צין היפהפה מאחוריהם, והם מציצים בשעוניהם בעוד דן כנר מנחה במיומנות את הטקס. הרצוג, שמיר, פרס, כל שרי הממשלה (לרבות הליברלים ולמעט אנשי חירות), קיסר, הרמטכ"ל דן שומרון, המפכ"ל קראוס, היועץ חריש, ועוד ועוד. הם באים כל שנה, ואף פעם לא עלה בדעתם שמן הראוי שהטקס הזה ילווה גם באיזו שהיא מחווה לנגב, שהאיש שלאזכרתו באו — רצה כל־כך ביקרו.

אבא אבן היה אמור לשאת את הנאום המרכזי, אבל ברגע האחרון הודיע שלא יספיק לשוב מספרד. מה שעשה את הטקס קומפקטי מאוד ולא מייגע.

פרס, לעיתונאים: „...בן־גוריון טבע את המטבע — עדיף מדינה יהודית אף־על־פי שהארץ איננה שלמה, מארץ שלמה ללא מדינה בין..." — כאן הוא התכוון להגיד בין־לאומית. כל כך התרגל לצירוף המילים הזה עד שהוא פשוט החליק לו מהלשון, אבל תיקן את עצמו ואמר: „...יהודית".

אחר־כך כולם טעמו מהכיבוד הקל והמריאו אל השמיים הכחולים.

שלי יחימוביץ'

מדף / קרב

קווי־דמיון מסמרי־שיער

ג'ון טולנד, „קלון — פרל־הארבור ועוללותיה"; מאנגלית: עמנואל לוטם; עיצוב עטיפה: זיו בשן; הוצאת מערכות / סדרת מלחמת העולם השנייה; נובמבר 1987.

פרשת פרל־הארבור — התקפת הפתע של אוויריית הצי היפאני על נמל הדייג של הצי האמריקני הפאציפי, ב־7.12.41 — הייתה לאחד הנושאים הנחקרים ביותר בתולדות מלחמת העולם השנייה. עשרות, אם לא מאות, ספרים וכתבים פורסמו — ועדיין לוטות מספר שאלות מרכזיות בערפל.

כיום, אין ספק שהיה לאמריקנים מידע מספק אודות התקפה ממשמשת ובאה, וגם אם לא, ידעו את העיתוי המדויק, הרי שהצורה בה נתפסו „עם המכנסיים למטה" עומדת בקיטוב חריף למה שניתן ואף צריך היה להעשות כדי לקדם את פני הרעה. ועדות חקירה — צבאיות, משפטיות ופרלמנטריות, תשע במספר — רק היוו את סימני־השאלה.

ג'ון טולנד הינו חוקר ותיק של פרשת פרל הארבור, ואין זה ספרו הראשון בנושא. עמדתו, שקיבלה בתחילה את העמדה האמריקנית הרשמית, עברה במרוצת השנים תפנית, והגירסה המובאת בספר זה הינה כתב־אישום כנגד רשויות הממשל בוושינגטון והנשיא רוזוולט בראשם על המגעות מכוונת מהגנת פרל הארבור, במטרה להכניס את ארה"ב למלחמה, חרף המגמה הבדלנית העיקשת של מגזרים משמעותיים בציבור האמריקני. בין אם נקבל גירסה זו — במלואה או בחלקה — ובין אם לאו, ספרו של טולנד הינו רהוט, מרתק, עשיר במידע ואינטליגנטי, ועל כן חוויה לקורא.

לסיכום, נקודה אישית. הקורא הישראלי, במרוצתו בין הרסים, אינו יכול שלא למצוא קווי־דמיון מסמרי־שיער למאורעות קרובים הרבה יותר במרחב ובזמן: חלק ניכר מגילויי האטימות, חקטנוניות, קלות־הדעת וחוסר־הכישרון — הן במחדל הטרומי והן בחררי הטיוח שלאחריו — „הקליקות" המדיניות והצבאיות, הפקרת „השעירים לעזאזל", השקרים שהפכו לאמיתות — כל אלה, כאילו כאן ועכשיו.

קובי ארד

רעל / מי מתאים

תיירי סוכנות

בשאלה מי מתאים יותר להיות יו"ר הסוכנות היהודית, השר גדעון פת או חברו יצחק מודעי, אני סבור כי כישוריו של פת, במקרה זה, עדיפים.

לחיזוק הדברים אני מסתפק בהצגת נתון אחד, שיש בו כדי להסיר ספקות ולשכנע מפקפקים. עובדה — פת ביקר בקאדנציה הנוכחית של הממשלה 19 פעם בחו"ל, סייר ב־21 ארצות ושהה בהן לא פחות מ־189 יום. הישגיו של מודעי מרשימים פחות. 10 פעמים בלבד בחו"ל, רק 13 ארצות וסך כל ימי השהייה שלו אינו מגיע אלא לכדי 123 יום.

פת מתאים. מודעי פשוט אינו עומד בסטאנדרטים המתבקשים לתפקיד.

לזר

אח"מ / עיתונות

נערת הח"י של „סאן"

ייתכן שיש כיום צהובים ממנו באנגליה. אבל ה„סאן" הוא כבר מוסד, שם נרדף לעיתון שגילה את הנוסחה הקוסמת להמונים ומכניסה הרבה כסף למו"ל, רופרט מרדוק, הידוע לשמצה — סקס, סקנדלים, כותרות רעשניות ומתחכמות, ידיעות קצרות שאפשר לקרוא בין תחנה לתחנה ברכבת התחתית ולהשאיר על הספסל בלי נקיפות־מצפון.

והעיקר, נערת עמוד 3. המפורסמת, יפהפיה (על טעם ועל ריח, כידוע, יש ויכוח) שהעלה את ה„סאן" על נתיב ההצלחה ולרגל האירוע, הכריז העיתון על כמה מבצעים. בין היתר, נתבקשו קוראיו לבחור, במשאל טלפוני, את נערת עמוד 3 החביבה ביותר בכל הזמנים, מבין 18 (אלא מה?) המועמדות נבחרה העלמה לינדה לוסרדי, בת 29, וזה מפתיע, משום שגם סמנטה פוקס הייתה בין המתמודדות על תואר נערת־הדר הנבחרת, אלא שהיא סיימה רק במקום השני, בהפרש קולות ניכר מלוסרדי? שאגב, מחזיקה בתואר

לינדה ליסארדי – כוכבת עמוד 3

בעלת חזה חשוף, רצוי מלא וזקוף היטב, החשופה בעמוד 3 עוזרה להפוך את ה„סאן" מעיתון כושל, לליכוד, לעיתון עממי מצליח, עם נטייה ברורה לכיוון השמרנים.

18 שנה חלפו מאז המהפך מכובד נוסף, עוד קודם לכן, כנערת עמוד 3 של השנה, גם לוסרדי, כמו סמנטה פוקס, רוצה להיות זמרת אם כי אינה מצליחה במיוחד בנסיונותיה הווקאליים.

עופר ניר

אזמל / תגובה

אז מה עכשיו?

לא בלונדון — זה קרה בגיבור. לא שגריר פצוע — 6 חיילים הרוגים ו־7 פצועים. אז מה עכשיו? מה עושים עם השערות על הפנים? מי שהיה צריך ללבות את היצרים יושב עכשיו ספון בפיג'מה במרתף ביתו. אריק שוב בחו"ל; בדיוק ברגע הקריטי הזה, וההחלטה שתיפול לא תיפול באחריותו. ממש כמו אז. אז מה עכשיו? עכשיו צריך לשנס מתניים. הנה רפול בחדר הח"כים הקרוב והנה כל החברים שהנהגנו גם אז, בראשם בורג והמר וארנס גם. והנה ציפורי כבר לא כאן, וברמן מזמן. אז מה החשש מר שמיר. עוד שנה לבחירות — האם לא חסרה לך איזה מלחמת שלום? הלא תשאל לשלום המלחמה? ואם לא נקריב 150 בחורים עבור השישה שנהרגו ואם לא נשקע שוב בבוץ הלבנוני, איך נציג את הישגי השנתיים שלך בראשות הממשלה?

איתי זנדסברג

עורך „עמוד־אחורי": אפי לנדאו

שמיר: קולות הצהלה במחנה הערבי, כולל מצרים, על הפיגוע בצפון — מדאיגים

נפגש עם עורכי העתונים לרגל הכ"ט בנובמבר ● יחליט בימים הקרובים בעניין מובארק עוואד

מאת דורית גפן, כתבת „על המשמר"

למרות גילויים מסויימים של התמתנות שראינו בוועידת הפיסגה בעמאן, הרי אנו שומעים היום במדינות ערב קולות של שמחה, צהלה, הערצה ושבחים לאותו רצח מחריד שנעשה לא ע"י צבא של מדינה ערבית מוכרת, אלא ע"י קבוצת שוליים, ע"י אירגון פורש, שאף אחד לא מכיר בו במעט — אמר אתמול רה"מ יצחק שמיר בארוחת צהריים חגיגית שנערכה ע"י וועדת העורכים בת"א לכבוד הכ"ט בנובמבר.

שמיר הוסיף כי כל אלה המגנים את אירגונו של ג'בריל במשך כל השנה, עכשיו כשהצליח לרצוח שש יהודים, כולם משבחים אותו כולל מצריים. לדבריו הנימה בעיתוני מצרים — מדאיגה.

אסור להתייאש

שמיר אמר כי אף שהפעולה מכאיבה וחמורה מכל הבחינות, אסור להפריז, כי הרי אחרת אפשר להתייאש ולומר שאין תקנה לשינאה, שאין לה סוף ואין לה גבול, אך אסור לנו להתייאש. בתשובה לשאלה באותו עניין לגבי מידת אחריותה של סוריה, אמר שמיר כי ברור שסוריה מזדהה עם הפעילויות הללו, וזה מספיק.

„נושא מסעיר"

רה"מ סיפר על ביקורו בארה"ב ועל פגישותיו השונות עם נציגי העם היהודי וכן עם נציגי הממשל ואמר כי בארה"ב הנושא „מיהו יהודי" מסעיר מאוד את הציבור היהודי. לדבריו, הסביר בהופעותיו כי מדינת ישראל תקבל באהבה ובכבוד כל יהודי, מכל זרם שהוא. כן הביע צער על כך שעניין הגיור השרוי במחלוקת, הפך לסלע מחלוקת בין מיפלגתי בעוד שזהו נושא יהודי. עוד אמר כי הבטיח לשומעיו כי הוא עושה הכל למצוא נוסחה מוסכמת שכולם יוכלו לחיות איתה, אם גם לא יהיה בה פיתרון מושלם.

שמיר ציין את פגישותיו הטובות עם ראשי הממשל והדגיש „אנו לא באים לשם על תקן של מבקשי טובות, ועם סלי קניות, אלא כידידים, שותפים ובני ברית.

יחליט בעניין עוואד

בתשובה לשאלה בעניין מובארק עוואד אמר שמיר כי הוא בודק את העניין בתפקידו כשר הפנים. לדבריו ברור כשמש שהאיש שוהה אצלנו ללא רישיון. זו שהייה בלתי־חוקית, ואנו רשאים להרחיק אותו או להשאיר אותו, ועל כך אחליט בימים הקרובים.

שמיר עם עורכי העיתונים במסיבה השנתית לרגל הכ"ט בנובמבר (צילום: ברוטמאן)

דורש למחות על שבחי מצרים לפעולת המחבל

מאת מוטי בסוק, כתב „על המשמר" בכנסת

מיכאל איתן (ליכוד־חרות) קרא אתמול למשרד החוץ למחות רשמית לפני ממשלת מצרים על שבחים שחלקו עתוניה להתקפת המחבל ליד קריית־שמונה.

איתן סבור, כי השבחים של „אל־גומהוריה", „אל־אכבר" ו„אל־אהרם" יש בהם משום הפרה מצרית של הסכם השלום, הפרה המצטרפת לשורה של מהלכים מצריים, העומדים בסתירה להסכם השלום, כמו פתיחת משרדי אש"ף בקאהיר ופרסומים התומכים עקרונית בכל פעולת־טירור נגד ישראל.

תקלה בהדפסת הדף הירוק

בגלל תקלה במכונות הדפוס, נדפסו אתמול רק מחצית מגליונות הדף ירוק. המערכת עושה מאמצים להדפיס היום הכמות הנוספת ולשלוח אותה לקיבוצים שטרם קיבלום.

„על המשמר" עתון יומי
המו"ל: עתון וספר בע"מ כטאון מפלגת הפועלים המאוחדת
עורך ראשי: מארק גפן
עורך משנה: ישראל זמיר
מרכז המערכת: רובק רוזנטל
המערכת והמנהלה: רח' חומה ומגדל 2, תל־אביב טל: 37 88 33
חשבון בבנק הדואר 4־433603
המען למכתבים: שירות שק־דואר נעל ת"א 61999
"AL-HAMISHMAR" (The Daily Guardian) 2, Choma Umigdal St. Tel-Aviv 67771 Phone: 37 88 33 Telex: 34 16 52
סניפים: ירושלים 94622 רח' בן־יהודה 2, בניין סנסור חדרים 102־121. טל: 233161־3. המען למכתבים: ת"ד 1216 ירושלים 91008.
חיפה: 33134 רח' פבזנר 17. טל 673673. המען למכתבים: ת"ד 4007 חיפה 31040.

תחקיר נוסף יקבע

(המשך מעמוד ראשון)

הבטחון מאשר ערב פרוץ מלחמת שלום הגליל" — אמר אמש שר הבטחון יצחק רבין בכנס השני של ועידת מפלגת העבודה במחוז חיפה שהוקדש לנושא: „השלום במזרח התיכון".

שר הבטחון ציין, כי יותר אנשי טירור פועלים נגד ישראל מאשר לפני יוני 82 לרבות אנשי חיזבאללה ואמל. המלחמה לא חיסלה את ארגוני הטירור ואת פוטנציאל הטירור הקיים בלבנון. הוא הוסיף, כי שלוש שנות הלחימה בלבנון פגעו בארגוני הטירור אך לא חיסלו אותם. המלחמה לא חיסלה את הפוטנציאל הטמון באירגוני טירור בלבנון, אמר.

שר הבטחון ציין, כי מדי פעם, כשמתרחש פיגוע טירור, מלווה הדבר בתגובות קיצוניות, אך הוסיף כי כל מי שהתנסה בחוויות, בשליטה בשטחים ובפעולות בלבנון, יודע שמבלי להוכיח לעולם הערבי שדרך הטירור לא ישיגו דבר, לא ניתן להשיג הידברות.

תוקף שמאל וימין

השר רבין תקף את המפלגות הקיצוניות מהשמאל ומהימין כאחד המציעות פתרונות לטרור, הוא כינה את המפלגות הקיצוניות הנמצאות בשמאל המתקפלים בעם היוצרים אשליה כי עם ההסתלקות מלבנון יבוא הכל על מקומו בשלום. לדבריו זוהי אשליה הטומנת בחובה סכנה חמורה שאין כמותה לא רק לשלום אלא גם לבטחון ולקיום המדינה.

פיקרינג פסק

(המשך מעמוד ראשון)

ארה"ב וישראל וכי יש לדחוף את תהליך השלום קדימה.

הוא הדגיש כי שולץ בשיחתו עם רה"מ שמיר בוושינגטון, בשבוע שעבר, לא הוציא מכלל אפשרות כינוס ועידה בי"ל לקידום השלום במזה"ת.

התנצחות על דברי קרלוצ'י

מלשכת שר־החוץ נמסר אמש, כי בבירור שנערך בוושינגטון מסרו נציגי הממשל האמריקני, כי הדברים שפורסמו בשמו של שר־ההגנה החדש פרנק קרלוצ'י, לפיהם יש סיכוי קלוש בלבד שוועידה בין־לאומית תכונס עוד בתקופת ממשל רייגן, נאמרו על ידיו לפני כמה שבועות, לפני שנכנס לתפקיד שר ההגנה וכן לפני ועידת עמאן ולפני דברי מזכיר המדינה ג'ורג' שולץ בזכות ועידה בין־לאומית ובעת ביקור ראש הממשלה יצחק שמיר בוושינגטון.

נציגי הממשל האמריקני הבהירו, כי מדיניות ארה"ב לא השתנתה בשנתיים האחרונות. מלשכת ראש הממשלה נמסר אמש, בתשובה לשאלה, כי קרלוצ'י דיבר לפני ועידת הנשיאים כשר־ההגנה, בסוף השבוע שעבר. מלשכת שר־החוץ נמסר, בתשובה לשאלה, כי קרלוצ'י אמר את הדברים המיוחסים לו ב־11 בחודש זה, יום לאחר אישור מינויו לשר ההגנה ויום לפני שנכנס לתפקיד שר ההגנה.

180 עובדי „פרי זה" נותרו ללא תעסוקה

מאת קובי מנדל, כתב „על המשמר"

180 עובדי מפעל „פרי זה" בחדרה נותרו ללא תעסוקה במפעלם, לאחר שיעקב צ'יסקלה, שהתעתד להפעיל את המפעל, נסוג בו מתוכניתו.

עובדי המפעל יכנסו הבוקר אסיפת הסברה ויתכנסו להחליט על המשך צעדיהם.

לפני כשנה, מונה למפעל „פרי זה" כונס נכסים, בשל חובות כספיים, בעיקר לבנק לאומי. יגאל תבורי, מבעלי תשלובת „קריסטל", הפעיל את המפעל במשך השנה האחרונה. לקראת תום התקופה, ניהל כונס הנכסים מגעים עם יעקב צ'יסלקה, בעל מפעלי „פרי ניר" ו„הדס נתיבות", על הפעלת המפעל בשנה הנוכחית, עם אפשרות להערכת המועד בעוד שלוש שנים. אולם, צ'יסקלה נסוג מהעיסקה, כיוון שלטענת העובדים, הוא נוכח, שכונס הנכסים לא דאג למכסות של פרי־הדר, ולפיכך לא ניתן להפעיל עתה את המפעל.

העובדים תובעים לקבל פיצויים מוגדלים, אם אכן ייסגר המפעל.

שרון: הדרג המדיני אחראי

(המשך מעמוד ראשון)

שאפשר לעשות, כדי לא לעודד ציפיות שווא ואי־אמון, אמר.

השר דוד לוי, אשר סייר בשבוע שעבר בדרום־לבנון כשמילא את מקום ראש־הממשלה, יצא אתמול להגנה על צה"ל ותיפקודו. גם שרים אחרים השמיעו הערות בקשר להגנה על הישובים וההתמודדות עם הטרור.

דיווח מנציגי צה"ל

בראשית הדיון בסעיף זה שמעה הממשלה דיווח על הפיגוע מפי שר הבטחון, הרמטכ"ל, אלוף פיקוד הצפון, מפקד חיל האוויר ונציגי צה"ל נוספים. ראש־הממשלה, שסיכם את הדיון אמר, כי צה"ל, עוסק בתחקור הפיגוע ויגיע למסקנות בהקדם. כן ימשיך צה"ל לעשות את כל האפשר כדי שמחבלים לא יחדרו לישראל. שמיר הוסיף, כי לממשלה ולתושבי הצפון יש אמון מלא בפעולות צה"ל ופיקוד הצפון. כן שיבח את תגובתם של תושבי הצפון לאחר התקרית.

הממשלה שלחה תנחומים למשפחות השכולות ואיחולי החלמה לפצועים. בדיון בסעיף זה ישב הממשלה כוועדת שרים לענייני בטחון.

מזכיר מרכז מפ"ם: הצעת התקציב — המשך הפגיעה בציבור העובדים ובחקלאים

מאת כתב „על המשמר"

מזכיר מרכז מפ"ם, חנן ארז, תקף אתמול בחריפות את הצעת התקציב המוגשת לממשלה. „הצעת תקציב המקצצת בסובסידיות, המייקרת את התחבורה הציבורית, המצמצמת את שירותי הבריאות והחינוך והמקטינה את תוספת היוקר — מעידה על מדיניות ממשלתית אנטי־ציונית והיא עומדת בניגוד מוחלט להכרזות שמיר ערב כניסתו לתפקיד ראש־הממשלה, כי „מעתה צפוייה מדיניות ציונית". — אמר חנן ארז.

ארז הדגיש עוד כי הממשלה ממשיכה בבלימה ללא צמיחה, ובכך מעמיקה את הפערים ומסייעת למתעשרים על גבן של השכבות החלשות, ההתיישבות העובדת והייצור התעשייתי.

„חרף עמדתנו הביקורתית כנגד מגמות המדיניות הכלכלית מיולי 85, יכולנו לקבל את העובדה שדרושה היתה תקופה קצרה של בלימה למען הבטחת יעדי הצמיחה, אבל אם גם בתקציב 88' זקוקה הממשלה לצעדים אלה, מלמד הדבר שהמדיניות הכלכלית־חברתית שלה לא השיגה את יעדיה. ממשלת האחדות הלאומית שנשענת על הליכוד ועל המערך היתה לממשלת ההון כנגד העובדים והעבודה". אמר.

מזכיר מפ"ם ציין, כי מפ"ם תתבע מחבריה בהסתדרות ובכנסת להיאבק ללא פשרות בתקציב המוצע.

צניחה חדה לדולר ולמניות ברחבי העולם

ניו־יורק. — שער הדולר נצח אתמול לשפל חדש בבורסות העולם, ושערי המניות בבורסות הגדולות בעולם ירדו אף הם, כנראה בגלל ספיקות בקשר ליכולתו של הקונגרס להביא לצמצום הגירעון בתקציב האמריקני. בניו־יורק ירד הדולר, בראשית המסחר, לשפל־שיא לעומת המארק המערב־גרמני והין היפאני, אך התאושש במקצת במשך המסחר ונסגר ב־1.6370 מארק וב־132.15 ין.

בבורסת וול־סטריט ספג מדד „דאו־ג'ונס" מהלומה קשה ביותר. המדד ירד ב־76.76 נקודות ל־1,833.72 נקודות ירידה של 4 אחוזים.

דפנה ורדי, כתבת „על המשמר" בבריטניה מוסרת, כי החששות הגוברים למעמדו של הדולר גרמו אתמול נפילה נוספת בבורסה הלונדונית, לנקודה הנמוכה ביותר זה שש שנים: 1.0255 דולר ללירה שטרלינג. משקיפים בלונדון חוששים, כי נפילה זו תגרור פיטוריהם של כ־10,000 עובדים במוסדות פיננסיים, המעסיקים כיום בין 300,000 ל־500,000 עובדים. כמה מהם כבר החלו בהורדת משכורות לעובדיהם.

● בטוקיו ירד הדולר לשפל חסר־תקדים — 132.71 ו־1.641 מארק גרמני. על־אף התערבות קטנה מצד הבנק המרכזי היפאני, שקנה דולרים כדי לחסום את הירידה, אך ללא הצלחה. צניחת הדולר גרמה גם הידרדרות מחירים בבורסה של טוקיו, בשיעור 1.6 אחוזים.

● בבורסת פראנקפורט ירד המדד ב־2.8 אחוזים. בפאריס ירד המדד ב־2.5 אחוזים.

גם בשוויץ ובנורווגיה ירדו המניות, ואילו בבורסת מילאנו כמעט לא היה שינוי.

מחיר הזהב עלה בלונדון ב־17 דולר, ל־495 האונקיה.

(איי.פי. עי"ר, ע"פ)

דליקה ענקית בכרמל

מאת קובי מנדל, כתב „על המשמר"

דליקה ענקית השתוללה אמש ביערות הכרמל, סמוך לקיבוץ בית־אורן, וכילתה יותר מ־300 דונם יער.

עשרות אנשים, ששהו בבית־ההבראה „יערות הכרמל", הועברו לקיבוץ בית־אורן. סמוך לחצות אמורים היו לשוב לבית־ההבראה.

הדליקה החלה סמוך לשעה 4 אחה"צ והתפשטה עקב הרוחות הקשות לעבר כרם מה"רל. למקום הגיעו 20 כבאיות מחיפה, מחדרה ומעמק־יזרעאל, ובסיוע אנשי קק"ל ואנשי שמורות הטבע, החלו הכבאים בפעולות הכיבוי.

עם מסירת הידיעה, עדיין לא הצליחו הכבאים להשתלט על האש ולאתר את המוקדים, אולם בשל היחלשות הרוחות, נעצרה התפשטות האש.

תיקו במשחק ה־18 באליפות העולם בשחמט

סוויליה. — המשחק ה־18 באליפות העולם לשחמט, בין האלוף קאספרוב ליריבו קארפוב, הסתיים אתמול בתיקו, אחרי 40 מסעים.

התוצאה היא כעת 9־9, לאחר שכל אחד ניצח 3 פעמים ו־12 משחקים הסתיימו בתיקו.

במשחק אתמול פתח קאספארוב בכלים לבנים. (עי"ר)

שמיר צירף מודעי לקבינט

מאת דליה שחורי הכתבת המדינית של „על המשמר"

הממשלה החליטה אתמול, לפי הצעת ראש־הממשלה יצחק שמיר, לצרף את השר יצחק מודעי כחבר הקבינט. מודעי נכנס לקבינט במקום משה ארנס, שהתפטר מן הממשלה. בשעתו כאשר דובר על הרחבת מספר חברי הקבינט ל־12, על־ידי צירוף שר נוסף מן המערך ושר מן הליכוד, התנגד מ"מ ראש הממשלה שמעון פרס לכניסתו של מודעי לקבינט. עתה הסתפק שמעון פרס בהודעה מוקדמת לפרס על כוונתו לצרף את מודעי, מאחר שלפי ההסכם הקואליציוני רשאי כל צד למנות את חמשת נציגיו לקבינט בלי להזדקק לצד השני.

אם ובנה נפצעו בביתם בעת שטיפלו במטען חבלה

אתמול פורסם לראשונה כי בשבת לפני שבועיים, ה־14 לנובמבר 87', נפצעו אשה ובנה, תושבי מחנה הפליטים דהיישה שליד בית לחם, בעת שטיפלו במטען חבלה.

כתב עתי"ם מציין, כי האשה ובנה התעסקו במטען החבלה בביתם. הם נפצעו בעת תקלה שאירעה במנגנון ההפעלה של המטען. האשה נפגעה מרסיסי המטען בחזה ובבטנו, ונזקקה לאשפוז בבית החולים. (עתי"ם)

רבין: הגלשנים יצאו מסוריה לשטח לבנון ומשם לישראל

„הכוח הראשון שאיתר את הגלשן שחדר לישראל שייך לאחד מגדודי הנח"ל □ חיילי צה"ל במפקדות ובבסיסים צריכים ויכולים להגן על עצמם ולא יהיו ויתורים בנושא זה"

מאת בצלאל עמיקם, כתב „על המשמר"

שר הבטחון יצחק רבין גילה אתמול כי שלושה מתוך הארגונים הפלשתינים מפעילים יחידות אוויריות, ביניהם ארגונו של אחמד ג'יבריל, שמפקדתו ובסיסיו, לרבות הבסיס האווירי, ערוכים בשטחה של סוריה. רבין הוסיף עוד כי כוח צה"ל שאיתר לראשונה את הגלשן שחדר לשטח ישראל, בחמישים קילומטר — היה שייך לאחד מגדודי חטיבת הנח"ל.

כתוצאה מהחקירה החמורה ועל מנת למנוע חדירת מחבלים לשטח ישראל, דרך היבשה, הים והאויר, הופקו כבר מספר לקחים. אחד מהם לדברי רבין, הוא „כל חיילי צה"ל, גם אלה שאינם מוצבים ביחידות קרביות ומשרתים במיפקדות ובמתקני צה"ל — חיילים וחיילות כאחד — צריכים ויכולים להגן על מחנותיהם ומתקניהם כנגד מחבלים. אין ולא יהיה מקום להקלות ולויתורים באשר לדרישה זו מהם".

מסוריה דרך לבנון לישראל

בסקירה מדינית בנושא פיגוע מחבלים בצפון שנשא אתמול בכנסת, ציין שר הבטחון כי המחבל וחברו שנהרגו יצאו מבסיס ארגונו של אחמד ג'יבריל בסוריה, עברו לשטח לבנון, ומשם יצאו בטיסה לישראל באמצעות גלשנים ממונעים.

יצחק רבין הדגיש כי „מן הראוי לזכור שהשקט והבטחון השוררים בצפון מושגים בזכותם של אותם אלפי חיילים ביבשה, בים ובאויר, העושים לילות כימים להבטחת החיים התקינים בישובי הצפון. אלפי חיילים אלה, ובתוכם חיילי חטיבת הנח"ל המקיימים בטחון זה, ראויים להערכת העם בישראל ותודתו".

דורשים טלוויזיה בכבלים ורשת תקשורת פנימית לישובי הצפון

מאת יהודה צור, כתב „על המשמר" ועתי"ם

ראשי ישובים בצפון דורשים התקנת רשת תקשורת פנימית לרבות טלוויזיה בכבלים בישוביהם, כחלק ממערך החרום. הם גם דורשים הקמת מערכת כריזה.

הרמטכ"ל ואלוף פיקוד הצפון הבטיחו כבר לתמוך בדרישה זו של התושבים במהלך מיפגש שקיימו עם ראשי ישובים בראשית השבוע.

ראשי הישובים קובלים על כך שבשעת חרום נאלצים להודיע לתושבים דרך רמקולים מותקנים על כלי רכב ולא תמיד התושבים מסוגלים לקלוט את ההוראות בשעת חרום, במהירות הדרושה.

מתנדבי המשמר האזרחי בישובי הצפון ישמרו מעתה מעבר לשעות הרגילות. בהנחיות שהוציאה המשטרה התבקשו מפקדי המשמר האזרחי להאריך את שעות השמירה של המתנדבים.

השבוע הוכרז על מבצע גיוס נרחב של מתנדבים ליחידות המשמר האזרחי בצפון. במשמר האזרחי מבקשים לנצל את האירוע האחרון ולהגדיל את מספר המתנדבים ולהעלות מחדש את יוקרתו ואת המוטיבציה להתנדב אליו.

מברקי תמיכה בזווילי מיהודי צרפת

מאת ארנון יפה, כתב „על המשמר" בצרפת

פאריס. — ראשי מגביות האינטלקטואלים יהודיים בפאריס [illegible] תמיכה במינוי נסים זווילי, ליו"ר הנהלת ההסתדרות הציונית. [illegible] מברקי תמיכה בזווילי [illegible] למפלגת העבודה. בין [illegible] הסופרים אלברט ממי [illegible] האלטר, שאירגן אירועים [illegible] יהודיים בפאריס בשביל [illegible], רוז'ה אסקוט ואריק [illegible], מזכיר התנועה האנטי־[illegible] „אס.או.אס גזענות".

[illegible] בתנועה הציונית מסרו, [illegible] התמיכה האמריקנית בשמחה [illegible] מעוררות התנגדות בצרפת [illegible]. יהודי אירופה רוצים [illegible] צעיר, שיעניק תנופה חדשה [illegible].

● מאנילה. — מספר הרוגי [illegible] הטייפון „נינה" באיי הפיליפינים מגיע ל־658 — [illegible] אתמול השלטונות. [illegible], שמספר ההרוגים יעלה [illegible] יותר, לאחר שיתקבלו דיווחים [illegible] מבודדים באזור שנפגע. 14 [illegible] באיזור ביקול, שבו מגדלים [illegible], עדיין מכוסים מים. יותר מ־100 אלף בני־אדם נותרו ללא [illegible]. (עי"ר)

הליכוד יעכב כספי חגיגות ה־40 בשל בחירת אגמון ליו"ר המטה

מילוא: נבון ואגמון מנהלים את מטה החגיגות כמטה בחירות של העבודה □ הנהלת הליכוד נזפה במודעי, קורפו ושריר שאיפשרו הבחירה

מאת מוטי בסוק, כתב „על המשמר" בכנסת

הנהלת סיעת הליכוד בכנסת, נזפה אתמול בשרים מודעי, קורפו ושריר, על שנתנו יד לבחירתו של יעקב אגמון לראש מטה חגיגות שנת הארבעים למדינה.

שלושת השרים, נציגי הליכוד בוועדת השרים לסמלים וטקסים אף הוזמנו לבירור בהנהלת הסיעה. ח"כים בחרות ובליברלים טענו אתמול, כי זהותו הפוליטית של אגמון ידועה לכל. לפיכך תמוה כיצד נתנו שרי הליכוד את ידם, למינויו.

כתבנו מעיר כי בוועדת השרים לסמלים ולטקסים שישה שרים, שלושה מהמערך ושלושה מהליכוד. בעת מינויו של אגמון, שהו שניים משרי הליכוד בחו"ל.

בישיבת הנהלת הליכוד בכנסת אמרו מספר ח"כים כי אגמון ינצל את תקציב החגיגות, לקידום מטרות פוליטיות של המערך, בשנת הבחירות.

הנושא עלה לדיון בליכוד, לאחר שדור מגן הודיע כי בדעתו להגיש הצעה לסדר היום בנושא זה. ההצעה תידון במליאת הכנסת ביום רביעי. הנהלת הליכוד הודיעה לחבריה בוועדת הכספים לעכב לפי שעה מתן כספים לחגיגות הארבעים. על פי הצעת יו"ר הסיעה חיים קופמן, תפגש הנהלת הליכוד עם יעקב אגמון, כדי לשמוע ממנו דיווח מפורט על אופי האירועים שהוא מתכנן ויוזם.

סגן השר רוני מילוא טען בישיבה כי אגמון בעזרת השר נבון, מנהלים את מטה החגיגות כמטה בחירות פרטי. הם עושים בכספי המדינה ככל העולה על רוחם. הליכוד חייב להגיב, שכן אחרת המערך, ורק הוא יהנה, מפירות ההשקעה של עשרה מיליון שקלים, כספי מדינה.

תבוסה לתחייה בוועדת הכנסת; רפול הוכר כסיעת יחיד

מאת מוטי בסוק, כתב „על המשמר" בכנסת

ועדת הכנסת אישרה אתמול פה אחד, את פרישתו של רפאל איתן מסיעת התחיה. הוועדה החליטה להכיר ברפול כסיעה עצמאית בשם „צומת".

ח"כ בודר, גרשון שפט מהתחיה נמנע מהצבעה. מעתה תמנה התחיה ארבע ח"כים, וצומת ח"כ בודד. החלטת ועדת הכנסת והצורה בה התקבלה, יש בהן משום מכה לתחיה. נראה כי שתי הסיעות הגדולות, ובעיקר הליכוד, העדיפו לשמור על יחסים טובים עם רפול, מתוך [illegible] לעתיד.

ההחלטה של ועדת הכנסת להכיר ברפול כסיעת יחיד, תעניק לו שירותי משרד על חשבון הכנסת, ואת הזכות להגיש הצעות אי־אמון בממשלה. צומת תוכל לגשת לבחירות לכנסת השתים־עשרה.

בסימפוזיון על „החדשות הרעות"

עזרו לנו להיגמל, אנו מכורים לחדשות — מנה בכל 20 דקות

„תנו חדשות ברמה יותר גבוהה ופחות חדשות" — קרא אתמול בערב פרופ' אסא כשר לאנשי התקשורת, בסימפוזיון על „החדשות הרעות — השפעתן על האזרח והציבור", שהתקיים באוניברסיטת ת"א.

„ההשפעות הרעות שיש לעתונות על הציבור נובעות מרמה מקצועית נמוכה, רמה תרבותית נמוכה ומבול של חדשות. פעם שמעו חדשות פעם ביום, אחר כך שלוש פעמים, אחר כך כל שעה, ואחר כך כל 20 דקות ועכשיו יש קו פתוח. כך נעשו החדשות אופיום, שאי אפשר להיגמל ממנו לבד. צריך לעזור לנו להיגמל", אמר פרופ' כשר.

עם זאת הדגיש, כי חדשות רעות הן בכל זאת חשובות כדי לשמור על אושיות המדינה הדמוקרטית. „רע ומר יהיה היום בו יספרו החדשות על גידולי האספסת באיזור המרכז שעלו ב־2 אחוזים לעומת אשתקד", אמר. עם זאת הוא הטעים, שאסור להרשות לעתונות להתנשא.

העתונאי שלום רוזנפלד, ראש תוכנית ללימודי עתונות באוניברסיטת ת"א, שהינחה את הדיון, עמד על הגדרות שונות של חדשות רעות, והדגיש את התפקיד הבלתי אהוד של העתונאי כמבשר. בימים קדומים היה המבשר משלם בחייו על הבאת הבשורות הרעות. יש חדשות שליליות על מעשים שליליים, כגון רצח ואונס, אך יש גם טענה שהתקשורת משחירה את המציאות על ידי פרסום ידיעות על אלימות מילולית, סיכסוכים בצמרת הפוליטית ושחיתות בצמרת הכלכלית.

פרופ' עמוס שפירא, מהפקולטה למשפטים, טען, כי יש חובה לפרסם חדשות, שאין חובת איזון בין חדשות טובות ורעות וכי איזון מלאכותי של חדשות עלול להגיע עד כדי צנזורה שלילית.

גירוד ומת

רופא הלב פרופ' יאן קלרמן סיפר כי אנשים רבים מרוותים על התקפי לב כתוצאה משמיעת מידע רע, ובכלל זה חדשות. לעומת זאת אירע השבוע מקרה בו לקה אדם בהתקף לב ומת במקום לאחר שגירד כרטיס פיס וזכה במכונית „וולבו".

הפסיכולוג פרופ' שלמה ברזניץ אמר, שלהאזנה לחדשות רעות יש מחיר של רצון להמשיך בחיים כאלה. המחיר שאנו משלמים הוא ירידה מהארץ ותוסר עלייה ארצה. לחדשות הרעות יש השפעה מצטברת והן יוצרות בעיה מוראלית. לדבריו, הדיווח על פיגוע הטירור כפי שאירע לפני מספר ימים בצפון, עוזר למחבלים לשתק את חיינו באמצעות דיווחים בלתי פוסקים על המקרה. (עתי"ם)

ח"כ אלעזר גרנות

אילו מפיצי השיטנה היו חרוצים בעשיית שלום היו החיילים עייפים פחות

ח"כ אלעזר גרנות (מפ"ם) קבל שבשעת הכאב, המשותף לכולם, נחלקה המדינה לנושכי שפתיים— ופושקי שפתיים. „האירוע בבסיס צה"ל אינו מאפיין את צה"ל, וגם בנצחונות הגדולים היו ארועים שהיו בבחינת כשלון מקומי וחלקי".

אלעזר גרנות תקף את חברי הכנסת שניצלו את הארוע לעשיית חשבון פוליטי עם הנח"ל, ומנהלים מסע של נקמנות, שבו הם מטילים רבב באחת החטיבות המהוללות של צה"ל — חטיבה שאיבדה 886 חיילים במלחמות ישראל.

ח"כ גרנות ציין מספר קרבות שבהן הצטיינו חיילי הנח"ל כמו כיבוש מוצב אליכתף בששת הימים — על ידי בי"ס למ"כים של הנח"ל. כן סיפר את סיפור מוצב אל סאקי, בגזרה המרכזית של רמת הגולן, שעמד במלחמת יום הכיפורים במצור — ושיבש התקדמותם של הכוחות הסוריים.

„אילו אותם מדינאים המפיצים דברי שיטנה, היו חרוצים יותר בחובת עשיית השלום, היו יכולים החיילים להיות עייפים פחות בשמירה על בטחון ישראל" — סיכם את דבריו.

לא הכפשה קולקטיבית

גרנות פתח את הדיון המדיני בעקבות דבריו של שר הבטחון. שרה דורון (ליכוד) ניצלה את הזמן שהוקצב לה לחשבון נפש: „לא יעלה על הדעת שיהיו כאלה ששלוש שנים — ללא הפוגה, עם חופשות מאוד מצומצמות, ואחר־כך שנה שנה, חודש בשנה — יסכנו את עצמם, יתנו ממיטבם, ויהיו אחרים שיהיה להם נטל קל מאוד".

שבח וייס (מערך) אמר כי „אנו חייבים לתת דין וחשבון מדוייק למשפחות על מה שקרה, כי הכנסת היא גם ועד ההורים של העם כולו. טוב שצה"ל בודק ולא מטייח. הנח"ל זכאי להתייחסות הוגנת ולא להכפשה קולקטיבית".

מנהלים והורים רכשו מחשבים מכל הבא ליד

מאת מוטי בסוק, כתב „על המשמר"

מנהלים והורים רכשו מחשבים שאינם מתאימים לתוכניות משרד החינוך וללומדות שפותחו עבור בתי־הספר, טען אתמול אהרון הראל (מערך), בוועדה לביקורת המדינה של הכנסת.

לדברי הראל לחץ של החברות המשווקות, וכן שיקולים מוטעים אחרים, גרמו לרכישת המחשבים הלא מתאימים לבתי הספר. הוא הזכיר כי מבקר המדינה מצא במידגם של 40 בתי־ספר מחשבים מ־15 יצרנים שונים. עוד נמצא כי ב־13 מבתי הספר מעבדת המחשבים מנוצלת, לכל היותר, עשר שעות בשבוע.

קצב תובע להבטיח פיצוי למעוטי יכולת בעקבות הקיצוץ המתוכנן בסובסידיות

מאת מוטי בסוק כתב „על המשמר" בכנסת

במכתב לשר האוצר משה נסים דורש שר העבודה והרווחה משה קצב, מתן פיצוי כספי לשכבות המקופחות. מיד עם הפעלת המדיניות החדשה — ישנה של קיצוץ בסובסידיות.

במכתב מזכיר קצב, כי בעבר פיצתה הממשלה את מעוטי ההכנסה, באמצעות הביטוח הלאומי, כל אימת שהחליטה על קיצוץ בסובסידיות למוצרי היסוד. לדבריו ביטול הסובסידיות פוגע בצורה חמורה יותר בשכבות מעוטות ההכנסות. זאת כיוון שמשקל המוצרים המסובסדים, גבוה ביותר בסל ההוצאה שלהן. בבדיקה שערכו במשרד העבודה והרווחה מצאו כי צמצום סובסידיות ממוצע, של עשרה אחוז, מייקר את סל הצריכה של העשירון התחתון באחוז וחצי. לעומת זאת מתייקר סל הצריכה של משפחה ממוצעת רק ב־0.7 אחוז.

לדברי קצב, את הפיצוי על קיצוץ בסובסידיות צריכות לקבל רבע מיליון משפחות, כולל קשישים, אלמנות, נכים, גרושות ועוד.

שני ראשי ערים מהגליל יציגו מועמדות לרשימת העבודה לכנסת הבאה

מאת יהודה צור, כתב „על המשמר"

שני ראשי ערים בגליל המערבי הודיעו על כוונתם להתמודד בבחירות הפנימיות במיפלגת העבודה, כדי להכלל ברשימתה בכנסת הבאה. השניים הם ראש מועצת מעלות, וראש מועצת כרמיאל. שלמה בוחבוט ראש מועצת מעלות אמר שהדבר לא צריך להפריע לו להמשיך בקדנציה נוספת כראש הרשות המקומית. שלמה בוחבוט, היה מספר 5 ברשימת „יעד" של עזר וייצמן בבחירות האחרונות.

ראש עיריית כרמיאל ברוך ונגר, הודיע גם הוא על כוונתו להתמודד למועמדות לכנסת בלי לוותר על רשות עיריית כרמיאל שבה הוא מכהן מראשית שנות ה־70.

ברוך ונגר סבור, שכפי שמלמד הניסיון של ראשי ערים שהם חברי כנסת, השילוב הזה מועיל לעריהם.

הוא הדגיש שממילא חלק מהשבוע נמצא ראש הרשות מחוץ לעירו בביקורים ופגישות במשרדים ממשלתיים. נודע שלפחות עוד ראש עיר נוסף בגליל המערבי שגם הוא חבר מפלגת העבודה, עומד להציג את מועמדותו בבחירות למרכז המפלגה, לקראת הבחירות הקרובות.

המשכים

הליכוד הודיע

(המשך מעמוד ראשון)

מטרת החוק לבטל את פסיקת השופטת פרוקצ'יה, בנושא פתיחת בתי הקולנוע ובתי־קפה בירושלים, בלילות שבת.

סוחר הסטטוס־קוו

רפי אדרי יו"ר הקואליציה והמערך תמה מדוע הסיעות הדתיות תומכות בחוק הנ"ל. הוא הסביר כי קבלתו תאפשר לעיריות חילוניות שונות, לחוקק חוקי עזר שיתירו הקרנות סרטים בשבתות. לדעתו „חוק ההסמכה" סותר את הסטטוס־קוו הנוכחי. אדרי הציע כי לפי שעה הצעת „חוק ההסמכה" של ש"ס לא תעלה לדיון וכי תעשה פנייה גם לוורדיגר, לדחות את יוזמתו. יוסבר לו כי אם יתעקש, תסיר הקואליציה את ההצעה, ואז הנושא לא יוכל לעלות שוב בכנסת, במשך חצי שנה.

צור: ביזוי ביהמ"ש

השר חיים קורפו (ליכוד־חרות) הציע כן להצביע על החוק השבוע, שכן גם המערך וגם הליכוד תומכים בהמשך הסטטוס־קוו עם הדתיים. „השר יעקב צור, מערך, תקף בחריפות את הנסיונות להעביר את „חוק ההסמכה". יש כאן נסיון של הכנסת לבזות החלטה של בית־המשפט. פגיעה בהפרדת הרשויות, תהפוך את חיינו לגיהנום. חיים קורפו טען מנגד, כי צור מציע למעשה לרשויות לערער על פסיקת השופטת. העדפת ההליך השיפוטי היא הליכה בדרך הייסורים, שכן הערעורים וערעורים שכנגד יתמשכו על שנים, ויביאו אותנו לבסוף לבג"צ. ל„חוק ההסמכה" יש רוב גדול בכנסת, ואין סיבה שלא לנצל רוב זה.

בסופו של דבר התקבלה הצעת אדרי. סוכם גם כי בשבוע הבא תתקיים פגישה של כל מרכיבי הקואליציה, כולל הסיעות הדתיות, בנושא זה. לפגישה יוזמנו רה"מ וממלא מקומו. בישיבה יוחלט על המשך הצעדים בנושא זה.

יעלה בשבוע הבא

החלטת הנהלת הקואליציה לא סיפקה את הנהלת הליכוד והסיעות הדתיות. הנהלת הליכוד אישרה ליהושע מצא להניח על שולחן הכנסת „חוק הסמכה" פרטי משלו. במקביל נפגשו בחדרה של המפד"ל בכנסת השרים המר (מפד"ל) פרץ (ש"ס), וכן הח"כים שפירא ופרוש (אגו"י), ולדמן (התחיה) ורבינוי (מפד"ל). בפני באי הישיבה הוצגו שלוש נוסחאות שונות ל„חוק ההסמכה". סוכם להגישן למשפטנים, כדי שאלה יגבשו את החוק הטוב ביותר לנושא השבת. פרץ, שפירא והמר דיווחו על פגישותיהם עם פרס ושמיר. פרס הבטיח כי המערך יתמוך בחוק, אם הוא לא יחרוג מהסטטוס־קוו. שמיר היה נדיב יותר, והבהיר כי הליכוד תומך ב„חוק ההסמכה". זבולון המר הציע לדחות את העלאת הנושא בכנסת לימי החנוכה, כדי לתת שהות לכל הצדדים להתארגן כהלכה לקראת הרגע הגורלי.

לבסוף התקבלה הצעת סיעת ש"ס, ללחוץ על המערך כדי שהחוק יתקבל בהקדם. מאוחר יותר נפגשה משלחת של ארבע ח"כים, פרץ, פנחסי, שפירא ופרוש, עם רפי אדרי ודרשה ממנו תשובה עוד היום. סוכם כי הרב פרץ ישלח למ"מ רה"מ פרס, את נוסח חוק ההסמכה לעיונו. פרשנים העריכו כי לכל המוקדם יעלה החוק לדיון בכנסת, בשבוע הבא.

שמיר: נשתמש בחקיקה

יש התחייבות ומחוייבות של המפלגות, הרשויות לשמור על הסטטוס־קוו בנושאי הדת. זהו חלק מקווי היסוד של ממשלת האחדות ואנו נשמור על כך — אמר אתמול רה"מ יצחק שמיר בארוחה עם עורכי העיתונים. לדבריו, היה טוב יותר אם לא היינו נאלצים להשתמש בחקיקה, אך אם נצטרך נשתמש בכך. שמיר דיבר על האופי היהודי המיוחד שיש להעניק לשבת בערים ובכפרים.

השמצות הרבנים

מרדכי וירשובסקי (ר"צ) ויצחק ארצי (מערך־ל"ע) תקפו אתמול את דברי הרבנים הראשיים שפירא ואליהו, בגנות השופטת הירושלמית פרוקצ'יה. מרדכי וירשובסקי קרא לדיקני הפקולטות למשפטים, וליו"ר לשכת עורכי הדין להגיב באופן נמרץ, כנגד ההשמצות וההתקפות על השופטת.

יצחק ארצי קרא לכנסת, בהצעה דחופה לסדר היום, כי תגנה את הרבנים הראשיים. לדעתו גם שרי המשפטים והדתות חייבים לקרוא לסדר את הרבנים אליהו ושפירא.

התפרעויות חרדים בי־ם

בהתפרעויות של מפגינים חרדים שהיתה אתמול בכיכר הדווידקה שבמרכז ירושלים נפצע שוטר מיידוי אבן וצעיר חרדי מבעיטת סוס. שלושה מהמפגינים החרדים נעצרו על ידי המשטרה. התקרית החלה בשעות אחרי־הצהריים לאחר עצרות אבל וצום שקיימו כמה מאות חרדים בחצר ישיבת „עץ חיים". בעצרות נישאו נאומים שלהבו את הרוחות ולאחר מכן גלשו כמאתיים מהם לעבר רחוב יפו וגרמו לשיבושים בתנועה. כוח משטרה בראשותו של מפקד משטרת ירושלים תת ניצב יוסף יהודאי הגיע למקום ונהג במפגינים באיפוק רב. אתמול אמר לי מפקד מרחב ירושלים: הבלגנו וחרקנו שן, אף על פי כן התלו בריונים דתיים לתקוף את צוותי הטלוויזיה והעתונאים שהיו במקום. הם שברו מצלמה וניפצו שמשות של מכוניות. כמו כן הציתו שני פחי אשפה. לאחר שקראנו להם ברמקולים מספר פעמים להתפזר, והם לא נענו — הפעלנו פרשים שפיזרו אותם.

הרקע להתלהטות הרוחות היה הבעת מחאה על החלטת השופטת איילה פרוקצ'יה שמשמעותה התרת סרטי קולנוע בלילות שבת בירושלים.

כתב אישום נגד פרוש

המשטרה תגיש היום כתב אישום נגד נציג אגו"י בעיריית ירושלים מאיר פרוש, בגין ארגון והשתתפות בהפגנת שבת בלתי חוקית. הבטחה ברוח זו נתן אתמול לוועדת הפנים של הכנסת, מפקד משטרת מרחב ירושלים תת־ניצב יוסף יהודאי. יהודאי סיפר כי בהפגנת השבת שנערכה לפני כשבועיים ליד קולנוע אורגע, עברו המפגינים, כולל פרוש, על החוק, החרדים לא נשמעו להוראות השוטרים. הם הסתערו על קופות הקולנוע וניסו לפגוע בציבור שבא לראות סרטים. העונש על עבירות אלו, הוא עד חמש שנות מאסר. יהודאי הדגיש כי השימוש בגז, נגד חרדים מפגינים, הוכח כיעיל. מה עוד שהוא איננו משפיל, כמו למשל השימוש באלות. מאז פתיחת בתי הקולנוע בלילות שבת, נאלצה המשטרה להעמיד בכוננות כ־6000 שוטרים, חלקם מחוץ למרחב ירושלים. יהודאי גילה כי אישתו נפגעה מאבנים ובקבוקים שהשליכו לעברה מפגינים, וכי זה 19 שבתות הוא נאלץ לעסוק בפיזור הפגנות במקום להיות בבית עם משפחתו.

אסד יבקש מצ'אושסקו לפעול למען ועידה בי"ל

בוקרשט. — נשיא סוריה חאפז אסד בא אתמול לרומניה לשיחות עם הנשיא צ'אושסקו.

דיפלומטים אמרו כי נשיא סוריה, קרוב לוודאי, יבקש מרומניה להפעיל את השפעתה למען ועידת שלום בינלאומית על המזרח התיכון בחסות האו"ם.

נשיא רומניה ביקר בשבוע שעבר במצרים, לאחר שנועד בבוקרשט עם ערפאת. ימים ספורים לאחר שנשיא רומניה עזב את קהיר, התירה מצרים ביום ראשון לאש"ף לפתוח מחדש את משרדיו בקהיר. (רויטר, עתיים וע"צ)

בג"צ בצו על תנאי

„מדוע לא ינוהל פרק ההגנה במשפט ואנונו בדלתיים פתוחות"

הדיון בעתירה יתקיים לאחר הגשת תצהיר מטעם המדינה ☐ היום מתחדש המשפט

מאת דוד פרידמן, כתב עתי"ם

בג"צ הורה בצו על תנאי לבית־המשפט המחוזי בירושלים, לנמק בתוך חמישה ימים מדוע לא יאפשר את ניהול פרק ההגנה במשפטו של מרדכי ואנונו בדלתיים פתוחות.

אתמול התקיים בפני שופטי בג"צ אהרון ברק, משה בייסקי ואליעזר גולדברג, דיון בעתירתו של מרדכי ואנונו שהוגשה לפני כשבועיים. ואנונו קבל בעתירתו על החלטת בית־המשפט המחוזי בירושלים, שלא לאפשר את ניהול פרק ההגנה במשפט בדלתיים פתוחות. הוא ביקש מבג"צ לבטל החלטה זו.

אתמול נערך דיון בבג"צ בעניין זה בדלתיים פתוחות, וכן איפשר בג"צ לפרסם את תוכן עתירתו של מרדכי ואנונו ואת תוכן הודעת המדינה לקראת הדיון.

ואנונו טען בעתירתו כי ב־22 בנובמבר דחה בית־המשפט המחוזי את בקשתו לפתוח את הדלתות לפרק ראיות ההגנה. לטענתו, יעידו עדי ההגנה על נושאים שבתחום מומחיותם או נסיונם. עניינים אלה אין בהם כלל פגיעה בבטחון המדינה, ולחילופין אם תהיה פגיעה כזאת — היא תהיה מינימלית, ואינה יכולה לעמוד כנגד פגיעה בזכות יסוד למשפט פומבי.

עוד נטען בעתירה, כי אין חולק על כך שהראיות הנוגעות לנעשה בתוך הכור הגרעיני בדימונה יישמעו בדלתיים סגורות. עוד נטען בעתירה כי משפט סודי מערער את האמון במערכת השיפוטית, משום שהצדק שאינו נראה גם לא נעשה.

עו"ד אביגדור פלדמן, סניגורו של מרדכי ואנונו, ניתח בעתירה בהרחבה את הזכות לפומביות הדיון והביא תקדימים רבים להוכחת דבריו.

פגיעה בבטחון המדינה

פרקליטות המדינה, באמצעות עו"ד עוזי חסון, קובעת בהודעתה, כי פתיחת הדלתות של בית המשפט, עלולה לפגוע בבטחון המדינה. עוד נטען בהודעתה, כי החלטה שלא לקיים את הדיון בדלתיים פתוחות הינה החלטה שיפוטית שבתחום סמכותו של בית המשפט המחוזי בירושלים ועל כן אין מקום להתערבות בג"צ בהחלטתו של בית־המשפט המחוזי.

הדיון בבג"צ היה קצר. עו"ד אביגדור פלדמן טען, כי המדובר בהחלטה מינהלית של בית המשפט המחוזי בירושלים ולא החלטה שיפוטית ועל כן יש מקום לביקורת בג"צ על החלטה זו.

השופט ברק העיר כי על פי החומר שבפניו יש עניין הראוי להיברר ובעקבות כך הוציא בג"צ צו על תנאי בעתירה. הדיון בעתירה יתקיים לאחר הגשת תצהיר מטעם המדינה בעניין. (עתי"ם)

המשפט מתחדש היום

בד בבד עם העתירה מתחדש היום משפטו של מרדכי ואנונו. יתחדש היום בבית המשפט המחוזי בירושלים. בפתח הדיון השני יבקש סניגורו של מרדכי ואנונו מבית המשפט שלא להשיב על האשמות נגד מרדכי ואנונו.

עו"ד פלדמן יטען „אין מקום להשיב על ההאשמה הזאת".

השופטים: אליהו נועם, צבי טל ושלום ברנר יתנו ככל הנראה החלטתם בעניין כבר היום. אם תידחה הטענה, יעיד מרדכי ואנונו כעד ההגנה הראשון.

כתב עתי"ם מציין כי עדותו הראשית של ואנונו והחקירה הנגדית תימשך עד יום שישי. ביום א' הבא יחלו להעיד בעניינו של ואנונו עדים מחו"ל שזומנו הסניגוריה.

חריש מפעיל את החוק נגד הסתה גזענית — כתב אישום נגד כהנא

מאת בצלאל עמיקם, כתב „על המשמר"

כתב אישום נגד תנועת „כך" והעומד בראשה ח"כ מאיר כהנא, בגין הסתה גזענית, יוגש בקרוב לבית־המשפט. היועץ המשפטי לממשלה יוסף חריש שהחליט על נקיטת צעד זה, מנמק זאת בשימוש התכוף שעשתה „כך" בדואר הכנסת לשיגור מכתבי נאצה גזעניים לערבים.

איש מפלגת המרכז, ח"כ אמנון רובינשטיין, הוא שהעיר את תשומת לבו של חריש למכתבים אלה. כתבנו מציין כי כתב האישום יוגש על פי החוק נגד הסתה גזענית, ויגרור עמו בקשת היועץ המשפטי לממשלה, להסיר את חסינותו של כהנא בשל הפעולה הפוליטית בה נקט.

דובר „כך", גד סרבטמן אמר אתמול כי אין לראות במכתבי כהנא הסתה גזענית כיוון שהם מבוססים על ציטוטים מהתנ"ך. „אם מישהו מצטט מן התורה אין זה פשע. אם מישהו מכנה מכתבים אלה — גזעניים — הרי זה כאילו כינה את התנ"ך גזעני" אמר.

הדובר הוסיף כי תנועתו ממשיכה לשלוח מכתבים אלה לאזרחים רבים. במכתבים הללו קוראת „כך" לגירוש הערבים הפלשתינים מישראל והשטחים.

שר החוץ היווני בפתח ביקורו בישראל: נעלה דרג היחסים

זהו ביקור ראשון של שר יווני בישראל

שר החוץ של יוון, קארולוס פאפוליאס, אישר בבואו אתמול לביקור רשמי בישראל, כי יעלה בשיחות שינהל כאן את דרג וטיב היחסים בין שתי המדינות. זהו ביקור היסטורי, אמר מ"מ ראש הממשלה ושר החוץ שמעון פרס, שקיבל אותו בנמל בן־גוריון.

במסיבת עיתונאים שנערכה בטרקלין „השטיח האדום" בנמל אמר האורח „שזהו אמנם ביקור היסטורי, ביקור ראשון של שר בממשלת יוון בישראל". „הביקור יאפשר לנו לדון בנושאים בילאטראליים, במיוחד נוכח העובדה שיוון הופכת חברה מן המניין בקהילה האירופית ב־1 בינואר, ותכהן בנשיאות מועצת המיניסטרים של השוק מחודש יולי הבא".

השר האורח הטעים, כי יוון וישראל מדינות מזרח תיכוניות, וגם זה ישמש נושא לדיון על האיזור שבו יש לשתי המדינות אינטרסים משותפים.

„אני מקווה שלביקור הזה תהיינה תוצאות טובות", הוסיף שר החוץ היווני שדיבר ביוונית ודבריו תורגמו לאנגלית. פרס אמר שבביקור זה ידונו בהגדרת טיב היחסים בין שתי המדינות, שיפור יחסי הכלכלה והמסחר ביניהן, וישאפו להידוק היחסים התרבותיים בין יוון לבין ישראל. נושאים אחרים שיועלו בדיון: יחסי ישראל־אירופה וקידום תהליך השלום במזרח התיכון.

לא חסרים לנו נושאים משותפים, אמר פרס. בתשובה לשאלה עוד אמר שישמח אם יוון תפעל לקידום תהליך השלום במזרח התיכון.

עניין היחסים בין שתי המדינות תמיד עולה בשיחות בין אישים ישראלים ויוונים, אישר האורח והודיע שזה יהיה נושא לדיון גם הפעם. הוסיף: שאלות ותקוות מסויימות צריכות להכות לסוף הביקור.

ביום ד' יבקר שר החוץ היווני ב„יד ושם" וייפגש עם שלמה הלל, יו"ר הכנסת, בכנסת. בין היתר נועדה לאורח פגישה גם עם משפחותיהם של חיילים ישראלים נעדרים. הביקור יסתיים ביום ה' בבוקר. (עתי"ם)

סופיה שודנובסקי ושני ילדיה שיוותרו בבריה"מ (ראה ידיעה)

רחוב ע"ש משה סנה בבת־ים

מאת אשר שילוני, כתבנו בחולון

שמו של אחד הרחובות המרכזיים בשכונת רמת־יוסף בבת־ים הוסב ע"ש ד"ר משה סנה ז"ל, מי שהיה ראש המפקדה הארצית של ההגנה בשנים 44־46 ובשנים 46־47, ומילא תפקידים מדיניים באירופה ועסק בשיכנוע מדינות שונות לתמוך בהקמת מדינת־ישראל.

בטקס השתתפו שר העליה והקליטה יעקב צור, המזכיר המדיני של מפ"ם ח"כ יאיר צבן, משפחת סנה ובראשם הבן תת־אלוף אפרים סנה שהסיר את הלוט מעל לוח ההקדשה לאביו.

ח"כ צבן, הרחיב את הדיבור על פעלו של סנה ובין היתר סיפר שהוא פעל בוותיקן שזה יתן את ברכתו למדינות דרום אמריקה, להצביע באו"ם בעד הקמת המדינה. כן היה סנה פעיל בגיוס נשק, ונטל חלק מרכזי באירגון מבצע „אקסודוס".

שוב הופרדה משפחה: מסורב עלייה יותיר בבריה"מ את אשתו וילדיו

מאת י. גלילי, כתב „על המשמר"

מסורב העלייה אלכסנדר שודנובסקי יעלה ארצה בגפו ב־12 בדצמבר ואילו אשתו ושני בניו יוותרו בלנינגרד, משום שה„אוביר" הודיע לאשתו, כי „הסירוב שלה הוא סופי".

„שלחתי מברק לגורבאצ'וב בו אני נשבעת שלא היתה לי כל נגיעה לסודות וכל קשר למידע מסווג. זו בעייה הומאנית שאין כל צידוק שבעולם להתאכזר לשני ילדים והוריהם".

תבוסה לממשלת פולין: העם אמר „לא" לשתי הרפורמות

רק 44 אחוז תמכו ברפורמה הכלכלית ו־46 אחוז תמכו ברפורמה הפוליטית

וארשה. — אזרחי פולין הנחילו ביום א' מפלה לממשלתם, בהמנעם מתמיכה ברפורמות הכלכליות והפוליטיות שהוגשה לאישורם במשאל־עם.

ההצעה לרפורמה כלכלית זכתה בתמיכת 44 אחוז בלבד והצעה לרפורמה פוליטית זכתה ב־46 אחוז.

שיעור המצביעים במשאל העם הגיע ל־68 אחוז, 10 אחוז פחות משיעור ההצבעה לסיים (פרלמנט) הפולני ב־1985.

תנועת „סולידריות", שהוצאה אל מחוץ לחוק בפולין, ראתה במשאל העם תרגיל־תעמולה חסר־משמעות וקראה למצביעים להתעלם ממנו. נראה, שיותר מ־8 מתוך 26 מיליון בעלי זכות־הצבעה נענו לקריאת הארגון.

דובר ממשלת פולין אמר, כי פירסום מדיניות המחירים והשכר, ערב משאל העם, השפיע לרעה על שיעור ההשתתפות. ההצעות היו אמורות להכפיל בשנה הבאה את מחירי המזון ולשלש את שכר הדירה ומחיר הוצאות ההסקה. עליות מחירים גרמו בעבר למהומות והוליכו להקמת האיגוד המקצועי החופשי „סולידריות".

ערב המשאל, הודיעו השלטונות, שגם אם לא יאושרו הרפורמות במשאל, הן ייושמו, אך בקצב איטי יותר. (עיר, עי"צ)

בעד, נגד, נגד, נגד

עובדי קלפי בוואראשה מרוקנים את תיבות־ההצבעה לקראת ספירת אומרי ה„הן" וה„לאו" במשאל־העם (צילום: איי.פי)

שברי המטוס הדר' קוריאני נתגלו בתאילנד

בנגקוק. — שברי המטוס הדרום־קוריאני שנעלם שלשום נתגלו אתמול ליד כפר נידח בתאילנד, סמוך לגבול בורמה.

עדיין לא נודע דבר על גורל 115 הנוסעים ואנשי הצוות שהיו במטוס.

דובר חברת־התעופה הדרום־קוריאנית אמר אתמול, כי יתכן שטרוריסטים או סוכנים צפון־קוריאניים חיבלו במטוס שהתרסק ביום א' בתאילנד.

„מכון העולם הערבי" בפאריס נחנך — ומיד נמלא מחלוקות

מאת ארנון יפה, כתב „על המשמר" בצרפת

פאריס. — הנשיא מיטראן חנך אתמול את „מכון העולם הערבי" החדש והמפואר בלב פאריס ואמר, כי „צרפת שומרת על ידידות עם ישראל, ואין סתירה בין יחסים טובים עם ישראל ויחסים דומים עם מדינות ערב שכן צרפת מנסה לתווך ביניהן".

מחלוקת על יעדים

בנאום הביע תקווה, כי פאריס תהיה למרכז תרבות ומחקר ערביים. עדיין נטושה מחלוקת על יעדי המכון, המתואר „כחלון־ראווה ערבי בפאריס". הערבים אינם מסתפקים בייעודו כמרכז תרבותי וחותרים להשיג מצרפת מעמד דיפלומטי, כמו של „אונסקו".

מצרים עדיין מוחרמת במכון. הנשיא הביע תקווה, כי אחרי פיסגת רבת־עמון, יזמינו אותה מדינות ערב להשתתף במכון.

חשש ממוקד ביקורת

מריבות בין המדינות הערביות כבר מקשות על הפעלת המכון. המשטרים הערביים אינם רגילים לחופש ביטוי דמוקרטי. הם חוששים, כי המכון, כמרכז תרבותי, ייהפך למוקד ביקורת נגדם. השגרירים מפעילים צנזורה. שגריר עיראק תבע להרשות לו לצפות בסרט וידיאו, שהופקד בספריית הווידיאו של המכון, כדי לוודא שאינו מכיל ביקורת על סאדאם חוסיין. אחרי שנה של הכנות לתערוכה על בירת תימן הצפונית, צנעה, שונה שם התערוכה ל„לתערוכת עיר ערבית". תימן הדרומית והסעודים קינאו.

אחת ממדינות הנפט פרעה את תרומתה למכון רק אחרי שנענו לתביעתה לאפשר לחברת־התעופה שלה לנחות בשדה־התעופה רואסי, במקום באורלי.

סערה בצרפת בהיוודע העסקה עם איראן; מיטראן: יתכן חידוש יחסים

מאת ארנון יפה ודפנה [illegible], כתבי „על המשמר" בצרפת ובבריטניה

פאריס. — העיסקה בין ממשלת הימין בצרפת לבין איראן הולידה סנסאציה בפאריס. היא נתקבלה כבגידה לאיאטוללה חומייני. צרפת הבירה אפילו מאשת־דיפלומט שטפלו האיראנים על הקונסול הצרפתי בטהראן, כדי להציל את כבודם. העיתונים כתבו, כי בעיסקה כזו [illegible] נבצר לשמור על מוסר.

הנשיא מיטראן עצמו הביע הסתייגות במשפט סתום. הוא אמר: „אי־אפשר להחליף פושעים בחפים מפשע".

הממשל הרמוז, כי העיסקה כוללת שיחרור שני הדיפלומטים והעיתונאי קופמן, בני־הערובה הוותיקים ביותר במרתפי „הג'יהאד האיסלאמי". אך זה עדיין לא מובטח. האיראנים תובעים בעד שיחרורם לא רק את שיחרור המחבלים אניס נקש וג'ורג' איברהים עבדאללה, שנידונו למאסר עולם בעוון רצח, אלא גם הפסקת התמיכה בעיראק ומשלוחי הנשק הצרפתיים למדינה זו.

צרפת נאמנה לערבים

הנשיא מיטראן אמר אתמול בטלוויזיה, כי „צרפת שומרת אמונים לאינטרסים של העולם הערבי. לא נשנה מדיניות זו אפילו למען שיחרור שלושה בני־הערובה", אמר. „האיראנים מסכנים את השלמות הדתית והפוליטית של העולם הערבי. החלטנו לתרום בעוצמה לחימוש עיראק, אך איננו אויבים של איראן".

האיראנים תובעים גם את מוחמד מוהאג'ר, אחד מראשי „חיזבאללה", המוח של רשת המחבלים השיעית שהפעיל ג'ורדג'. מיטראן אמר בשעתו, כי הוא מוכן לחון את כל אלה, אם יובטח שיחרורם של שלושת בני־הערובה.

העיסקה, שהחלה בשחרור שני בני־ערובה, אוק וגורמנדן, בביירות, מתגלה כעיסקה גדולה. המצור על שגרירות איראן בפאריס הוסר לגמרי. הדיפלומטים חופשיים לצאת, חרף ניתוק הקשרים הדיפלומטיים. מיטראן אמר, כי יתכן חידוש היחסים הדיפלומטיים עם איראן.

לונדון דורשת הסברים

בלונדון נמסר, כי ראש ממשלת בריטניה, מרגרט תאצ'ר, דרשה אתמול הסברים מממשלת צרפת על נסיבות שחרורם של בני־הערובה הצרפתיים. גורמים המקורבים לתאצ'ר מסרו, כי ראש הממשלה זעמה על הפרה זו של ההסכם, שעליו החליטו אשתקד כל חברות הקהילייה האירופית, לפיו לא תיכנס אף אחת מהחברות לעסקות עם טרוריסטים.

מצפים, שכאשר תיפגש תאצ'ר בסוף השבוע, עם ראש ממשלת צרפת, ז'אק שיראק, היא תביע באוזניו את מורת־רוחה מהפרת ההסכם.

תאצ'ר הבהירה, כי ממשלתה תמשיך לשמור על עקרונותיה ולא תכנע לתביעותיהם של טרוריסטים.

שר החוץ הבריטי, סר ג'פרי האו, נפגש אתמול בבריסל עם עמיתו הצרפתי, שהבטיח לו, שלא נעשתה כל עיסקה וההחלטה היתה כולה בידי רשויות השיפוט הצרפתיות.

יוון: לא נוכל לדרוש הסגרת ברונר מסוריה

מאת זיאן כהן, כתב „על המשמר" ביוון

אתונה. — דובר ממשלת יוון, יאניס רוסבאטוס, הודיע אתמול, ש„ממשלת יוון אינה יכולה לבקש את גירושו של (פושע המלחמה) אלויס ברונר, כיוון שלפי שני חוקים מ־1959, הודשעו כל החליכים להרשעת פושעי־מלחמה גרמניים, שפעלו ביוון בזמן המלחמה, והוכות להרשיע פושעי מלחמה הועברה לשלטונות החוק של גרמניה".

עם זאת אמר הדובר, כי „רצונה וכוונתה של יוון היא, שאותם פושעי מלחמה, המסתובבים עדיין חופשיים ברחבי העולם, ייתפסו ויובאו למשפט".

הצהרה זו סיימה, פורמלית לפחות, את הטיפול בבקשת הוועד המרכזי של יהודי יוון, (וארגון־על המייצג את כל יהודי יוון), לפעול להסגרתו של ברונר, האחראי לחיסולם של 46 אלף יהודי סלוניקי בזמן המלחמה. בפברואר 1943, הגיע ברונר, קצין בכיר באס.אס, לסלוניקי וחתם על פקודות להשמדת היהודים ולהחרמת רכושם.

הנושא הועלה מחדש לראשונה ב־1985, כאשר נתן ברונר ראיון לשבועון הגרמני „בונטה", ובכך אישר שהוא חי בסוריה.

דובר ממשלת יוון הכחיש בשיחה עם כתב „על המשמר", שממשלת יוון פנתה אי־פעם לסוריה בנדון.

ובתורכיה אמרו „כן"

מנהיג בתנועת ניצחון (צילום: איי.פי)

ניצחון מוחץ לאוזאל

אנקארה. — ראש ממשלת תורכיה, טורגוט אוזאל, זכה אתמול בנצחון מוחץ בבחירות הכלליות, ומיד הבטיח ל־52 מיליון האזרחים לפעול לשיפור רמת־חייהם.

לאחר ספירת 99 אחוז מבין 26 מיליון הקולות, מסרו השלטונות, כי „מפלגת המולדת" של אוזאל זכתה ב־292 מושבים בפרלמנט, שהוגדל מ־400 ל־450 מושבים.

המפלגה הסוציאל־דמוקרטית זכתה ב־99 מושבים ו„מפלגת הנתיב־האמיתי" הימנית של סולימן דמירל, ראש הממשלה לשעבר, ב־59 צירים.

ארבע מפלגות אחרות, כולל מפלגה מוסלמית דתית, השתתפו בבחירות, אך לא עברו את אחוז החסימה, שהועמד על 10 אחוזים.

נצחונו של אוזאל נחשב להצבעה בעד יציבות. ראש הממשלה, שהגיש בפברואר בקשה לחברות מלאה בשוק המשותף האירופי, אמר, כי ממשלתו תיפעל נמרצות למען מדיניות של ליברליזציה כלכלית. „אנו מתכוונים לשים קץ למעורבות המדינה בתעשיה ובמסחר, ונשים את הדגש בחינוך, בתשתית ובבריאות", אמר. אזרחי המדינה יכולים לצפות להעלות מחירים, אך לא לפיחות הלירה התורכית, אמר אוזאל.

עוזרים של ראש הממשלה מסרו, כי הממשלה מתכננת צעדי־צנע, כדי להתגבר על הגרעון הגדול בתקציב ועל האינפלציה הדוהרת, בשיעור של יותר מ־40 אחוז בשנה. (עיר, עי"צ)

למרות הוראת להי־פן להחרימו

מועמד הימין ניצח במארסיי

מאת ארנון יפה, כתב „על המשמר" בצרפת

פאריס. — ז'אן מרי להי־פן, ראש המפלגה הפאשיסטית „החזית הלאומית", איבד מיכולתו לסחוט את מפלגות הימין: מועמד הימין ניצח בבחירות במארסיי, חרף הוראות להי־פן לתומכיו להחרימו.

להי־פן האמין, כי ללא תמיכתו, לא יוכל המועמד הימני להיבחר. הוא רצה להוכיח למועמדי הימין לנשיאות שהם לא יקבלו את קולות בוחריו חינם.

בכישלונו במארסיי הוכיח להי־פן, שהוא „נמר של נייר" וכי אינו שולט בבוחריו.

כישלונו מתואר כנצחון הימין המטיף להחרים את להי־פן, ככוח פאשיסטי, גזעני אנטישמי, המסוכן לדמוקרטיה.

ארה"ב הפסיקה הסיוע להאיטי: נמאס מהמשטר

וושינגטון. — הממשל האמריקני ביטל ביום א' את הסיוע להאיטי, בטענה, כי „נמאס לו" מן המשטר באי.

משרד החוץ האמריקני הודיע, כי הממשל מפסיק את כל הסיוע הצבאי והכלכלי להאיטי, אך ימשיך בשיתוף־פעולה במאבק נגד הסחר בסמים.

פקיד בכיר בבית הלבן אמר, כי הצעד נועד להפגין שארה"ב מאסה במעשי „הממשלה הזמנית" באי, אחרי ביטול הבחירות הכלליות שעמדו להיערך בו ביום א'. (עיר, עי"צ)

שערי מטבע־חוץ בנק הפועלים — 30.11.87

	היחידה	בנקנוטים: קנייה	בנקנוטים: מכירה	העברות והמחאות: קנייה	העברות והמחאות: מכירה	שערים יציגים
סל מטבעות	1	—	—	1.7002	1.7214	1.7077
דולר אמריקני	1	1.52	1.59	1.5483	1.5677	1.5570
מרק גרמני	1	0.93	0.98	0.9484	0.9603	0.9511
לירה שטרלינג	1	2.79	2.92	2.8390	2.8745	2.8467
פרנק צרפתי	1	0.27	0.29	0.2784	0.2819	0.2794
ין יפאני	100	1.15	1.21	1.1730	1.1876	1.1776
גילדן הולנדי	1	0.83	0.87	0.8424	0.8529	0.8450
פרנק שוויצרי	1	1.14	1.19	1.1568	1.1712	1.1598
כתר שבדי	1	0.25	0.27	0.2605	0.2637	0.2614
כתר נורווגי	1	0.24	0.25	0.2429	0.2459	0.2444
כתר דני	1	0.24	0.25	0.2446	0.2476	0.2460
מרק פיני	1	0.37	0.39	0.3830	0.3878	0.3852
דולר קנדי	1	1.16	1.22	1.1844	1.1992	1.1910
דולר אוסטרלי	1	1.05	1.13	1.0922	1.1058	1.0984
ראנד דרום אפריקני	1	0.48	0.81	0.7964	0.8063	0.8008
פרנק בלגי	10	0.44	0.47	0.4516	0.4573	0.4544
שילינג אוסטרי	10	1.32	1.38	1.3446	1.3614	1.3519
לירה איטלקית	1,000	1.25	1.33	1.2796	1.2956	1.2870

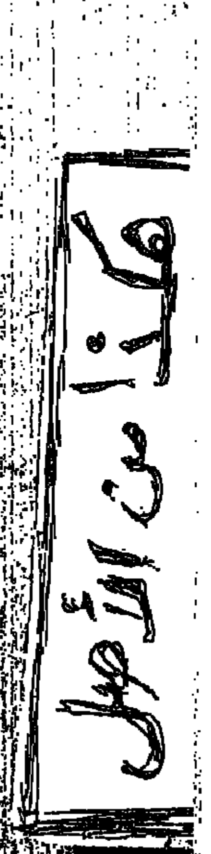

על היום

1.12.87

פסגת רייגן־גורבצ'וב

עסקת־חבילה בין ענקים

המזרח־התיכון ייצא ללא ספק נשכר מהסכם כולל בין המעצמות. רק אז יאולצו הצדדים לסיכסוך להיכנע ל"הצעות פשרה", שאי־אפשר לסרב להן

מאת אריה יערי*

לכאורה — מעולם לא היו תנאים אובייקטיביים נוחים יותר להשגת שלום באיזורנו מאלה השוררים ביום. מה מונע אפוא עמים עייפים, מדינות הכורעות תחת העומס הביטחוני, לשים קץ למלחמות ההתשה חסרות־הסיכוי ולהגיע להכרעה? אין זו אלא חולשתם הפנימית של כל המשטרים לרבות זה של ישראל.

האם המסקנה היא מבוי סתום? לא בהכרח. כאן נכנסות לתמונה מעצמות־העל — ארה"ב ובריה"מ. בחינת ההיסטוריה של 40 השנים האחרונות מראה, כי כל תמורה משמעותית שחלה באיזור היתה כרוכה בהתערבות שתי המעצמות האלו.

כך זה היה ב־1948, בתמיכה המשותפת להקמת המדינה; ב־1956, באולטימטום הסובייטי־אמריקני שכפה על בן־גוריון נסיגה טוטאלית מגדות התעלה. ועוד הדגמה לתוצאות חוסר היחס בין עוצמה צבאית ותולשה מדינית:

ב־1967 התקבלה החלטת 242 פה־אחד במועצת הביטחון; ב־1973 פעלו שתי המעצמות לקביעת יעדים מוגבלים להתקפה המצרית־סורית ולסיום המלחמה, ללא נצחון חד־משמעי לאחד הצדדים. הסכם השלום בין ישראל ומצרים לא היה בא לעולם בלי מעורבות אמריקנית נחושה.

עליכן — שוחרי השלום בישראל ובעולם, המודעים לחולשת המערכת הפוליטית הפנימית מצפים זה שנים להתערבות הכוח העליון ומתקשים להבין את אי ההתערבות האמריקנית, על אף תלותה המוחלטת של ישראל בארה"ב. מהי סיבת הפסיביות האמריקנית, העומדת בניגוד ברור לעמדותיה המוצהרות נגד הכיבוש, נגד ההתנחלויות, נגד סיפוח ירושלים והגולן? לא רק שלא הופעל שום לחץ על ישראל, אלא הוגדל בהתמדה הסיוע הצבאי והכלכלי, שהגיע לממדים חסרי תקדים — לרבות בתקופת הפלישה ללבנון.

שיקולים כוללים

את ההסבר למדיניות זו יש לבקש בשיקולים החורגים מתחום האיזור. כל עוד מדיניותה הגלובלית של ארה"ב מושתתת על הנחה של מלחמה בינגושית באפשרות ריאלית — היא תנחה את מדיניותה בהתאם גם באיזורנו. באין הסכם כולל ביניהן — שתי המעצמות יוסיפו לחמש את בעלות־בריתן באיזור ויימנעו מהחלשת משטרן הפנימי ומעמדן החיצוני. מצב זה מסביר את סמיכות האינטרסים של המנהיגות הניצית בישראל ושל אויבי הדטנט בארה"ב. השאלה הנשאלת היא, האם קיימים גורמים ואינטרסים בקרב שתי המעצמות, המסוגלים לחולל תמורה עד כדי השגת הסכם גלובלי בר־קיימא ביניהן?

היום אין עוד כל ספק, שבריה"מ של גורבצ'וב מעוניינת עניין חיוני, אף קיומי בהסכם כזה עם ארה"ב. התגברות על המשבר הסטרוקטוראלי של המשק הסובייטי ופיגורו המצטבר, היא מבחן עליון לא רק למדיניותו הנועזת של גורבצ'וב ומנהיגותו, אלא אף לקיום יציבותו של המשטר ומעמדו הבינלאומי.

יעדי המהפיכה הגורבצ'ובית לא יושגו בלי סיוע כלכלי וטכנולוגי מסיבי מבחוץ, ולאורך זמן. אולם מהו האינטרס האמריקני לחלץ את המשטר הקומוניסטי ממשברו העמוק?

תוכנית מרשאל לבריה"מ?

המשק האמריקני אף הוא נתון במשבר חמור, אך מנוגד במהותו למשבר הסובייטי. המשבר הסובייטי הוא משבר של ייצור ואילו המשבר האמריקני הוא משבר של שיווק. ארה"ב איבדה — ומוסיפה לאבד — את שווקיה לטובת מתחריה במזרח הרחוק (ויפאן בראשם) ואף באירופה המערבית. הגרעון השנתי במאזנה המסחרי מגיע לכ־150 מיליארד דולר; חובה החיצוני — ל־300 מיליארד דולר.

פתיחת שוקי העולם הסוציאליסטי למוצרים ולהשקעות אמריקניים, על־ידי מתן אשראי לטווח ארוך, תפעיל את פוטנציאל הייצור האמריקני. תוכנית מרשאל בתום מלחמת העולם השניה לא רק שיקמה את אירופה המערבית, שהוקמו בה אלפי מפעלים אמריקניים, אלא איפשרה את הסבתה של כלכלת המלחמה האמריקנית לייצור אזרחי. תוכנית דומה דרושה כיום לטובת שני הצדדים.

עיסקה כזו עשוייה להיות "עיסקת המאה", שתצעיד את העולם בשלום למאה ה־21. כריתת הסכם כזה כרוכה כמובן בעיסקת חבילה כלכלית, פוליטית ואסטרטגית, שתחסל מוקדי מתיחות ותמנע סכנת עימות בין־מעצמתית. אין ספק שהמזרח־התיכון הוא אחד ממוקדי התבערה העיקריים. בתור כזה חייב להיכלל בהסכם הגלובלי, שבעקבותיו יפעילו שתי המעצמות את השפעתן על בעלות־בריתן בהצעות פשרה "שאין לסרב להן".

אין כמובן כל ביטחון שתסריט זה אכן יתממש. אף־על־פי־כן אנו עדים לראשית תהליך בכיוון זה בהסכמות לצמצום מערכת הטילים: תהליך שיכול לקבל תאוצה בפגישת רייגן־גורבצ'וב — כאלטרנטיבה יחידה למשבר כלכלי עולמי ולהתלקחות מלחמה שהכל מעוניינים למונעה. ואכן — הניצנים הראשונים של תפנית כזו כבר הופיעו — משני הצדדים: ארמנד האמר מקים מפעל תעשייה אדיר בהשקעת 6 מיליארד דולר בבריה"מ; ממשלת פולין מציעה למכירה מפעליה למשקיעי חוץ, לכיסוי חובותיה שמגיעים ל־30 מיליארד דולר.

הרשות נתונה

גורלה של ישראל — בתוקף מיקומה הגיאו־סטרטגי — היה כבר בימי קדם פונקציה של יחסי המעצמות הגדולות. המלחמה הקרה הפכה את ישראל — ואת שכנותיה — לאמצעים בשירות האינטרסים של הגדולים. מימוש הדטנט יפתח אופציה ריאלית גם לפתרון הסיכסוכים האיזוריים בדרך של השלמה עם קיומו וזכויותיו של היריב והמרת מעשי האיבה בשיתוף־פעולה כלכלי ותרבותי, לטובת כל עמי האיזור.

אין להסיק מכל הנאמר לעיל שהכל תלוי במעצמות ולגורמי פנים אין השפעה על מימוש האופציות השונות, מועד וקצב התרחשותן והמחיר שיידרש בעד הכרעות מוטעות והחמצת הזדמנויות. זה משמעותו של המשפט העתיק: הכל צפוי — אך הרשות נתונה.

* הכותב הוא מנהלו האקדמי של המרכז הבינלאומי לשלום במזה"ת.

"מחדל, מחדל" — חדל

אילו היו מקפידים יותר על נוהלי הכוננות וההתראה ניתן היה להקטין את הנזק שגרם המחבל הגלשן ● אבל במערכת בטחונית אין "אפס ליקויים" וצבא איננו חברת ביטוח ● צריך לדעת לקבל גם כשלונות ברוח נכונה

מאת לוי מורב

אילו טעה המחבל בניווט והיה מתרסק עם גלשנו לתוך צלע הר, אילו יורט על־ידי מסוק של חיל האוויר והופל, אילו היה נפגע בשעת הנחיתה, אילו היתה לו תקלה בנשק, אילו כיתת הכוננות בבסיס הנח"ל היתה יוצאת כמה שניות קודם. אילו היה הש"ג חייל מאומן, אילו.

ומה היה קורה אילו היה נוחת בסמוך לישוב אזרחי והיה פוגע, חלילה, בילדים ונשים במקום בחיילים?

מי שלוקח בחשבון שבמערכת כל־כך מסובכת ומורכבת של מאבק חייבות להיות תקלות ופאשלות מקבל את האסון של ליל חמישי שעבר בפרופורציה נכונה, מתייחס לכך בקנה המידה המאפשר המשך ההתמודדות. קשה היום, לנוכח הפאניקה הכמעט כללית שאחזה את כולנו, לומר גם כמה מלים בקור רוח. דיבורים בנוסח הזה נתפסים מיד כצידוק הדין, כטיוח וכהתחמקות.

אני לא מפסיק לחשוב, שאילולא היה קצין הבטחון של "אליעל", שבדק את האירית המסכנה שהתאהבה במחבל הפלשתינאי, עירני מספיק, היה מטוס שלם על מאות נוסעיו יורד למצולות ים.

מאבק זעיר

ללא פתרון מדיני, וחייבים לומר, שגם אחרי פתרון כזה, המלחמה במחבלים הפלשתינים, או בחלק מהם, הינה פרוייקט לזמן קצר. זהו מאבק זעיר בעל חשיבות מוגבלת. מאבק שאין באפשרותנו להביא להכרעה ברמה האסטרטגית בשום מקרה. גם אילו היו עשרה מחבלים נוחתים בגלשנים ופוגעים בעשרים חיילים לא היה בכך כדי להכריע את המערכה. אלה הן עקיצות, כואבות ככל שתהיינה, שאין ביכולתן לגרום נזק ממשי לנעקץ. אלא אם כן יחליט הנעקץ להתנהג כחולה אלרגי שמספיקה עקיצת דבורה קטנה כדי לשלוח אותו לעולם שכולו טוב.

מאז יום חמישי כל המדינה כמרקחה. כולם מתנהגים כאילו קרה אסון איום ונורא שאסור שיקרה. אף אחד לא לוקח בחשבון שהיה כאן קודם כל צירוף מקרים נדיר היכול לקרות אחת לאלף ואולי אפילו למיליון. אני מתעלם מהעובדה שמדובר במאהל מטה החטיבה של יחידת הנח"ל. אישית אין לי ספק, שבתנאים המיוחדים והנדירים שנוצרו, עלול היה הסיפור להיגמר באסון דומה, בכל מאהל של כל יחידה, כולל יחידות מובחרות.

לא תמיד אנחנו ניצבים מול לוחם ברמה כזאת, שביצע פעולת חדירה, ניווט ונחיתה משולמת, לוחם שיצא לפעולה שהסיכוי לשוב ממנה היה אפסי, לוחם שפעל ברמה של לוחמה זעירה בצורה מעוררת התפעלות. את המלחמה בינינו לבין הערבים לא יכריעו לוחמים מן הסוג הזה, גם אם יהיו להם מהר אלף כאלה. את המלחמה מכריעים אוגדות השריון, חיל האוויר והחי"ר. האלקטרוניקה, הלוגיסטיקה, המוטיבציה, הקשר והאימון, אלה קובעים את ההכרעה בשדה הקרב.

מחיר השאיפה לשלמות

במערכות בהן אנו מדברים לא יכול להיות מצב הקיים בתעשיות המתוחכמות של "אפס ליקויים". בשום צבא בשום תקופה לא היה מצב כזה. הפרפקציוניזם המוגזם של ראשי המערכה מעורר כבוד והערכה, אבל גם חששות כבדים למחיר שמשלמת המערכת עבור השאיפה לשלמות. צבא איננו חברת ביטוח, וכידוע גם חברות ביטוח פושטות לפעמים את הרגל. נכון שבאימון מתאים ובנוהלי כוננות והתראה גמישים, לפי הנסיבות המשתנות, ניתן היה להקטין את הנזק שגרם המחבל. אז יפטרו את הסרן שלא העביר את ההתראה במלוא חומרתה, ואולי יסלקו גם את הקצין הארחאי שלא דאג שהחיילים במחנה יהיו חמושים, ואולי גם מפקד חטיבת הנח"ל ילך למקום אחר. אני לא מזלזל בכך, חשוב שבכל מערכת צבאית אזרחית יהיו גם אחראים לבזיונות, ולא רק גיבורים להצלחות. אנשים חייבים לדעת שיש שכר ועונש למעשיהם ולמחדליהם. במקום שאין אחראים אין גם אורויות.

אבל שום דבר לא יעזור כל עוד רמתם של הש"גימלים היא כמו שהיא, וכל מי ששירת בצה"ל יודע בדיוק על מה אני מדבר. בצבאות מערביים וגם אצל הרוסים המשטרה הצבאית והשוטרים הגדודיים שייכים ליחידות ארציות עיליות. הש"ג הוא החייל המאומן, המשכיל והמשובח, ולא כמו אצלנו, שהוא בדרך כלל החייל איתו יש הכי הרבה בעיות משמעת, בעיות משפחתיות ואחרות. בינתיים נמסר שניתנה הוראה לחיילים להסתובב עם נשק אישי צמוד — אחרי שהסוסים ברחו נזכרו לנעול את האורווה. החלטה זאת תחזיק מעמד שבועיים ואחר כך יבטלו אותה ממילא.

לדעת לקבל כשלונות

בצה"ל היו בזיונות חמורים יותר וכואבים יותר. תל מוטילה, החווה הסינית ועוד. מי שבקיא, ולו מעט, בהיסטוריה הצבאית של האומות, יודע על בזיונות ומחדלים בסדרי גודל מהממים, שגרמו לאובדן חיי אדם בממדים קולוסאליים, לנפילת מאות אלפי חיילים בשבי האויב ועוד.

הגיע הזמן שבצד הלקחים והמסקנות, גם האישיות, העלאת רמת החיילות של הפרט והיחידות, נלמד לקבל גם כשלונות ברוח נכונה ואיתנה ולא להפוך מקרה, כואב ומצער ככל שיהיה, לבכיינות לאומית לא מוצדקת ועוד לרוץ ולהשוות את זה למחדלים של ערב מלחמת יום הכיפורים. זאת הגזמה הגובלת בחולניות או באווילות גרידא.

על הפרץ

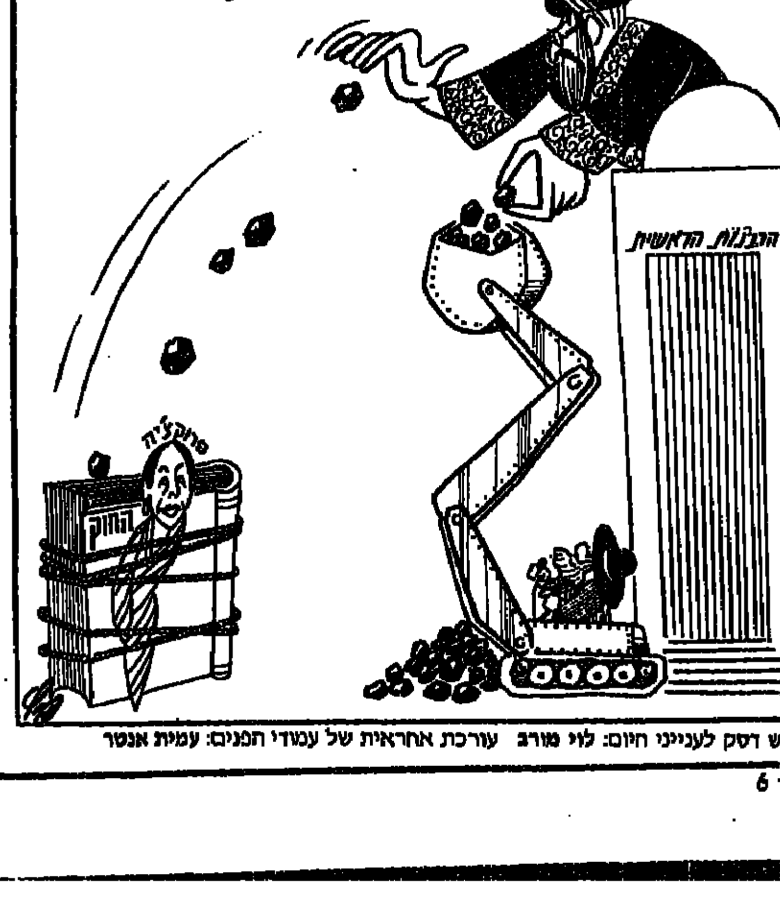

ראש דסק לעניני היום: לוי מורב   עורכת אחראית של עמודי הפנים: עמית אנטר

ממשיכו של הרצל

הבחירות הקרבות הפיחו רוח־חיים ב"סוכנות היהודית" ■ מי יהיה המועמד של "העבודה" — משאל

מאת אלישבע איילון

אם יש להיווכח הקורנים של נסים זווילי קבלות, לא רק חששות, ניתן רק ביום ה' הקרוב. לרוב [illegible] העבודה יש נטייה לתמוך בו, [illegible] בחר ברגע זה לומר אותו משפט [illegible] פעמי: "בחיים הציבוריים יש כמה רגעי נחת..."

הבחירות הקרבות כמו הפיחו רוח־חיים במוסד הגדול הזה, "הסוכנות היהודית", והזכירו לכל אלה ששכחו, שהעניין כאן לא רק במושג עם הקשרים לארץ ציוניים ואידיאולוגיים, אלא [illegible] ממשית עם יומרות לתכנים ותקוה פרגמטית בשטח — כאן ומעבר לים.

שאלנו: מי הוא המועמד שלך לתפקיד היו"ר ואיזה תכונות מן הראוי שיהא חמוכחן בתפקיד.

השיבו:

יוסף אלמוגי: "לדעתי המועמדים שמופיעים עכשיו הם מועמדים [illegible] אלא שאני לא הייתי ממליץ להתנגד עליהם במרכז המפלגה באופן [illegible] בדברים עם השותפים שלנו בסוכנות, כי ששוב לא נעמוד במצב בלתי נסבל [illegible] יבחרו ואחר־כך יפסלו.

"אשר למועמד, בוודאי שיש לי. [illegible] אני מנוע מלנהל תעמולה. [illegible] לתכונותיו, הוא צריך להיות קודם [illegible] בתוך תוכם של העניינים היהודיים [illegible] לתפקיד הזה כושר הנהגה והכרה [illegible] בעולם. באופן בסיסי, צריך שיהיה [illegible] שורשים".

מאיר פעיל: "זווילי, למרות [illegible] מעדיף לראות את לובה אליאב [illegible] אם למפלגת העבודה היה שכל, [illegible] לה, היו מציבים אותו כמועמד והוא [illegible] נבחר ברוב גדול.

"אם לא לובה אז אני בעד זווילי. [illegible] רושם של בחור הגון עם תפיסת [illegible] שיש בה הרבה מן המתינות. איש [illegible] ארץ ישראלי ובעיקר — צעיר [illegible] הגיע הזמן שמפלגות העבודה [illegible] יחליפו פרצופים ושבני 40־50 ואפילו פחות יתחילו להופיע בקו הראשון".

יצחק בן־אהרון: "אין לי נציג [illegible] שום תכונות אידיאליות. אני רק [illegible] לומר שמפלגת העבודה שוב [illegible] ידיה אל הכוכבים הנוצצים, כפי [illegible] בחלוקת התיקים בממשלת האחדות. [illegible] עוד הגיון כלשהו, הצדקה מוסרית [illegible] תית, להעלות את עקיבא [illegible] לראשות ההסתדרות הציונית. [illegible] מעורה כל ימיו במלאכת העשייה [illegible] ההתיישבותית. אולם [illegible] דות שלו לראשותה סוכנות, [illegible] השאלה: מה תעשה תנועת [illegible] בכהונת היו"ר ללא זיקה [illegible] כאשר גם בסוכנות תעמוד [illegible] הכלכלית וההתיישבותית לידי [illegible] תנועת העבודה נכנסת איפוא [illegible] חדשה, מנוגדת לאושיות־עבודה [illegible] קיומה — גם בסוכנות, כמו [illegible]".

יוחנן באדר: "לא מעניין אותי".

זאב צחור, היסטוריון: "יו"ר [illegible] הסוכנות הוא ממשיכו של הרצל. [illegible] אמור להיות משהו שאפשר [illegible] במה שסבורים שהיהודים יכולים [illegible] התכונות הנדרשות מחייבות תבונה, [illegible] עמוקה לעם היהודי, יכולת הידברות [illegible] יהודי חוץ־לארץ וקבלות [illegible] מעשים בפועל. היחיד שעולה בדעתי [illegible] לובה אליאב".

ד"ר יוסף בורג: "אני לא יכול [illegible] תשובה שמית, אלא עקרונית. [illegible] שהמועמד יהיה עם קונסנזוס לאומי [illegible] וההסתדרות הציונית היא [illegible] אז יותר חשוב שהמועמד יהיה [illegible] כל האגפים. הנבחר צריך להיות [illegible] שמעורר אמון, מושרש במסורת [illegible] אדם שעשה משהו בחיים ושכבר [illegible] הרלוונטיים. אנחנו אילן ולכן [illegible] לחפש ולראות היכן השורשים [illegible] הפירות".

אדוני היו"ר, סוכנות נכבדה

המועמדים ב"עבודה"

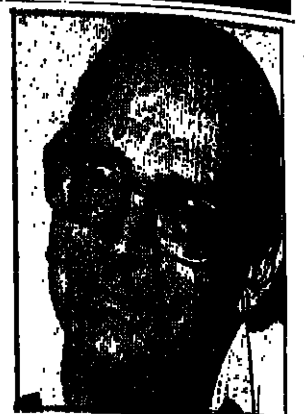

שמחה דיניץ, האמריקנים יתמכו

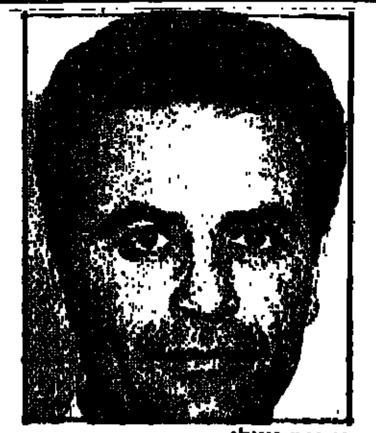

ניסים זווילי, עם קבלות!

מוטה גור, לא לבד

מעוף היונה

לנסים זווילי יש דעות ידועות ואין קשרים בחו"ל — על שני מכשולים אלה ינסה להתגבר ביום ה', כאשר מפלגתו תבחר במועמדה לראשות הסוכנות ■ "יש לי 3 מסרים שהליכוד לא יוכל להציג"

מאת שלמה סלוצקי

כדי להגיע למשרדו של נסים זווילי (46), יש לעבור מסדרון מלא מפות ודגמים של מושבים, קיבוצים ויישובים עירוניים, שבהקמתם מטפל מי שהיום מכהן כיו"ר המחלקה להתיישבות בסוכנות היהודית. בימים הללו, מתגאה זווילי, מכירים אותו היטב, גם בזמן שמתחריו נודעים לקשרים ולהתברויות בחו"ל.

עד לפני מספר שבועות היה ידוע בדעותיו היוניות ובהתנגדותו הנחרצת להקמת ישובים נוספים מעבר לקו־הירוק. כך, כאשר מצטייר זווילי כמועמד בעל סיכויים הטובים לרשת את מקומו של אריה דולצ'ין בהנהלה הציונית, יש מי שחושש במפלגתו להצביע על דעותיו הפוליטיות כמכשול לבחירתו, ועל־פי ההערכות, יש גם מי שדואג להעביר מסרים שונים ליהדות ארצות־הברית, שם עלול לצאת ותו נוסף, במסורת שלהו של עקיבא לווינסקי.

— נראה שקשה להיות יונה במפלגת העבודה, וקשה עוד יותר להגיע לתפקיד עם "אות קלון" כזה על המצח...

זאת בכלל הרגשתי. נראה לי שכאשר מתמודדים על תפקיד עם מידה רבה של חשיפה וצורך בהכרעה, יש הערכה לאדם היודע לקבוע עמדות, שיש לו תפיסת־חיים מוגדרת, ושלא מגמגם בנושאים בעלי חשיבות. מאחר ונראה לי שהנושא המדיני הוא בנפשה של מדינת־ישראל, חשוב שאתן את הדעת עליו, ולא נראה לי שאם דעותי לא היו גלויות, דבר זה היה עושה אותי יותר "כשר" לתפקיד. מצד שני, לא נראה לי שהנושא המדיני הוא זה שיכריע את הכף במרכז המפלגה, וכך גם לא נראה לי שההבדלים בין נצים ויונים במפלגת העבודה כה תהומיים, ואני מאמין שאם תיווצר סיטואציה לשלום אפשרי, הוא ימצא את כולנו באותו צד של המתרס.

— ואם לא על סמך דעותיו המדיניות היוניות, מדוע חבר מרכז מפלגת העבודה יצביע עבורך ולא עבור המועמדים האחרים?

נראה לי שחברי המרכז מעוניינים לבחור במי שמסוגל לקחת נושא שהוא כיום בתחתית סולם העדיפויות הלאומי — שהוא הקשר בין ישראל והעם היהודי בתפוצות — ולצקת בו תכנים חדשים ודרכי פעולה חדשות. אלה שתומכים בי עושים זאת כתמיכה במה שהם רואים כמבטא הגשמה, עשייה, יכולת הצבלה מוכחת של מערכות ציבוריות, ותפיסה יונית שלא נשארת במישור התיאורטי, אלא מומשה למעשה בפעולותי. אדם שמייצג משהו משמעותי בתוך מפלגת העבודה.

— ולדעתך את כל אותן תבונות אין לשני המועמדים המתמודדים מולך?

לא התייחסתי אליהם וגם קבעתי שמלה רעה לא תצא ממטה הבחירות התומך בי נגד שני המועמדים האחרים.

— ומה דעתך על כך שמועמדותך תלויה — בעצם — ברצונם של האמריקנים?

אני כבד מעורבות אמריקנית במסגרת ההסכם שיש בינינו לבינם לגבי בחירת תפקידים מרכזיים לסוכנות היהודית. אלא שיש מי שעלול לתרגם הסכם זה לא נכון, בהנחה שהאמריקנים מעוניינים שהאנשים המתאימים ביותר ישאו בתפקידים, אני מעוניין שלפני שהם מחליטים לקבל או לפסול מועמדות זה או אחר, יתנו הזדמנות "פיירית" לכל מועמד להציג את ה"אני מאמין" שלו. גם נראה לי פסול שיהיה למישהו יתרון אך ורק כי "מכירים אותו יותר במערכת". נראה לי לגיטימי שוועדה אמריקנית תשב ותחליט שבגלל תיפקודו של מישהו בעבר, או בגלל ניסיון שיש להם בעבודה איתו, שהאדם המסוים לא מתאים לעמוד בראש המערכת. זו החלטה שנראית לי במקום. אלא שכל זה לא נאמר במפורש אלא בשמועות, ברמזים ובהדלפות. הנתונים היחידים שנשמעו קשורים ל"אי־בשלות" או ל"חוסר ניסיון", כביכול, לתפקיד. גם כאשר כל התגובות

(המשך בעמוד 9)

זילזול קליל

מאת דורית גפן

כבר מזמן לא היתה במפלגת העבודה התמודדות על תפקיד בכיר. בימים שחונים כאלה גם המועמדות לתפקיד יו"ר הסוכנות וההנהלה הציונית נראית לפתע כמציאה, שכדאי להתמודד עליה. אפשר אומנם לתהות מדוע לא עשו זאת מוטה גור, שמחה דיניץ ונסים זווילי בסיבוב הראשון, ונזכרו באתגרי התפקיד יו"ר ההנהלה הציונית רק לאחר שעקיבא לוינסקי נאלץ, בעל כורחו במעט, לשחרר את המפלגה מהמנדט שנתנה לו. אך הזמן הקצר שנותר עד להתמודדות לא מתאים לשאלות כאלו.

הקלות שבה נבחר בשעתו לוינסקי אינה מלמדת דווקא על הפופולאריות הסוחפת שלו במפלגה, אלא יותר על הזלזול הקליל של המפלגה בנושא הציוני בכלל, ובתפקיד יו"ר הסוכנות בפרט. אין זה סוד, כי קבוצות שונות בתוך המפלגה היו מוכנות לתמוך בנציג התק"ם לתפקיד הזה, בין היתר מתוך חשבון לטווח קצת יותר ארוך, לקראת התמודדויות שיהיו על מקום בכנסת. הכל גם היו משוכנעים שלוינסקי נהנה מתמיכת האמריקנים.

השינוי שחל עתה, לאחר שלוינסקי ויתר על מועמדותו, הוא בהתמודדותם של שלושה אישים שנמצאים באמצע הדרך הפוליטית. ספק אם מי מהם רואה בתפקיד שעליו הוא מתמודד עתה, תפקיד של פרישה וסיום, כמו למשל פנחס ספיר ויוסף אלמוגי, שסיימו את הקריירה הפוליטית שלהם כיו"ר הסוכנות וההנהלה הציונית.

נסים זווילי, הצעיר שבחבורה והפחות מוכר, מכהן כיום כיו"ר מחלקת ההתיישבות בסוכנות, והוא יתמודד בוודאי בעתיד על תפקידים ממלכתיים.

שמחה דיניץ, המכהן כיום בכנסת, היה בעבר שגריר ישראל בארה"ב, מה שמקנה לו עתה, לדעת תומכיו במפלגה, יתרון רציני בקרב האמריקנים, המכירים אותו היטב ומעריכים את היכרותו המקיפה את יהדות ארה"ב. שמו של דיניץ הוזכר בעבר הלא רחוק כמועמד לתפקיד סגן־שר.

מוטה גור, רמטכ"ל לשעבר, כיהן קודם לכן כנספח צבאי בוושינגטון. היה שר בקדנציה הראשונה של ממשלת האחדות (כאשר פרס היה ראש הממשלה) והתפטר. גור, בעל יומרות פוליטיות מוצהרות, כבר הכריז בעבר, כי ירצה להתמודד בעתיד על מועמדות לתפקיד ראש הממשלה.

מבין שלושת המועמדים מצבו של גור הוא כמי ששמו לו "אמבוש". כאשר החלו ב"עבודה" להבין, כי לוינסקי לא יצליח לעבור אצל האמריקנים, פנו ראשי ה"עבודה" למוטה גור שיסכים להיות מועמד אלטרנטיבי, והוא השיב בחיוב. אלא שבינתיים "צצו" שני מועמדים נוספים, דיניץ וזווילי, שהופכים את המצב של גור לקשה יותר, ומעמידים סימן־שאלה על סיכוייו הטובים להיבחר.

במפלגת העבודה שוב הפכו חברי המרכז לאנשים המחוזרים ביותר במדינה. כל אחד מבין השלושה מבקש את קולם, והפעם מסתבר, שכל קול עשוי לקבוע. לא ניכנס כאן להערכות ולניחושים מי מבין השלושה ייבחר. התעלומה הזאת תיפתר מעליה מחרתיים בלילה — כאשר יפתחו הקלפיות, והקולות ייספרו.

יחד עם זאת, במפלגת העבודה ישנם חששות מ"עיקום האף" של האמריקנים לגבי מי שייבחר. אמנם בפומבי טוענים ב"עבודה", כי אין לקבל תכתיבים חיצוניים, אך גם אלה המדברים בשם עצמאותה של מפלגת העבודה חייבים להודות, כי לוינסקי נאלץ לפרוש בגלל האמריקנים, והפסילה שפסלו אותו, וכן כי ללא התמיכה של האמריקנים עלול המועמד של המפלגה להישאר עם תואר של מועמד, אך ללא תפקיד.

הדימוי הנמוך של תפקיד יו"ר הסוכנות אינו צריך להטעות. כוח רב והשפעה טמונים במשרה רמה זו, הנחשבת למקבילה לזו של שר בכיר. יש כאן שליטה על תקציבים של מאות מיליוני דולרים. אך מפלגת העבודה אינה משחקת לבד על המיגרש הציוני. מן העבר השני מבקש הליכוד לשמור בידיו את התפקיד החשוב הזה, שבו החזיק איש הליכוד אריה דולצ'ין בעשור האחרון. עד כה הוזכר שמו של השר גדעון פת, אשר לא ביזבז את זמנו בארץ דווקא, אלא נפגש בארה"ב עם כל הגורמים בתנועה הציונית האמריקנית, כדי לבדוק את סיכוייו לזכות בתמיכתם. כמי שעלול אולי לשים לפת רגל ברגע האחרון הוא עמיתו יצחק מודעי, שמבקש לטרפד את מועמדותו של פת.

בליכוד מבקשים גם להמתין לתוצאות ההצבעה במפלגת העבודה. בליכוד סבורים, כי פת יכול להתמודד היטב מול מוטה גור, ולא כל שכן מול נסים זווילי, אך לו קשה יותר מול דיניץ, הנהנה כאמור מתמיכת האמריקנים. במקרה כזה, אומרים בליכוד, אפשר שיבקשו ממשה ארנס, אף הוא שגריר לשעבר בארה"ב, המכיר היטב את השטח באמריקה, להתייצב מול דיניץ.

בינתיים פועלים המטות של שלושת המועמדים במלוא הקיטור, וכמו במקרים דומים נראה, כי ישנם חברי מרכז לא מעטים, אשר מבטיחים את תמיכתם ליותר מאשר מועמד אחד. עד יום חמישי ימשיכו גור, דיניץ וזווילי בפעולת השכנוע האישי של חברי המרכז, ויסמנו בדפים, מי בטוח, מי ספק, ומי לא בעדם.

עסקנים בנעלי מנהיגים

הסוכנות לא הגשימה תקוות רבות שתלו בה. לצד ממשלת ישראל ובראשות אישים מהשורה השנייה, היא נראית כגוף שעבר זמנו. מנהיגות נמרצת אולי תשנה את התמונה.

חיים וייצמן. מי יבוא

בן־גוריון. במקומם?

מאת חיים מרגלית

הוויכוחים על בחירת יו"ר הנהלת הסוכנות, טיב המועמדים והמקח והממכר סביב הבחירה מעידים יותר מכל על מעמדה של הסוכנות היהודית, ה־JEWISH AGENCY המפורסמת, שהיתה פעם המוסד היציג של העם היהודי ואיננה כזו היום.

אכן, לפני שנים היתה הסוכנות המוסד היציג, ומובן מדוע. פרופ' חיים וייצמן היה יו"ר הסוכנות. דוד בן־גוריון היה יו"ר הסוכנות. בימי וייצמן ובן־גוריון כיהנו הקולונל פרדריך קיש, ארתור רופין; חיים ארלוזורוב ומשה שרתוק (שרת) כראשי המחלקה המדינית של הסוכנות.

כל זה היה פעם. מאז הקמת המדינה ירד מעמדה של הסוכנות מבחינת משקלה המדיני. בתחום העליה, הקליטה וההתיישבות הלכה הסוכנות ב"גדול" עד סוף שנות ה־70, ואפשר לומר כי ירידת ערכה בתחום זה קשור באכזבה שגרמה "הירידה" של יהודי בריה"מ.

לידת הסוכנות היתה כרוכה בהריון קשה מאוד. אחרי שניתנה הצהרת בלפור ב־2 בנובמבר 1917 שאפה ההסתדרות הציונית לגייס את תמיכת כל היהודים לרעיון הציוני. לשם כך הוקמה "קרן היסוד" ב־1920, בה שותפו גורמים לא־ציוניים. ההדגשה על יהודים "לא־ציוניים", בניגוד ליהודים "אנטי־ציוניים" שפעלו לפני מלחמת העולם השנייה באירופה ובאמריקה, כמו החרדים למפלגותיהם, הבונד והקומוניסטים.

בנוסח המנדט שמסר חבר הלאומים לבריטניה ב־1922 נכתב, כי "סוכנות יהודית נאותה תוכר כמוסד ציבורי שתפקידו לייעץ לממשלת פלשתינה (א"י) ולעזור לה בעניינים כלכליים ותרבותיים ובנושאים אחרים שקשורים להקמת בית לאומי ליהודים". ועוד נאמר באותו נוסח, ש"ההסתדרות הציונית תוכר כסוכנות יהודית אם ישתתפו בה יהודים הרוצים לסייע לייסוד בית לאומי ליהודים".

פרופ' חיים וייצמן, שכיהן בשנות ה־20 כנשיא ההסתדרות הציונית העולמית, פעל למען הקמת הסוכנות היהודית. הנושא נדון בקונגרסים הציוניים, בקונגרס ה־13 בשנת 1923, בקונגרס ה־14 בשנת 1925 ובקונגרס הציוני ה־15 בשנת 1927. להקמת הסוכנות התנגדו בשנות ה־20 מנהיגים ציוניים מכל גווני הקשת הפוליטית, כמו זאב ז'בוטינסקי, מנהיג המפלגה הרביזיונית ומנהיגים "ציונים כלליים" כמו נחום גולדמן, לימים יו"ר הנהלת הסוכנות ונשיא ההסתדרות הציונית, יצחק גרינבוים, שבשנות ה־20 היה המנהיג המוכר, של יהדות פולין, ורוברט שטריקר, מנהיג ציוני גרמניה. הם חששו מהשפעת ה"לא־ציונים" כמו לואי מרשל מארה"ב ומנהיגים יהודים אחרים בעלי השפעה שהיתה להם אהדה לרעיון הציוני בלבד ועליה לארץ לא חייבה אותם.

בקונגרס הציוני ה־15 ב־1927 מונתה ועדה מיוחדת להקמת הסוכנות היהודית, שבראשה עמד אלפרד מונד (לימים, לורד מלצ'ט), שהציעה את הבסיס להקמת הסוכנות היהודית.

ב־11 באוגוסט 1929 התכנסה המועצה הראשונה של הסוכנות היהודית וכה השתתפו מנהיגי ההסתדרות הציונית באותם ימים, פרופ' חיים וייצמן, נחום סוקולוב, שהיה נשיא ההסתדרות הציונית בשנים 1929־1934, שמריהו לוין, דובר ההסתדרות הציונית העולמית, ואחרים. אליהם יש לצרף את מנהיגי יהדות ארה"ב, לרשל, [illegible] וכן נציגים "לא ציוניים" — הסופר שלום אש, פרופ' אלברט איינשטיין והמדינאי היהודי־צרפתי ליאון בלום, שכיהן כראש ממשלת צרפת בשנים 1935־1937.

עד הקמת המדינה פעלה הנהלת הסוכנות כממשלת "המדינה בדרך" והיו בה אגף מדיני, כלכלי, וכן אגפים לחינוך, בריאות וביטחון, מועצת הסוכנות מנתה 224 חברים, מהם 50 אחוז ציונים ו־50 אחוז לא־ציונים.

הסוכנות לא הגשימה את כל התקוות שתלו בה, היינו, ייצוג כל העם היהודי. יש התולים את "אי ההגשמה" במותם של לואי מרשל מארה"ב ולורד מלצ'ט מבריטניה. הסוכנות היא שהקימה מוסד לתפארת כ"עליית הנוער", ובראשה עמדה הנרייטה סולד שהצילה אלפי בני־נוער לפני המלחמה. הסוכנות היא שדאגה ערב מלחמת העולם השנייה להעברת חלק הרכוש [illegible] מגרמניה לארץ־ישראל.

הנהלת הסוכנות ובראשה דוד בן־גוריון, שהיה יו"ר הנהלתה, ניהלו את המאבק של הישוב היהודי [illegible]. לאחר קום המדינה העלתה הסוכנות רבבות יהודים לארץ. תוך כדי [illegible] נזרעו בסוכנות זרעים של בירוקרטיה. עם זאת ביצעה הסוכנות בימיו של היו"ר הנוכחי, המסיים את תפקידו, אריה דולצ'ין, את פרוייקט "שיקום השכונות". מחלקת ההתיישבות של הסוכנות היא שביצעה את ההתיישבות הגדולה בשנות ה־50 וה־60. גם היום פועלת מחלקת ההתיישבות ותומכת בישובים הצעירים.

יש, איפוא, לסוכנות גם נקודות זכות רבות. נכון, שעם פרישתו של ד"ר נחום גולדמן מכהונתו כיו"ר הסוכנות עברה ההנהגה למנהיגים מהשורה השנייה ובצדה של ממשלת ישראל נראית הסוכנות כגוף שעבר זמנו. ואולי אין הדבר כך. אולי מנהיגות נמרצת ויעדים נאותים יוכיחו שיש לסוכנות תפקיד גם היום.

תיק חוץ

טיפול נמרץ בקרפאטים

מאת קולין מקינטייר

שעה שרומניה בולעת מנה גדושה של צנע כללי — תרופה שרשמה לעצמה כדי שתוכל לפרוע את חובותיה החיצוניים, גובר החשש, שעם סוף הטיפול יוכנס החולה ליחידה לטיפול נמרץ.

רומניה הצליחה לחסל חוב חיצוני בסך 10 מיליארד דולאר תוך חמש שנים, על־ידי צימצום היבוא למינימום ההכרחי, והפניית המוצרים המיוצרים ברומניה, לרבות מזון, לייצוא. אולם, המדינות הנושות במערב, רחוקות מלעודד מדיניות מסוכנת זו ומזהירות את רומניה, כי סירובה לייבא טכנולוגיה חדשה לשם מודרניזציה של מפעליה המיושנים עלול לגרום נזק חמור, ואולי בלתי־ניתן לתיקון, לתשתית התעשייתית.

בציינו כי הייצוא הרומני תמורת מטבע קשה ירד בשנים האחרונות העיר דיפלומאט מערבי: „איני יודע כמה זמן הם יוכלו להחזיק מעמד עם הירידה בייצוא. הכול יורד כאן".

לדברי מומחים מערביים זקוקה רומניה נואשות לייבוא טכנולוגיה חדשה לשם שיפור תעשיות הייצוא העיקריות שלה, מוצרי נפט־מזוקק, מלט, פלדה ואלומיניום, שהן תעשיות בלתי־יעילות, הצורכות אנרגיה בשיעור של עד 50 אחוזים יותר מהתעשיות המקבילות במערב.

„בלי השקעה משמעותית של הון יש לראות את סיכויי המשק הרומני בשנות ה־90 כקודרים", אמר מומחה מערבי.

בינתיים חשים הרומנים על בשרם, את תוצאות החלטתה הנחושה של הממשלה לפרוע את חובות המדינה בהקדם האפשרי. האנשים עומדים בתורים ארוכים כדי לזכות במעט מזון שהוא בבחינת מיצרך יקר־המציאות, הדירות אינן מוסקות די־הצורך, והטלוויזיה משדרת שעתיים ביום בלבד.

„לכל זה יש מחיר אנושי גבוה", אמר דיפלומאט מערבי: „הם מקריבים דור שלם".

מנהיגה האוטוקראטי של רומניה, ניקולאי צ'אושסקו, המושל בארץ בעלת המשטר הקשוח ביותר בגוש הסובייטי הטעים בנאום, שנשא בראשית השנה, כי המדיניות הכלכלית־מתאשרת לגבי החוב החיצוני תימשך: „לא נוכל בשום אופן להעלות על הדעת היזקקות לאשראי". הוא הוסיף ואמר, כי לקיחת הלוואות מפריעה לפיתוח ולהעלאת רמת־החיים.

פקידים רומניים רמזו, כי ארצם עשויה ליטול הלוואות חדשות לשם יבוא, רק מן הרגע שתסיים את פירעון חובותיה הנוכחיים, תוך שלוש או ארבע שנים.

„סבורני כי נבקש אשראי נוסף אחרי 1991, אך נהיה זהירים מאוד", אמר עיתונאי כלכלי בולט „יש גם יתרון בחוסר־יכולת לייבא טכנולוגיה, הדבר כופה עלינו פיתוח טכנולוגיה משלנו", הוסיף.

פקיד של משרד־האוצר אמר, כי החלטת רומניה לפרוע את כל חובותיה אין פירושה שהיא מתנגדת עקרונית ללקיחת הלוואות: „אנו מודעים לכך שכדי לפתח את המשק הרומני עלינו לא רק לייצא אלא גם לייבא".

לפי אומדנים מערביים הגיע היבוא של רומניה תמורת מטבע זר ב־1986 לשיעור של כ־3.8 מיליארד דולאר, קצת יותר ממחצית הרמה של 1981. בין 1981 ו־1986 ירד היבוא מן המערב בשיעור שנתי של יותר מ־11 אחוזים. עובדה זו איפשרה לרומניה להגיע לעודף ייצוא של כשני מיליארד דולאר, המהווה שיא, על־אף ירידה בשיעור של כ־7 אחוזים בייצוא מרומניה למערב, עודף שעל־נקלה איפשר תשלום חובות בשיעור של 1.7 מיליארד דולאר.

השנה שילמה רומניה, לפי הערכתו של מומחה מערבי, כ־1.5 מיליארד דולר מחובותיה במחצית הראשונה של השנה, וזאת מתוך 1.8 מיליארד דולר, קרן וריבית, וכן פרעה 300 מיליון דולאר מן החובות, שמועד פרעונם חל רק בשנה הבאה. מפקפקים עם זאת מומחים המערביים אם בוקארשט תוכל לעמוד בהבטחתה מראשית שנה זו, לשלם השנה מיליארד דולאר מחובותיה שמועד פרעונם בעתיד, נוסף על אלה שהיא מחוייבת לפרוע השנה. כדי לעמוד במטלה זו יהיה על הרומנים להוציא על פרעון חובותיהם קרוב ל־50 אחוזים מהכנסותיהם במטבע זר, דבר שלדעת המומחים המערביים הוא לא־מעשי.

שעור פירעון החובות עמד ב־1985 על 31 אחוזים מכלל התמורה בגין הייצוא השנתי וב־1986 על שעור של 30 אחוזים.

בוקארשט הצליחה לשכנע את הבנקים במערב להקטין את שעורי הריבית ולפרוס את חובותיה על תקופת זמן ארוכה יותר אולם, עדיין השאלה בעינה עומדת: בהנחה שהניתוח יצליח האם החולה יבריא?

„רויטר"

דרייפוס תהיה שרת החוץ?

מאת יוסף אלגרון, ז'נבה

ב־9 בדצמבר יבחר שר חדש בשוויץ, במקום השר המנוח, פייר אובר. בשוויץ מתמנה כל שר על־ידי מפלגתו, אך הוא נבחר הלכה למעשה על־ידי 246 חברי הפרלמנט.

אובר ייצג בממשלה מטעם המפלגה הסוציאל־דמוקרטית, זה קרוב לעשר שנים. מאז 1959 מיוצגת בקביעות מפלגה זו (השניה בגודלה בשוויץ) את כל הקואליציות [illegible] לארבע שנים, יחד עם שלוש מפלגות אחרות, הלא הן המפלגה הרדיקלית, המפלגה הנוצרית ומפלגת־העם, ותמיד קיבלה שניים משבעת התיקים של הממשלה.

עתה חלה התרגשות גדולה בקרב המפלגה הסוציאל־דמוקרטית, כדי למצוא מחליף לפייר אובר, ובין המועמדים הפוטנציאליים מוזכר גם שמה של רות דרייפוס, מנהיגת הקונפדרציה של האיגודים הסוציאליסטים של שוויץ.

קריירה מהירה

בת 47, ילידת סן־גאל שבאזור הדובר גרמנית של שוויץ, רות דרייפוס למדה כלכלה מדינית באוניברסיטת ג'נבה.

לאחר תקופה קצרה של הוראה באוניברסיטה, עבדה דרייפוס מספר שנים במחלקה לסיוע לפיתוח [illegible]

[illegible]

חינוך והשכלה

יצחק שור

סמים את הקלפים על השולחן

הסמים קיימים בבתי־הספר. השאלה הידועה היא עד כמה הם נפוצים. המנהלים חוששים מפגיעה בשמו הטוב של בית־ספרם ומסתירים את האמת. השיתוף היהודי־ערבי בנושא זה, בירושלים, מושלם

רוב המנהלים בבתי־הספר העל־יסודיים בירושלים מוטרדים מאוד מן השימוש בסמים, אבל באורח שיטתי ומודע אין הם מוכנים לחשוף את תלמידיהם לסקרים ולמחקרים. המנהלים חוששים שמא יפגע שמו הטוב של בית־ספרם ומסתירים את המתרחש בתחום הסמים בבתי־הספר. הסטטיסטיקה העירונית, המשטרתית והמשפטית מעידה על פעילותם של אנשי רשויות השלטון והחוק, אך הכל יודעים, כי הנתונים הרשמיים רחוקים מלשקף את המתרחש בשטח.

ברוב המקרים שבהם תפסה המשטרה תלמידים בביצוע עבירה של שימוש ואחזקת סמים, התברר מאוחר יותר, כי מנהל בית־הספר כבר ידע על כך לפני המשטרה. הוא אפילו הזמין את ההורים לשיחה ולאזהרה. ואולם, אותו מנהל לא דיווח כלל למשטרה, אף כי ידע שבמקרים מסוימים נוקטת המשטרה מדיניות של אי־תביעה.

מנהלי בתי־הספר נמצאים בחברה טובה. אף אחד מן הגורמים הציבוריים העוסקים בסמים איננו משתף פעולה עם מחלק הנוער של המשטרה, כמו האגף לקידום נוער בעירייה, המרכז לייעוץ ולהכוונת נוער „מענה", השירות הפסיכולוגי — ייעוצי, המרפאות לבריאות הנפש, אגודת „אל־סם" והמכון הירושלמי לבעיית סמים ותרופות. המשטרה טוענת, כי לפי הוראת מנכ"ל משרד החינוך חייבים המנהלים לדווח לה בכל מקרה, שבו תלמיד היה מעורב בשימוש בסמים, וכן במקרה שבידי המנהלים מצוי מידע על מעורבים בסמים, מתמכרים ומפיצים אשר אינם לומדים בבית־הספר. למשטרה יש אפשרות לנקוט בהליכים משפטיים נגד מנהלים, המעלימים מידע, במיוחד כאשר מתגלה לה שמדובר במקרים של הרחה לשימוש ולסחר בסמים.

דברים אלה כלולים בדו"ח הוועדה הירושלמית למניעת שימוש בסמים, בראשותו של מנהל מחוז ירושלים, ד"ר יוסף יונאי, שהוא הוא האיש הממונה על המנהלים. הדו"ח הונח על שולחנו של טדי קולק ועל שולחנו של יו"ר הוועדה הבין־משרדית לענייני סמים, פרופ' קלמן מן.

מי שמוטרד הרבה יותר מן המנהלים העל־יסודיים אלה הם עובדי האגף לקידום נוער בעירייה. להערכתם, גדל והולך מספר בני הנוער המשתמשים בסמים. גיל המשתמשים הולך ויורד. יש נערים אשר עוברים לסמים קשים יותר, כמו קוק פרסי. חלק מן הנערים עוסק בסחר בסמים. בשכונות רבות משוטטים כיום בני נוער וצעירים אובדי דרך, מיואשים ועוינים. בלית־ברירה הם בורחים לאשלייה שמציעים להם הסמים. להערכת מנהל האגף לקידום נוער, ד"ר אברהם לוי, שהיה חבר בוועדת יונאי, מתפתחת בעיית הסמים בעיר לממדים של מגיפה חברתית.

סקר שערכו עובדי האגף לקידום הנוער בקרב אלף בני נוער שוליים בירושלים העלה, כי 25 אחוזים מכלל הנערים ו־4 אחוזים מן הנערות השתמשו בעבר בחשיש. נתונים אלה נאספו בשכונות שבהן מצויים מדריכי חבורות רחוב. לאיש אין נתונים על השכונות הרבות שבהן התפקיד לא מאויש. עובדי הנוער מתייחסים בספקנות לסקר שערכו.

מאז המלחמה, לפני עשרים שנה, נפרצו כל הגדרות. בין האוכלוסייה היהודית לערבית התחיל להתפתח סחר סמים ער. מחנה הפליטים ענתות, ליד שועפאת, מהווה מאגר אדיר של סמים מכל הסוגים. למדריכי חבורות הרחוב העירוניים, יהודים וערבים, ידוע כי צעירים מחליפים שם מקלטי טלוויזיה ווידיאו גנובים תמורת סמים. העיר המזרחית היא כיום התחנה העיקרית של הפצה וסחר בחשיש ובאופיום. ממנה נשלחות כמויות גדולות של חשיש לא רק למערב העיר, אלא גם ליישובים אחרים בארץ. הצרכנים הם נערים יהודיים, תיירים ואנשי בוהמה, אשר מחפשים חשיש [illegible] ובאיכות טובה.

שתיים הן המלצותיה העיקריות של ועדת יונאי: (א) להפעיל גוף עירוני מרכזי שיפעל בשני חלקי העיר ויהיה כפוף במישרין לראש העירייה. (ב) להתמקד בהשתלמות הסברה והדרכה בקרב בעלי מקצוע אשר מקיימים מגע עם האוכלוסייה הנתונה בסיכון, כגון אנשי המקצועות הרפואיים (רופאים, אחיות, עובדי בריאות הנפש, קופות־חולים והנח־ולים); מקצועות שיפוטיים (שופטים, עורכי דין, שוטרים), ומקצועות חברתיים (עובדים סוציאליים וקהילתיים, פסיכולוגים) ואנשי הוראה (מנהלים, מורים, יועצים ומדריכי נוער).

הוועדה איננה מציעה תקציבים, אך ברור, שללא תקציבים לפיתוח תוכניות לימודים לתלמידים, הקמת ספריות מקצועיות, הדרכה והשתלמות למורים — יישאר הדו"ח כאבן שאין לה הופכין.

הכר את ילדך ב־7 שעורים

עצות שימושיות, לפי משרד החינוך, להתנהגות נכונה במקרים של סמים במשפחה. „איך אני יכול לעצור בעד ילדי מלהשתמש בסמים"?

ביום עיון שקיימה המזכירות הפדגוגית של משרד החינוך בבית־הספר להשתלמות עובדי הוראה בכורים קיבלו המשתתפים שיחה של דף להורים, אשר מסביר להם כיצד למנוע מילדיהם את השימוש בסמים, ומה לעשות כאשר מתברר להם כי אכן ילדם צורך סמים. נביא את עיקר הדברים:

איך אני יכול לדעת אם בני/בתי מכור/ה לסמים

אם אתה מוצא בביתך סמים או עזרי שימוש בסמים, קרוב לוודאי שילדך צורך סמים. צורות התנהגות מסוימות יש בכוחן להעיד כי בנך משתמש בסמים, כמו, למשל:

— חל שינוי קיצוני בהתנהגותו ובמצב רוחו.

— הוא יורד בלימודים באורח פתאומי.

— הוא מתנגד למשמעת, הן בבית והן בבית־הספר.

— הוא סובל מהתפרצויות בלתי רגילות.

— הוא לווה סכומי כסף גדולים מחבריו וממך.

— הוא גונב מן הבית או ממורים וחברים בבית־הספר.

— הוא שומר על סודיות מופרזת בכל תנועותיו.

— הוא מתרועע עם חברים הצורכים סמים.

אבל התנהגות זאת יכולה גם לבטא את בעיותיהם של נער או נערה בגיל העשרה. שים־לב אליהם, שים־לב לחבריהם, שוחח עם בנך על בעיותיו.

מה אומר לבני/בתי אם אחשוד כי/ה שהוא צורך סמים?

אמור לו בגלוי כי אתה מודאג. הסבר לו כי השימוש בסמים הורס את הבריאות הגופנית, הנפשית והחברתית של כל אדם. אמור לו כי אתה מתנגד בתוקף לכל שימוש בסמים.

כיצד עלי להתנהג?

— עליך להתנהג בהבנה: „אני מבין שהחבר'ה לוחצים עליך להשתמש בסמים.

— בתקיפות: כהורה שלך אינני מרשה לך להיות מעורב בפעילות כלשהי שתהרוס אותך.

— בתמיכה: אעזור לך למצוא דרך לומר „לא לסמים".

— בביקורת עצמית: האם לצריכת הסמים שלי היתה השפעה על כך שילדי התחיל להשתמש בסמים?

איך אסור להתנהג?

— אל תהיה ציני. אל תאמר: אל תחשוב שאינני יודע מה אתה עושה.

— אל תאשים: „אתה משקר לי".

— אל תעליב: „אתה ילד נורא".

— אל תעורר רחמים עצמיים: „איננך רואה עד כמה אתה מכאיב לי?"

— אל תאשים את עצמך: „הכל באשמתי".

הצהרות כאלה עלולות להרחיק ממך את ילדך. אם ילדך אכן צורך סמים, הוא מאוד זקוק לעזרתך. אל תפחד להתמודד עם הבעיה. שתף אחרים במצוקתך, הייה חזק.

האם הורים יכולים למנוע התמכרות לסמים?

כן. הורים הם ההגנה הטובה ביותר שיש לצעירים כנגד התמכרות לסמים. אפשר לעזור לצעירים לבנות מערכת התנגדות להתמכרות. אם אתה מגדל את ילדיך באהבה, מדריך אותם ותומך בהם, עשית את מחצית הדרך למניעת התמכרות. תמיכה איתנה של המשפחה בילדים מסייעת להם לפתח בקרבם ביטחון עצמי וערכים אישיים שיסייעו בידיהם להתנגד ללחצים חברתיים, כי ישתמשו בסמים.

אתה יכול לספר לילדך מידע עדכני. כדי שתוכל לעשות כן עליך להכיר את העובדות הדרושות לטיעונך. זה איננו מחייב אותך ליהפך למומחה לסמים. לרוע המזל, השיחות על הסמים נערכות, בדרך־כלל, אחרי שהצעירים התחילו להשתמש בסמים. הדבר עלול להיות מאוחר מדי. עליך לשוחח עם ילדך על נושא זה לפני שהגיע לגיל צצה. אפילו כשהם לומדים בכיתה ר' עשויים ילדים לדעת משהו על סמים. ברוב המקרים המידע המצוי בידיהם איננו מדוייק. חשוב שתבהיר להם את המצב האמיתי. אל לה לשיחה על נושא הסמים להיות חד־פעמית. ילדים זקוקים לתזכורות תכופות כדי שיבינו את עמדת הוריהם בנושאים חשובים כמו סמים.

איך אני יכול לעצור בעד ילדי מלהשתמש בסמים?

אם ילדך ממרה את פיך אחרי שהודעת על האיסור להשתמש בסמים, עבור למשמעת חזקה יותר. היה עקבי ובלתי מוכן להתפשר. אחת הדרכים לבלום את השימוש בסמים היא למנוע בעד הילד לצאת מן הבית. כך יימצא לשניכם הזמן לשוחח. במקביל שוחח על נושא הסמים עם הורי חבריו של בנך, כדי ליידע מה קורה אצלך וכדי שאתה תדע מה קורה אצלם. אם הבעייה הופכת לקשה מדי, פנה למומחים. עזרה מבחוץ יש בה כדי להשלים ולחזק את מאמציך בבית.

איך אני יכול לשתף הורים אחרים במצוקתי?

דרך אחת היא ליצור מפגשים עם הורים אחרים אשר שרויים באותו מצב. אחת הדרכים המועילות ביותר לעצור את השימוש בסמים בידי בנך היא לעצור את השימוש בסמים בידי חבריו. בנך פנה לסמים בעיקר בגלל חבריו. הוא הגיע לסמים משום שכיום קל להשיגם. אבל גם משום שילדים והוריהם אינם מגלים מודעות לסכנה הכרוכה בשימוש בסמים. אם הורים מתאחדים למאבק נגד הסמים, הסיכויים שלהם טובים יותר.

הצרה היא, שהורים רבים מסרבים להאמין, כי ילדם מעורב בסמים. כיום אסור להורים להתעלם ולהניח כי „להם זה לא יקרה". השימוש בסמים הפך כיום בישראל למגיפה. אל תרים ידיים. אל תוותר מראש. הורים העוזרים לאחרים עוזרים לעצמם. אם תשתף פעולה עם הורים של חברי בנך, תבזבז פחות זמן בוויכוחים עם בנך. לעומת זאת יהיה לכם זמן שיוקדש להנאה ולהבנה הדדית בינך לבין ילדך.

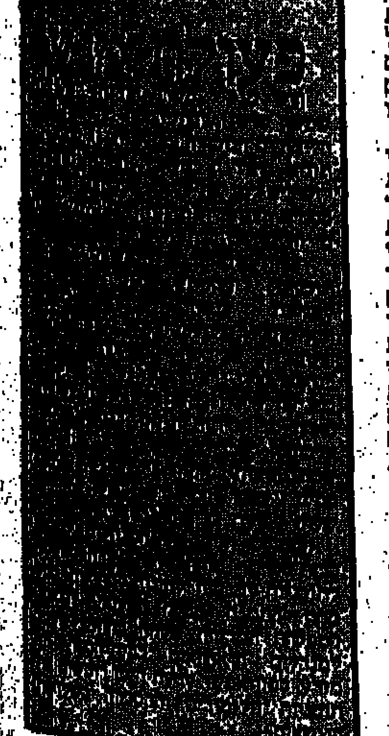

משען חלול

מאת אבי בניהו

בלוויית ראש הממשלה בקריית־שמונה. מי עוד צריך לבוא?

האקורד הצורם של פרוספר

לאחר כל אירוע בטחוני באצבע־הגליל, ממהר ראש עיריית קריית־שמונה, פרוספר אזן, להתייצב בפני נציגי התקשורת ולהאשים את הממשלה על שאינה מפנה משאבים מספיקים לישובי קו העימות, תוך ציון העובדה ש„אף אחד משרי הממשלה לא הגיע לקריית־שמונה וכו'".

בדרך־כלל, ניתן להתייחס בסלחנות לראש רשות מקומית בקריית־שמונה שללא ספק נושא חלק רב בעומס הבטחוני הכבד של גבול הצפון. אולם במשרד הבטחון ובצה"ל נראה כי מתחילים לאבד סבלנות נוכח התופעה החוזרת ונשנית לאחר כל פיגוע או תקרית קטלנית.

בבוקר שלאחר „ליל הגלשנים", דיבר עוזן על שרי הממשלה. ובכן, הרמטכ"ל ושר הבטחון התייצבו בשטח האירוע לאחר נחיתת הגלשן. בצהריים הגיע ראש הממשלה ונפגש עם ראשי הישובים. את מי עוד רוצה פרוספר עוזן בלשכתו?

ביום שישי בערב הופיע עוזן ברב־שיח שקיימה הטלוויזיה הישראלית בעיר בהשתתפות ראשי ישובים ומועצות. שוב חזרו אותן טענות, אפרופו הפיגוע.

גורם צבאי בכיר סיפר, כי יצחק רבין כעס מאוד, וכדאי שעוזן יידע זאת. גורמים בכירים במשרדו של רבין יודעים לספר על הטיפול היום־יומי המתמשך בקריית־שמונה וביישובי הגליל, בלי קשר לפיגוע זה או אחר. כמו כן הצביעו על העובדה שבקריית־שמונה הוספו מקלטים חדשים רבים לאחר שהתושבים הפכו את המקלטים הישנים למחסנים ואמרו כי אלה יצאו מכלל שימוש וכו'.

עוזן צריך להבין שהממשלה, הצבא ועם ישראל כולו, ליבם עם תושבי הצפון ביום סגריר וביום רגיל, וכדאי שיפסיק לאחר בפני התקשורת ולמנות את מספר המסוקים של השרים הנוחתים בקריית־שמונה ולחלק להם ולמערכת הבטחון ציונים. זה מתחיל להימאס.

גלישה רכה אל מוקד האירועים

בצה"ל אין כיום החלטה ברורה כיצד להגדיר ולהתייחס אל אמצעי־התקשורת בשעת פיגוע כזה או אחר. האם משתפים איתם פעולה? האם מונעים מהם כניסה לאיזור התקרית? האם משתפים אותם במידע וכו'. נראה, אין מדיניות ברורה.

בעניין הזה חייבים נציגי התקשורת הזרה והמקומית מלה טובה לפיקוד הצפון על [illegible] בעיתונאים הרבים שהציפו את איזור מחנה „גיבור", מיד כשנודע על חדירת [illegible], לא מצאתי שם התנכלות לעיתונאים, לא אמרו לי „גייס חמישי", לא כלאו אותי [illegible] „העיתונאים" ושיתפו אותי ואת עמיתי למקצוע במירב הפרטים שנתקבלו. [illegible] להשוות את הטיפול בתקשורת באירוע בסדר־גודל כזה, הרי שיש ליתר הפיקודים [illegible] בצה"ל משהו ללמוד מפיקוד הצפון. צה"ל חייב ללמוד כיצד לספק את [illegible] התקשורת בלי שאלה יפריעו למהלך הפעולות בשטח ויגרמו נזקים. החשיבות של [illegible] הללו כפולה ומכופלת אם מישהו במערכת הבטחונית סבור שאירוע „קו 300" [illegible] צריך לשמש כלקח הסוף.

[illegible] שעה, אחר חצות, החלו להגיע לאיזור התקרית עשרות רבות של כתבים [illegible] כתבים צבאיים, כתבים זרים, וכמובן, גם צלמים רבים.

[illegible] הגליל־העליון ניתנה הוראה במחסומים להתיר לכתבים נושאי תעודה [illegible] במקום האירוע המתין סגן־אלוף גיורא פורדס, נציג דובר־צה"ל בפיקוד [illegible] אישית כל כתב וכתב בפרטי האירוע. הצלמים שרצו להספיק לצלם את [illegible] באישון־לילה באופן מאורגן למקום נחיתת הגלשן והותר להם לצלם אותו. [illegible] ניתנו תדריכים כדרגת פירוט משביעת־רצון. מפי קצינים בכירים ונערך סיור [illegible] שהותקף.

הרמטכ"ל ודובר צה"ל חייבים להידרש גם לתחקיר בנושא הטיפול בתקשורת באירוע „ליל הגלשנים" ולמצוא שבא בעקבותיו, ולקבוע מדיניות ברורה באשר למיקומה של התקשורת באירועים מסוג זה. הטיפול של פיקוד הצפון היה מופתי, לדעת כל הכתבים [illegible] שרק לפני מספר חודשים ביקרו קשות את המערכת של דובר צה"ל.

[illegible] — למחרת הפיגוע בשעות אחר־הצהריים, כינסו הרמטכ"ל ואלוף פיקוד [illegible] הצבאיים כדי לדווח על האירוע ולענות על שאלות. שתי שאלות [illegible] באותו יום אחר־הצהריים: א. האומנם יש פירצה בתוואי האווירי של מדינת [illegible] ב. כיצד בא מחבל בודד לתוך מחנה צבאי והורג שישה חיילים.

[illegible] של הרמטכ"ל ישב במסיבת העיתונאים אלוף פיקוד הצפון. לדעתי, מצידו [illegible] של שומרון היה צריך לשבת מפקד חיל־האוויר, שגם לכוחותיו יש אחריות באשר [illegible] לא פחות מלאחרים.

כועסים על שומרון: איפה החלופות?

היום, בדיוק שלושה חודשים להחלטת הממשלה על הפסקת פרויקט ה„לביא", מוצאים עצמם מנהלי מפעלים בטחוניים גדולים כועסים וממורמרים על שר הבטחון ובעיקר על הרמטכ"ל. „איפה החלופות", הם שואלים, ואף אחד לא משיב.

חלק ממנהלי התעשיות שבחלקן כפופים להנהלת משרד הבטחון לאיתם דירקטורים בהנהלות המפעלים, טוענים כיום, כי „צה"ל לא היה ערוך לביטול ה„לביא" כפי שהבינו חלק מהשרים וכו'. הצגת הדברים, באשר לחלופות בכמה ישיבות ממשלה לא היתה מלאה. לנו ברור כיום, כשם שזה ברור כנראה לשר הבטחון והרמטכ"ל. העובדה היא, ששלושה חודשים חלפו ואין לנו ביד פרויקטים לביצוע".

שלא לציטוט בשמם, אומרים חלק מן הבכירים בתעשיות הבטחוניות, כי הם „מתחילים לאבד את האמון במערכת הצבאית־בטחונית".

בתעשיות הבטחוניות שהיו אמורות „להרוויח" מביטול פרויקט ה„לביא", שוררת כיום תחושה קשה, אלה סברו כי שלושה חודשים אחרי, יהיו כבר בתנופת פיתוח הפרויקטים הכלולים בחלופות. כך בכל אופן, הבטיחו להם נציגים בכירים מאוד של צה"ל. ההבטחות בינתיים לא מתממשות. בתעשיות מחכים לשמוע הסברים מהרמטכ"ל וראשי משרד הבטחון לפני שיתייאשו ויפנו „לשרים האחרים".

אסד משחק בשטח האפור

משנתברר באופן כמעט ודאי, שסוריה עומדת מאחורי הפיגוע שביצע ארגונו של ג'בריל במחנה צה"ל באצבע הגליל, נשאלת השאלה מדוע דווקא כעת. אין זה חדש שחפז אל־אסד נהגה לשחק מול ישראל על „השטח האפור" ולהטריד אותנו דרך הגיזרה הלבנונית.

לצורך זה מצא השליט הסורי את ארגוני הסירוב של המחבלים כפרטנרים נאמנים המבקשים לחזור ל„פוקוס הציבורי" ולדעת הקהל הבינלאומית, לאחר שמאז מלחמת לבנון לא זכו להישג ממשי כלשהו (להוציא את חטיפתה של „אקילה לאורו").

ארגוני הסירוב, שבראשם עומדים אבו־נידאל, אחמד ג'בריל, אבו־מוסא, ג'ורג' חבש, אבו־אל עבאס ונוספים, רואים בוועידת הפיסגה בעמאן כישלון של אסד ושל אש"ף. עוד הם סבורים, כי בו בזמן שחוליות הפת"ח בשטחים זוכות מפעם לפעם בהישג כלשהו (בעזה או בשטחים), הרי שהגיזרה הלבנונית יחסית שקטה. את המצב הזה מנצלים הסורים.

אסד משער, שכל פעולה בהשראתו שתפגע בישראל מתוך הגיזרה הלבנונית, לא תגרור תגובה ישירה של ישראל נגדו. מדי פעם מחליפים הסורים את הארגון המבצע (מעין תוכנית בטבלת צדקו) כדי לטשטש את זהות המדינה המשלחת. בפעם הבאה בוודאי יוודאו שבכיסי המחבלים אין כסף סורי בטרם צאתם לפעולה.

על־פי הערכת מומחים, ימשיך אסד להפעיל את ארגוני המרצחים נגד מטרות ישראליות, תוך ניסיון לטשטש את זהות נותני החסות ולהמשיך לשחק בעצביה של ישראל.

מדיח כלים לגבר בלבד?

אגף השיקום במשרד הביטחון מעניק לנכי צה"ל, קטועי גפיים מכונת כביסה ומדיח כלים, לשימושם. טענתה של אלמנת צה"ל העומדת להינשא במזל־טוב לנכה צה"ל, בקטגוריה זאת, היא מדהימה. לדבריה, מעניק אגף השיקום זכויות למדיח כלים ומכונת כביסה רק לנכה צה"ל רווק. משתמע מכך שאם הוא נישא, אזי האשה אמורה להחליף את המדיח ומכונת הכביסה, ולפיכך לא יקבל אותם.

האשה הכועסת פנתה ללישכת שר הביטחון וביקשה הסבר ובינתיים פנינו אנו למשרד הביטחון. דובר השר, דני ויינרייך, אמר כי „נכי צה"ל, בדרגות נכות של 40 אחוזים ומעלה, ובכלל זה קטועי איברים מקבלים בנוסף, תוספת להוצאות עבור עזרי בית חשמליים כגון: מכונת כביסה ומדיח כלים, הנחשבים כמכשירים רפואיים המסופקים לנכים מצורך רפואי גרידא. עזרים אלה ניתנים על־פי שיקול ענייני בין היתר גם לאור מגבלות התקציב. אי לכך נקבעו קריטריונים על־פיהן ניתן הסיוע רק לנכה בודד".

וזה לא בסדר, איפה לנכי הנשים?

גיורא פורדס, צבא ועיתונות: הפעם זה עבד

המשכים

מעוף היונה

(סוף מעמוד 7)

על פעילותי כראש מחלקת ההתיישבות היו חיוביות ביותר.

— בכינוס התמיכה שערך המטה התומך בך ביום א', נאמר שאתה „האיש המתאים להנהלה ציונית אחרת". מה זה בעיניך „הנהלה ציונית אחרת"?

זו תנועה ציונית שמרימה דגלים ברורים וחדים יותר. תנועה שנאבקת נגד הנתק בין יהודי הגולה לבין ישראל, הדורשת להבטיח את החינוך היהודי הפורמאלי והלא־פורמאלי ושמה את העלייה בראש סדר העדיפות שלה. לגבי הסוכנות אני מעוניין לתת ליהודי העולם תחושה של השתתפות בבניין ה„יש" החדש במדינת ישראל, דרך תרומתם ומעורבותם האישית. בעוד שההסתדרות הציונית צריכה לפעול כלפי חוץ עם בסיס בארץ, הסוכנות היהודית חייבת למצוא את הצינור לכיוון השני, צינור לשותפות של העם היהודי בבניינה ובשיפורה של החברה בישראל.

— מה באשר למישור הפרקטי של צמצום מחלקות ואיחודן על־פי תוכניתו של עקיבא לווינסקי.

ביטול מחלקות אינו מהווה יעד בפני עצמו. אני רואה צורך בהנהלה מצומצמת ואופרטיבית בת 10־15 איש, כאשר ליידה הנהלה רחבה עם נציגות חשובה מהשטח. בהנהלה הרחבה תהיה גם חלוקת סמכויות על־פי יבשות. אני מעוניין לשנות את הגישה הפסולה, שעל־פיה שליח מחלקה מסוימת עוסק בנושא אחד בלבד, ואם עולה פוטנציאלי או יהודי מקומי צריך דבר אחר, הוא חייב שוב פעם לעשות את התור מגיש כמו בקופת־חולים. חלוקה קונטיננטלית זו תביא לעבודת צוות מלוכדת יותר תחת הנהגתם של אנשים בעלי כושר הנהגה, שכל הצוות תחתם יפעל עם חלוקה פונקציונלית, אך כולו ביחד, להשגת היעדים הציוניים הכלליים.

— אם תיבחר ביום ה', מה תאמר לצירי הקונגרס בנאום ההתמודדות שלך עם איש הליכוד? מדוע כדאי למי שלא חתום על הסכם כלשהו, להצביע עבור איש תנועת העבודה ולא עבור איש הליכוד?

בנאום הפרוגרמטי שלי — במידה ואבחר כמועמד מפלגת העבודה — אבליט כמה נושאים שאיש ליכוד לא יוכל להזכיר. אומר שאנחנו בעד מדינת־ישראל שצמודה לערכי הציונות הקלאסית. זאת אומרת, למדינה יהודית ריבונית ודמוקרטית. אומר שאנו נגד כפייה דתית מכל סוג שהוא. ושאני בעד חופש הפרט בצורה חד־משמעית. שבמקום לדכא את הזרמים ביהדות יש לעזור להם להתפתח, משום שהם מהווים מערכת נוספת לשמירה על העם היהודי מפני התבוללות. אומר שאני רוצה מעורבות של העם היהודי והבעת דעה לגבי מה שמתחולל במדינת־ישראל. שלושת המסרים האלו — איש ליכוד לא יוכל להציג אותם. ועל־כן תהיה ההתמודדות האמיתית.

— כמי שחרט על דגלו את טיפוח הדמוקרטיה, ביצד אתה מתמודד עם אותם חוגים הטוענים לקיומה של מערכת מקבילה לממשלתית? עם טענה שהסוכנות היהודית כפי שהיא בישראל, לא תואמת את העקרונות הדמוקרטיים, מאחר והיא בפירוש באה לסייע אך ורק לחלק מסוים — היהודי — של האוכלוסייה? השאלה הזו עשויה להיות רלוונטית במיוחד עבור חברי מרכז מפלגת העבודה הערבים שאת קולם תבקשו ביום ה'.

השאלה לא רלוונטית אלא במישור הכללי של הצורך בגופים התנדבותיים שיסייעו לפעילות הממשלה. לי למשל, אין שום התנגדות שתקום קרן בינלאומית ואפילו ערבית, שהיעד שלה בתוך מדינת־ישראל יהיה להעלות את רמתה של האוכלוסייה הערבית ולסייע לאלה שחשים כלפיהם הדוזות לאומית. בלי להיכנס לפרטים אומר שזכותו של העם היהודי בגולה להירתם לסיוע מיוחד לעם היהודי החי במדינת ישראל, וזכות זאת שמורה לכל אחד מהמיעוטים החיים בתוכנו. לכן, אין שום סתירה בין פעילות הסוכנות היהודית ומדינה דמוקרטית.

— בנסיבות מסוימות, נראה לך שעשוי להיות אינטרס לעם היהודי לסייע להשגת שוויון בין יהודים וערבים בארץ?

אינני יודע מה יחליט העם היהודי בעתיד. אך גם כנושאים של פיתוח אזורי אנו חייבים לקחת בחשבון את הרווחה והצרכים של האוכלוסייה הערבית, אבל ברור שבעיקרון, כספי העם היהודי מיועדים לאוכלוסייה יהודית בארץ, ואם ממשלת ישראל רוצה שלא תיווצר אפליה בין קבוצות שונות באוכלוסייה, היא יכולה להשתמש בכספים מתקציב המדינה למטרה זו. במקביל, כאמור, לא אתנגד — ואף אתמוך אם תוצע אפשרות של קרן בינלאומית לסיוע לאוכלוסייה הערבית בישראל.

רשות הקורא

חלק מחזית הסירוב

דו"ח ועדת לנדוי זכה בתשבוחות מפליגות מפי בכירי הממסד שלנו. שוב חוינו בטפיחה העצמית מדושנת העונג על הכתף: ראו ראו כמה שישראל דמוקרטית ורודפת צדק, אפילו כאשר מדובר בזירה שבעולם מעדיפים להאפיל אותה מפני עיני הציבור.

התחסרות זו, שהפכה טבע שני לשלטון בישראל, נחשפה מחדש ע"י הדו"ח של חברי הכנסת תופיק טובי ותאופיק זיאד על ביקורם בכלא פארעה. קוראים החוששים במגמתיותם של מחברי הדו"ח הזה, יוכלו לאמת את רוב פרטיו ע"י עדויות של אנשי מילואים, למשל דורון ספקטור ממרחביה, שסיפר על רשמיו כסוהר בכלא פארעה בעלון קיבוצו. הוא מציין, שהבולטים בין הסוהרים שם הם אנשי „התחייה" ו„כך" מקריית־ארבע.

בדו"ח עדויות של עצירים בכלא זה, שהוא מיוחד לנערים ולצעירים מגיל 14 עד 20, אך גם בני 12 נכלאים בו. הכלא מנוהל ע"י צה"ל ואיננו כפוף לשירותי בתי הסוהר. מתוארים מיתקני העינויים והצינוק — אני נוסתפק בתיאור ה„אורווה" שמנהל הכלא סירב להראותה למחברי הדו"ח, כי ההוראות אוסרות על כך. זהו אולם שרצפתה מכוסה חצץ, עליו משכיבים את העצירים החדשים, כבולי ידיים ורגליים ומכוסי עיניים. זהו מקום הקבע של העצירים במשך מספר שבועות של חקירות — מלוות גידופים, מכות, עינויים והשפלות. מן „האורווה" למיתקני העינויים, לצינוק: בחזרה ל„אורווה", וחוזר חלילה.

איך נאמר בדו"ח לנדוי? — „להפעיל לחץ פיסי סביר". ה„אורווה" זה לחץ פיסי סביר? בעיני זה מיתקן המרגיש ברוטאליות, במקרה זה של צה"ל, עליו הוטל תפקיד לא־ילו. זה צריך להרתיע? זה לא מרתיע, כי עצירים לא מעטים נכלאים כבר פעם שלישית או רביעית. זה צריך להעניש? העצירים לא נכלאו על מעשי פשע. פשע, הוא המצב בכלא פארעה. אלה הם מצב ונהלים שלעניות דעתי יש להם יעד אחר — להעמיק את תיסכולם של העצירים הצעירים, ולטפח בהם שנאה ורגשי נקם. אלה האחראים לזוועת פארעה, עד לדרג האורחי העליון הם למעשה חלק מחזית הסירוב באזורנו, פלשתינים מכאן וישראלים מכאן, שבדרכים שונות מטרפדים הידברות בין שני העמים.

דן וישניצר, ת"א

תודה לסינרמה

אנו, 40 נערים ונערות כבדי שמיעה, בוגרי ארגון „שמע", מבקשים להודות להנהלת ה„סינרמה", אשר מצאה לנכון לארח אותנו בערב ריקודים. בילוי זה היווה חוויה מיוחדת עבורנו ואנו שמחים ומודים על שהזדמנות זו נפלה בחלקנו.

ועד בוגרי „שמע" —
נאוית ונה רחובות,
דורון חסיף ראשל"צ,
אבי סלטו, ראשל"צ

נצחון האדם

החלטתה של כב' השופטת הירושלמית ד"ר איילה פרוקצ'יה, לבטל את חוק העזר העירוני בירושלים האוסר פתיחת בתי עינוגים בשבת, הינה ביטוי לנצחון האדם על הקפיאה, המאובנות והמיסטיקה הדתית. הסברה של השופטת להחלטתה, לפיו „איננו סבורים כי חופש המצפון מוגבל לחופש המחשבה בלבד; אדם הנוהג מחופש המצפון, אין למנוע ממנו את הזכות להגשים את צווי מצפונו כדרך של פעולות" — אינו מוגבל לנושא בתי עינוגים בלבד, אלא לכל פעולה ופעולה בחיינו, נישואין, גירושין, קבורה. אלה הן פעולות חשובות ועקרוניות לאדם החופשי, יותר מתרבות ובידור, ועל־פי החלטת השופטת „אין למנוע ממנו את הזכות להגשים את צווי מצפונו בדרך של פעולות".

החלטת בית המשפט הירושלמי פותחת לפנינו דרך חוקית, נוסף על הלגיטימציה המוסרית, לקיים את אורחות חיינו על־פי צווי מצפוננו, ומתירה אותנו מכבלי הכפייה הדתית בחיינו הפרטיים.

ברגע של אמת, חייבת מדינת ישראל להחליט לאן מועדות פניה — לחופש אישי או לכפייה; לשוויון אמיתי (גם בין המינים), או לאפליה בזכויות ובחובות; לשלטון החוק והתבונה, או להשתלטות מיסטיקה חרדית („הלכתית"). ככל שנקדים להחליט ולעשות כן ייטב.

פרופ' דן מלר,
העמותה למניעת ההשתלטות החרדית (מיסודה של עמותת נפגעי „החזרה בתשובה")

המתת חסד

את רשימתו „מדוע שהרופא יהיה רוצח" („על המשמר", 22.11.87) פותח יוסף שמי במשפט הבא: „באנציקלופדיה למדעי החברה אין ערך „המתת חסד"." קביעה זו בטעות יסודה. בכרך המילואים משנת 1981 מופיע הערך „אותנאסיה" (שנכתב על־ידי) בעמ' 36־37.

גם אין זה מדוייק שיש רתיעה מהעיסוק בנושא. בשנים האחרונות התפרסמו בארץ לא מעט מאמרים בסוגיה קשה זו, הן מזווית ראייה פילוסופית־מוסרית והן מזווית ראייה דתית־הלכתית.

זאב לוי, המעפיל

אמת ללא חת

ברצוני להודות עם עמותו הנועזת של ד"ר גורדון — המרצה בנושא החינוך לדמוקרטיה באוניברסיטת בן־גוריון בבאר־שבע שבאה לידי ביטוי בהופעתו ב„ערב חדש", ביום ראשון 15.11.87. רבים רבים חושבים ומרגישים כמוהו. המרירות והשנאה לאריק שרון שקעה עמוק בלבותיהן של האמהות השכולות שבניהן נפלו לשווא במלחמת לבנון, וגם אלה הרבים שנשארו פצועים ונכים, פגועים לכל ימי חייהם בגופן ובנפשם.

איך אפשר לסלוח לאדם הזה על מה שחולל לנו? ועוד ידו נטויה... כל מי שעיניו בראשו ואינו מסונוור לחלוטין יכול להבין, שאריאל שרון מהווה סכנה — ולא לדמוקרטיה בלבד...

ד"ר גורדון ביטא בגלוי את אשר הרוב הדומם אינו מעז להגיד מתוך פחד, מהכוח הברוטלי הגלום באיש הנורא הזה. קביעתו של ד"ר גורדון, כי רצוי שהאדם הזה יעלם מהנוף האנושי שלנו — ראויה להד נרחב ביותר.

ולד"ר גורדון — הערכה על האמת הגדולה שהביא בפנינו ללא חת.

מרגיה שבואלי, באר־שבע

תגובה על תגובה

לתומי חשבתי, שכתבכם רק משמש לעיתים כצינור בלתי־ביקורתי של תעמולת הכזב של משרד הביטחון בנושא אש"ף. אולם, מתשובתו עולה, כי לא הבין את טענתי, המנוסחת לדעתי בשפה פשוטה ובהירה. אני טענתי שהוא פשוט ניזון באינפלציה מסולפת, ואילו הוא קובע דבר שכלל אינני טוען: „כך שלא דוד איש שלום יקבע אם היתה שביעות רצון במערכת הביטחון ואם לאו". אדרבא, בוודאי שהיתה שביעות רצון שם, וגם כתבכם שבע רצון, רק אני טוען, ששביעות רצון זאת ביחס להתחסלותו ההדרגתית של אש"ף כביכול, מיוסדת על אדני הכזב והתעמולה השיקרית.

כבר שנים רבות מנסים פוליטיקאים, עיתונאים וגורמים בטחוניים שונים להכריז על התחסלותו של אש"ף, ובזכותה לרע מלחמת לבנון שהיתה אמורה לחסלה; אולם אש"ף, כמו עוף החול שב ומופיע כל פעם מחדש ובעוצמה פוליטית מוגברת; מדוע? משום שאי־אפשר לחסל את רצונו של עם בעצמאות ובשיחרור מדיכוי וכיבוש, ואש"ף הוא הביטוי הפוליטי לרצון הלאומי הפלשתיני. ועל זה כבר נאמר: ככל אשר יעכוהו, כן ירבה וכן יפרוץ.

דוד איש שלום

לפעול מייד!

אנו, חברי תנועת „לפיד" — ניצולי השואה, בני ניצולים, חוקרים ומחנכים — מזועזעים מהפרסום ב„דבר" אודות ההקצבה החודשית בגובה שלושים שקלים, הניתנת לחסיד אומות־העולם החי בחוץ־לארץ. יש בכך כפיות־טובה מדהימה, גורמה שלילית מבחינה חינוכית וקוצר־ראות לגבי סכנות לקיומנו בעתיד.

מדינת ישראל, הרואה לעצמה חובה לסייע ליהודים בעולם כולו, חייבת להושיט יד גם למציליהם בכל מקום. אנו קוראים לך לפעול מייד לתיקון המעוות.

אריה ברנע
יושב־ראש תנועת „לפיד"
התנועה להנחלת לקחי השואה

חלוקה צורמת

בתוכנית „ערב חדש" של יום ה' (26.11.87) השיב הרמטכ"ל לשאלותיה של אילנה דיין אחרי הפיגוע במחנה הצבאי בקרבת קריית־שמונה.

בתשובה לאחת השאלות בדבר הריגתם ופציעתם של כה רבים מבין חיילינו, השיב הרמטכ"ל, שאמנם היתה לנו התראה מוקדמת על חדירה מלבנון. כתוצאה מההתראה הועברנו מייד את החיילים הטובים לשמירה והגנה על הישובים בסביבה ואילו האחרים נשארו במחנה.

המשתמע מדבריו הוא, החלוקה שהוא עושה בין החיילים „הטובים" לבין ה„אחרים", וכל זה לעיני תושבי ישראל בעת ההלוויות שהתקיימו בישובים השונים. לדעתי, התבטאות זו הינה בלתי אחראית וצורמת, ומכאיב שכך רואה המפקד העליון את חייליו.

רות מבאלי — פתח־תקוה

המכתבים נתפרסמים לאחר עריכה לשונית וקיצורים, בשל חוסר מקום. קוראים הפונים למדור מתבקשים לכתוב בקצרה, בנושא אחד בלבד וברווחים כפולים בין השורות.

המערכת

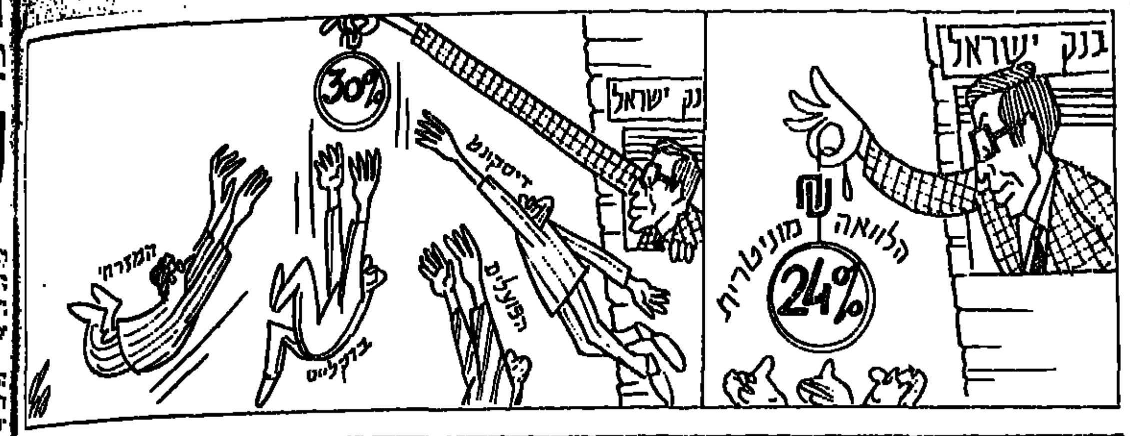

סיכומי ברונו ופיטרמן ב„רבעון לכלכלה"

מודים בשגיאות — אך לא מתקנים אותן

מיכאל ברונו והילביה פיטרמן מסכמים ב„רבעון לכלכלה" את השנתיים לתוכנית היצוב בישראל. „התוכנית הצליחה לראשונה להוריד את שיעורי האינפלציה ירידה דרמטית תוך שיפור במאזן התשלומים וללא עליה ניכרת באבטלה", כותבים המחברים. לכאורה תוכנית יצוב ללא מחיר, ללא כאבים. נותרו אמנם מספר בעיות לפתרון כגון „תביעות שכר והגאות בצריכה הפרטית". תהליך היצוב רק „חשף" משברים חמורים „בסקטורים שונים" וגם לא נפתרו הבעיות המבניות של המשק הישראלי, אשר במרכזן סקטור ציבורי גדול מדי.

אלו הם סיכומים ההוגים והמבצעים בתום שנתיים של תוכנית היצוב. הסיכומים נכתבו באובייקטיביות ואינם מסתירים את הבעיות ואף לראשונה חושפים אותם. אולם למען הערכות שקולות יש לציין, כי מחקרים שנערכו בבנק ישראל על־ידי מיטב תלמידי פרופ' ברונו, (ושעדיין כיהן או בתפקידו האקדמי) הוכיחו, כי ניתן לרדת משיעורי ההיפר־אינפלציה, גם ללא מחיר במטבע חוץ, כי האינפלציה בשיעורים שהיו, הפסיקה להיות פונקציונלית ולא פעלה כמס ולא העבירה מקורות לתקציב המדינה. כלומר הפסקת הפיחותים לבדה עשויה היתה להפסיק את התהליך ההיפר־אינפלציוני, במיוחד כאשר הירידה מהאינפלציה תרמה את עיקר התרומה לקיצוץ הגרעון התקציבי על־ידי עליית השווי הריאלי של המיסים.

לכן, כאשר קובעי המדיניות ירדו ממדיניות של ניסיון לבצע פיחות ריאלי, אישרו בכך את ירידת האינפלציה למימדים הטבעיים. הניסיון היזום להשיג שיפור במאזן התשלומים, שנמשך כ־10 שנים באמצעות פיחותים, פרופ' מיכאל ברונו. אולם לשם הפסקתה של האינפלציה שולם מחיר יקר „בעזרת" הסקטורים השונים, שהיכנסו למשברים חמורים, ללא כל טעם ותועלת.

הריבית הריאלית הרקיעה שחקים

תהליך הסינקרוניזציה של המשתנים הכלכליים העיקריים (השכר, המחירים, הריבית ושער המטבע) השתבש, וגם על־כך ניתן לעמוד מהסיכומי שפורסמו ברבעון לכלכלה. מדד המחירים הוקפא קדימה, מטבע החוץ יוצב לאחר פיחות של 25 אחוזים, השכר הריאלי הורד, אם כי רק באופן זמני ותוך שנה הוא חזר לרמתו הקודמת, בסקטור העיסקי. לעומת זאת הריבית הריאלית הרקיעה שחקים ולראשונה מוכיח בנק ישראל בפה מלא, כי בתחום זה היתה שגיאה, שגיאה מטאלית.

„בראייה לאחור — שנתיים לאחר תחילת תוכנית היצוב — נראה, כי הבחירה של האשראי הבנקאי, כיעד של המדיניות המוניטרית לא היתה מתאימה". נאמר במאמר. לדעת המחברים, עדיף היה לבחור במשתנה רלוונטי את סך־כל מקורות האשראי המקומיים, הכולל את האשראי מבנק ישראל ואת האשראי לממשלה. „יתכן, כי חוסר תשומת לב לעובדה זו הביאה לשערי ריבית מעל הדרוש בשלבים המוקדמים של התוכנית". קביעה מעניינת כשלעצמה, אך השגיאה לא תוקנה במשך הזמן שחלף ואף הוחמרה.

עובדה זו, של אי־הסקת מסקנות מהשגיאה שנתגלתה, מטשטשת במאמר על־ידי השימוש במונחים נומינאליים כגון, „לאחר הפחתה רצופה של הריבית מ־800 אחוזים לשנה ל־560 אחוזים לשנה ביולי ואוגוסט 1985 וההתאמה ל־53 אחוזים לשנה באפריל 1986 חלה התרחבות מהירה של האשראי ולכן הופסק תהליך הפחתת הריבית והיא נשארה עדיין על רמה ריאלית גבוהה".

המינוח הנומינאלי מטשטש את העובדה, שהירידה מ־800 בחודש יולי ל־560 באוגוסט לא היתה הורדת ריבית, אלא העלאתה לרמה בלתי סבירה, כי באותו חודש ירדו שיעורי האינפלציה מ־27.5 אחוז לחודש ל־3.9 אחוזים. כלומר, ניתן היה לכתוב, כי למרות העלאה דרסטית ללא תקדים של הריבית הריאלית לא פסק הביקוש לאשראי. מכאן היה צריך להסיק את המסקנה, כי חלקי משק, במיוחד במגזר השיתופי, לא יכלו ולא הגיבו על העלאת הריבית, פשוט מתוך המגבלות של המשק הזה, שאינו גמיש ליצור אבטלה וגם אינו מסוגל להצהיר על פשיטת רגל. לכן הריבית לא היתה מכשיר אפקטיבי לריסון הביקוש לאשראי. למרות עובדה זו, שנלמדה גם בבנק ישראל ונרשמה בסיכומים, הגיב הבנק המרכזי על גאות הביקוש לאשראי על־ידי העלאה נוספת של הריבית. אם כי גם המחברים מציינים, כי הריבית הגבוהה כשלעצמה גרמה לתוספת ביקוש לאשראי, כדי לשלם את הריבית, שהמשק לא היה מסוגל לשלם מרווחיו.

תוכנית היצוב גרמה למשברים

כאן עיקר המחלוקת עם המדיניות הנוכחית של בנק ישראל. למען האמת יש לקבוע, כי תוכנית היצוב לא רק „חשפה" משברים, אלא גרמה להם, בסקטורים רחבים של המשק הישראלי. סקטורים אלה שילמו את עיקר המחיר של היצוב ואם כי מחיר זה ברונו היה מיותר, ניתן היה להצליח בהורדת שיעורי ההיפר־אינפלציה גם בלי לנקוט בצעד זה.

עכשיו מגלים שני בר־סמכא, (ברונו ופיטרמן) כי ריבית זו היתה מבוססת על שגיאה תאורטית ועל ביצוע נוקשה של מדיניות זו מבחינה פרקטית. אך למרות המתבקש אינם מסיקים מסקנות. השגיאה אינה מתוקנת או לפחות לא בקנה מידה סביר, ובהכד אף מחמירים את המדיניות הננקטת.

לא ניתן אלא לדרוש, כי בנק ישראל ידאג להחזיר למשק היצרני את מלוא הריבית הריאלית החל משנת 1984, שמעל לשיעורי הריבית הריאלית המקובלים של 5־6 אחוז לשנה. שיעור התואם את רווחיות המשק. ניתן להחזיר זאת על־ידי אשראי בריבית מוקטנת או על־ידי מחיקת חוב, הנובע מהריבית המופרזת שמקורה בטעות תאורטית.

אין להשלים עם הנוהג, שמגלים את השגיאה ומודים בה, אך לא מתקנים אותה. העדר קורקטיבה של התוכנית רק יגביר את המשבר שנגרם בענפי משק ולא יאפשר ניהול יעיל. הכנסת כל המשק לתוך לא תאפשר הבחנה בין היצור היעיל והבלתי יעיל, כי הכל ייכנס באותו סל של צוברי הפסדים.

אין להשלים עם העובדה, שסקטורים אלה, המתרכזים במיוחד בסקטור ההתיישבותי והשיתופי בכלל, יעמדו כעניים בפתח, ושתיקון שגיאות המדיניות יוצג כתמיכה פילנתרופית. החזור המתבקש הוא של תיקון השגיאות והוא נובע מהגינות של קובעי המדיניות עצמם ומבצעיה.

על בסיס צבירת הפסדים של ריבית ריאלית, שנע בין 180 אחוז בשיא ושל 40 אחוז ברציפה, אי־אפשר יהיה לייצב את המשק. בסופו של דבר המשק לא יתקיים רק על בסיס המצרפים המוניטריים, אלא הוא חייב לתפקד בתחום הריאלי. לכן יש להסיק את מלוא המסקנות מהניתוחות העובדתי.

צבי טימור

מבזקים כלכליים

עולים ועולים־בכוח

■ בחודשים ינואר עד ספטמבר 1987 הסתכמה העלייה לישראל ב־9,400 נפש לערך, מהם 4,900 עולים ו־4,500 עולים־בכוח. מספר העולים גדל ב־83 אחוז, תוך שמספר העולים־בכוח כמעט לא השתנה לעומת התקופה המקבילה אשתקד, ובס"ה נרשם גידול של 34 אחוז בעלייה לעומת אשתקד. מנתוני הלישכה המרכזית לסטטיסטיקה מסתבר, כי חל גידול במספר העולים והעולים־בכוח מיבשת אסיה (1,155 השנה לעומת 779 אשתקד), מיבשת אפריקה (948 לעומת 749 אשתקד), ומיבשת אירופה (4,242 לעומת 2,544 בתקופה המקבילה ב־1986). במספר העולים שבאו מאמריקה ואוקיאניה כמעט לא חל שינוי — 2,973 בינואר־ספטמבר השנה לעומת 2,880 בתקופה המקבילה אשתקד. בתקופה האמורה הגיעו 1384 עולים באו מברה"מ. (לעומת 138 בין ינואר־ספטמבר 86). כן באו 1,435 עולים ועולים־בכוח מארה"ב (לעומת 1,544 בתקופה המקבילה אשתקד), 616 מדרום־אפריקה (לעומת 419 אשתקד). 428 מבריטניה (441 אשתקד), 722 מצרפת (696 בתקופה המקבילה אשתקד), 831 מארגנטינה (632 אשתקד).

רציפות באשראי

■ בנק ישראל הודיע על הסדרים שיבטיחו רציפות בהקצאת אשראי מהקרן למימון משלוחי יצוא, כדי לצמצם את הפגיעה במפעלי יצוא בגלל השיבושים הנגרמים ע"י העיצומים שנוקטים העובדים בנמלים. ע"י העובדים. על פי הסדרים אלה, יוכלו יצואנים לקבל אשראי ל־30 יום מהקרן למימון משלוחי יצוא גם עבור סחורות יצוא שטרם נשלחו בפועל ומתעכבות במחסנים עקב השיבושים בנמלים.

נבחר לנשיאות

■ בישיבת מועצת לשכות המסחר האמריקניות באירופה, שהתקיימה בשבוע שעבר בפאריס, נבחר יהושע מאור, נשיא לשכת מסחר ישראל־אמריקה ומנכ"ל יכמן, לראשונה, כחבר בנשיאות ארגון הגג של לשכות המסחר האמריקניות באירופה, ובנשיא הארגון נבחר נשיא לשכת המסחר האמריקנית בצרפת. הארגון מסונף ללשכת המסחר של ארה"ב ומייצג 20 אלף חברות באירופה ובישראל אשר להן קשרי מסחר עם ארה"ב. חברות אלה מייצגות השקעות אמריקניות בהיקף של יותר מ־90 מיליארד דולר ב־13 מדינות.

אשקלון בתחתית

■ אוכלוסיית הקשישים בארץ בגיל 65 ומעלה מונה כיום 450 אלף איש, 10 אחוז מכלל האוכלוסיה. בקריות שבמפרץ חיפה — 20 אחוז ובתל־אביב 14 אחוז, מסר מרכז ציבורי, מנכ"ל המוסד לביטוח לאומי, ביקרו באשקלון. לדבריו, המוסד מטפל ברבע מליון אורחים ותקציבו השנתי הוא 6 מיליארד ש"ח. למוסר ריזרבה של 14 מיליארד שקלים בבנק ישראל. עוד אמר, כי אשקלון עומדת בתחתית הסולם החברתי ומספר בעיותיה רב מהממוצע הארצי — באשקלון ושדרות יותר מ־3000 מובטלים. אלף מקבלים השלמת הכנסה. באשקלון ושדרות כ־1200 נכים.

מחסור במלט וברזל

■ משרד הבינוי והשיכון יקח בקרוב חלק פעיל יותר בנושא המצב בשוק חומרי הבניה, בעקבות התלונות החוזרות ונשנות על מחסור בברזל ובמלט. בפגישה מנכ"ל משרד הבינוי והשיכון, עמוס אונגר, עם ראשי ארגון הקבלנים, הם שטחו לפניו את הקשיים בנושא המלט והברזל, הנמשכים זה חודשים ארוכים, למרות הבטחות חוזרות ונשנות של משרדי הממשלה הנוגעים בדבר.

תקציב

קיצוצים בדרך השיגרה

הצעת התקציב של שר האוצר נסים, מבוססת לא על ...ץ בתקציב, אלא על הגדלת מסי העקיפין. קיצוץ ...הידיות הוא קיצוץ במס עקיף שלילי, כלומר הטלת ...ים. גם גביית אגרות האשפוז, התרופות וביקורי רופא ...ה החינוך הן מס עקיף.

...זהן של ההצעות, שהממשלה מטילה על האזרח לממן שירותים ...ה ניתנו על־ידי הממשלה באמצעות מימון כללי ולא ספציפי. ...הם קיצוץ בשירותים, אלא רק העברת נטל התשלום על האזרח. ...וק נכומים אלה, גם העלאת מחירי החשמל והגז לבישול מהווה ...קיף על האוכלוסיה.

...מאחר ולא מדובר בקיצוץ פעולות הממשלה, אלא כמיסוי ...דיק הספעת הצעות נסים יבוא לידי ביטוי במערכת המחירים. ...ן כל 750 מיליון ש"ח והצעדים הנלווים יתרמו כ־5 אחוזי ...ה. במערכת שער חליפין מוקפא, אך עם קיום הסכמי תוספת ...ל מלוא והמעמסה על תעשיות הייצוא. הפתרון במקרה זה ...אתם באמצעות ויתורי מסים או ויתורים על גביית תחליפי ...כגון: פרמיות הביטוח הלאומי. כלומר, סובסידיות ישירות ...חליפים, סובסידיות עקיפות ליצור המקומי. אם פיצוי כזה לא ...אלץ סקטור היצוא לש...ן בעוי', כהנחה שכשוק המקומי הוא ...ה עצמו על־ידי העלאו, מחירים ואינפלציה נוספת. אין טעם ...יניות כזו. לכן מנסה האוצר לפגוע בתשלום תוספת היוקר ...את מלוא הנטל על ו.שכירים.

...קמה, יותר שר האוצר ...ראש על האפשרות לקצץ בתקציב, ...נוגע לכלל הסכמה עם ...בין על אי־קיצוץ בתקציב הביטחון. ...פרוייקט „הלביא" תח...רר סכום של כ־400 מיליון דולר ...הוצאות, לצרכי מעו...ת הביטחון. סכום זה בתוספת מע"מ ...ביוק ל־750 מיליון ש"ח, שנסים החליט לקצץ בשירותים ...ים והמסופקים על־ידי הממשלה.

...גם כ־300 מיליון ש"ח לפיצויים ולהוצאות סגירת ...יוגדל תקציב הביטחון השוטף השנה בכ־450 מיליון ש"ח, ...נכסים שישתחרר נטו מ„הלביא". סכום זה נועד למה שמכונה ...אופות צה"ל", אך קרוב לוודאי, כי רובו אם לא כולו יוצא ...ת הפעילות השוטפת, להגדלת שכר ולתוספות מועסקים. כך ...הוות הציבורי, הכולל את שירותי הביטחון לא יצטמצם אלא ...ת המאקרו.

חזרה על מרשמים ישנים

...הצעת התקציב של נסים שירות דוב למה שמכונה שינויי ...ולכן ...ליה על פסי צמיחה, ומכאן שהצעת התקציב של נסים היא חזרה על מרשמים ישנים ומדיניות ישנה. אין כח כדי לרדת משיעורי האינפלציה של כ־20% לשנה ואין ביטחון שבמדיניות כזו ניתן יהיה להתייצב על שיעור זה. במיוחד כי לצעדים המוצעים על־ידי נסים אין סיכויי הצלחה בביצוע.

בשנת בחירות, וגם ניסים מודע לכך, כי מדובר בשנת בחירות, רוב הגזירות על הציבור לא יעברו את המסננת הפרלמנטרית. בנוסף לכך עלול להיווצר צורך בפיחות, כתוצאה מהתרחבות הפער בין המחירים המקומיים לבין השער המוקפא. התעשיה לא תהיה מוכנה לספוג עד אין סוף את יסוף השקל. גם אם היא מקבלת פיצוי, באמצעות ויתורים בבטוח הלאומי, אשר נאכל במהרה. וכך שוב חוזרת הדרישה להתאמת השער. את אמון הציבור ביציבות יתערער גם רצון חזק של שר האוצר ונגיד בנק ישראל לא ימנע את הפיחות. זרמי הכספים בקרב מה שמכונה ציבור, תמיד אילצו ויאלצו את הממשלה לבצע גם צעדים שהיא אינה מעוניינת בהם במועד נתון.

האלטרנטיבה היחידה להצעות הקיצוץ של שר האוצר, היא קיצוץ הפעילויות הממשלתיות. על דרך זו, קשה לשחרר מהקיצוץ את מערכת הביטחון הצורכת כמחצית מתקציב הפעולות ללא תשלומי החוב ונטל הריבית. לולא הקיצוץ בביטחון הנטל הנופל על מערכת המחירים והשירותים האזרחיים אינו 3 אחוזים אלא 6 אחוזים.

לא יסבימו לספוג כל מכה

בין ההצעות, ההצעה הפחות מסוכנת מבחינה כלכלית, היא ביטול הסובסידיות, אם כי יש בכך הכבדות הנטל והחברתי על משתמשי התחבורה הציבורית, ועל צריכת המוצר הבסיסי ביותר והוא הלחם. אולם סובסידיה למצרכים אלה היא סובסידיה ליצור ולהוזלת שכר העבודה. לכן אל לברונו וניסים לבוא אחר־כך בטענות לגורמי הייצור', שהעלו את השכר מעבר לרצוי. קשה לתאר, כי השכירים, שנאלצים להסתפק בשכר ירוד, ברמה של הונג־קונג וטיאוון, יסכימו לספוג את כל המכות שמנחיתים עליהם. מכאן שגם בנושא הסובסידיות עדיף היה לנקוט מדיניות סלקטיבית יותר ולהעביר את הסיבסוד ישירות לשכירים, תלמידים ותושבי אזורים מרוחקים, באמצעות הנפקת כרטיסי מינוי חודשיים ושנתיים (כנהוג בארצות אירופה). ותוך מתן אפשרות לקואופרטיבי התחבורה לקבוע מחירים ריאליים עבור השירות, תוך כדי פיקוח החל על כל המונופולים.

ניתן היה למצוא שורה של הצעות חדשניות יותר בקשר לקיצוץ התקציב. כגון הקמת שירותי בתי־סוהר מושכרים וכו', אך שיגרת המחשבה והסנטימנט האנטי־סוציאלי של אגף התקציבים, מובילים את נסים לכיוון הלא נכון.

צבי טימור

מבזקים כלכליים

טריומף לרהט

■ לוגות „טריומף", העוסקת בייצור ...לנשים, פנתה למשרד התעשיה ...ה, בבקשה לקבלת סיוע להקים מפעל ...ה שבנגב, לאחר שהיא נתקלת זה ...ת בקשיים בגיוס עובדים למפעל שיש ...ב־שבע.

...כל זה דרושים 80 עובדים, אולם ...בנגב רשומים 3,000 דורשי עבודה ...לא מקצועיים), לא הצליחה ...לגייס עובדים. המפעל החדש, ...ת, אמור להעסיק 100 עובדים ...תו תיועד ליצוא.

מלון חדש

■ „מרינה קלאב" הוא שמו של מלון חדש באילת, שבימים אלה נפתח להרצה. המלון, שהוקם באיזור התיירות והמלונות שבחוף הצפוני של העיר, הוא למעשה מלון דירות הנקרא מלונית, ובה 110 דירות בנות 2 ו־3 חדרים עם מטבחון ושירותים צמודים.

המלון נבנה במשך 17 חודשים ובבנייתו הושקע סכום של 5.5 מליון דולר.

(ב.ר.)

קניון קיבוצי

■ „קניון קיבוצי" מיספר 3 הופיע אתמול בהוצאת „קיבוצי השומר הצעיר" ובו הבהרות נוהלי תשלומים, הוראות לרכזי קניות בקיבוצים בכל הקשור בקניות כמזומנים וידיעות הקשורות ב„קיבוצי השומר הצעיר". ב„קניון" מדור למפעלי „תכן", מיכון חקלאי, חומרי בניין וריהוט, הלבשה חורפית, חשמל ומחשבים ושפע של עצות טובות.

(ח.מ.)

תרופות להונדורס

■ ...ים אלו נרקמת והולכת עסקה בין ...הפרמצבטיקה בארץ לבין ממשלת ...לאספקת תרופות בשווי של כמליון ...ומי באספקת תרופות מכל הסוגים. ...תרופות למחלות לב, אנטיביוטיקה ...ויטמינים ועוד.

...המחסור החמור בתרופות השורר ...פנתה מדינה דרום אמריקנית זו אל ...החוץ הישראלי לספק לה התרופות ...זה העביר הטיפול לאגף הכימיה ...בהתאחדות התעשיינים, אשר ...בנושא זה.

...הועדה העבירה כבר רשימה של ...תרופות הדרושים לה ובקשה לקבל ...חירים.

טיסה לברלין

■ ...ייר ברלין" חברה אמריקנית תקיים ...ישירה מישראל לברלין המערבית ללא ...ביניים. רק חברות בודדות ראשיות ...ברלין וזאת בשל הצורך לקבל היתר ...מיוחד. הטיסה ...ישראל ברלין ניפתח ...הסכם בין החברה האמריקנית ... „אמיאל טורס". טיסת הבכורה ...ב־23 בדצמבר, והישראלים יוכלו ...המבצע הוזלה שיהיה בברלין הנוגע ...ה. מחיר הטיסה 400 דולר. הטיסה ...פעם אחת בשבוע.

(י.ש.)

דיבור ישיר

■ 100 אלף „מעטפות התרומה" נשלחו ...לבעלי עסקים, מנהלי חברות ...הצעות ... למבצע ארצי. דובר ...כי עיתוי המבצע קשור למועד ...התקציב, 31 בדצמבר, ותרומה לקרן ...ת זיכוי לצרכי מס.

...כ־2 מיליון ש"ח המיועדים להקניית ...לחיילים שלא זכו לכך בטרם ...ופיתוח של אמצעי לחימה ...ורכישת ציוד רפואי לטיפול ...

(ר.מ.)

להשתלם בתקציב אצל חולי האיידס בסן־פרנציסקו

מאת שלמה פרנקל

סוף סוף הוגש התקציב החדש, ומתברר כי מתעוררת מחלוקת. הכל, שוב, באשמת התקשורת. זו תוקפת תקוף וחזור את השרים על נסיעותיהם התכופות לחו"ל. התוצאה היא, שהשרים והבכירים האחרים לא נוסעים מספיק, במיוחד לארצות־הברית.

אפשר להניח, כי התיירות סובלת מזה ששר התיירות לא נמצא מספיק בחו"ל, התקלאות גוועת בגלל שר החקלאות לא נוסע מספיק, וכן הלאה. אך במיוחד סובלת הכלכלה כולה, משום ששר האוצר, אנשי אגף התקציבים ונגיד בנק ישראל לא מבלים די זמן בארצות־הברית.

לאן דברי חותריסז מכיוון שאינני שר ואינני פקיד בכיר, יצא לי להיות בארצות־הברית באוקטובר 1984, וראיתי את העימות הטלוויזיוני בין המועמד הרפובליקני רונלד רייגן, ומתחרהו הדמוקרטי וולטר מונדייל. רייגן, שלבסוף זכה, הבטיח בתחום הכלכלי ארבעה דברים: ראשית הורדה גדולה בשיעורי המיסים. שנית־קיצוצים גדולים בכל התקציבים הסוציאליים. שלישית הוא לא יקצץ בתקציב הביטחון. ורביעית ייעשה הכל כדי לשמור על היציבות, כלומר למנוע התפרצות אינפלציונית.

רייגן היה יותר בסדר מבסדר. הוא מילא אחר כל הבטחותיו. השכירים, מקבלי הקצבאות, הקשישים ובעלי המשפחות הגדולות נהנו פחות מסיועה של המדינה, ונאלצו לשלם יותר ויותר עבור המצרכים והשירותים. לעומת זאת, נהנו העצמאים והחברות מירידה גדולה בשיעורי המיסים, הפנטגון, לעומת זאת, נהנה מתקציבים גדולים והולכים, וקנה המון צעצועי מלחמה, כל־כך הרבה, שעכשיו כבר אפשר להשמיד חלק מהם (הטילים לטווח בינוני וקצר); על היציבות הקדושה שמר רייגן על־ידי מדיניות שגרסה שיעורי ריבית גבוהים מאוד על הדולר — כל זמן שזה אפשרי.

לאן כל זה הוביל את הכלכלה האמריקנית, כבר ידוע היום. פחות תקציבים חברתיים מביאים יותר עוני, וזה מביא ליותר פשע, אלימות ומגפות בריאותיות. (ואם מישהו חשב, שלקיצוץ בתקציבי החינוך, הסעד והבריאות אין השפעה על־כך שארצות־הברית היא בירת האיידס העולמית?) פחות מיסים על עצמאים וחברות, פירושו גרעון תקציבי וגידול בחוב הלאומי. תקציב ביטחון תופח, פירושו שמיטב משאבי האומה פשוט מבוזבזים על ברזל ופלדה שסוכבים במחסנים. ואילו הריבית הגבוהה על הדולר הביאה להנק הענפים היצרניים בארצות־הברית.

והרי זה בדיוק התקציב שמציעים לנו עכשיו בישראל: קיצוץ בתקציבים החברתיים, שמזדושו יותר עוני, בערות, פשע ומחלות. (עדות ששינסקי, ללא ספק, תוריד עוד את שיעורי המיסים על עצמאים וחברות ותכביד על השכירים; והתוצאה תהיה גידול בחוב הלאומי. בתקציב הביטחון לא נוגעים, והריבית על השקל היא כבר היום הריבית הגבוהה בעולם, ואת החקלאות היא כבר הביאה לפשיטת רגל מוחלטת — ובשנה הבאה יהיה זה תורה של התעשיה.

אז אולי, למרות הבקורת הקטנונית מצד העיתונות, בכל זאת כדאי לשלוח לארצות־הברית את פקידי אגף התקציבים, את שר האוצר ואת נגיד בנק ישראל. אבל הפעם, עם הנחיות מדוייקות. שלא יפגשו רק עם פקידי הממשל והבנק המרכזי האחראים ל„פאשלה", ולא רק עם הפרופסורים שאחראים לתיאוריה של ה„פאשלה". שיפגשו, לשם שינוי, עם חולה איידס בסן־פרנציסקו, עם חקלאי מוויסקונסין, עם תעשיין מכוניות מדטרויט ועם אחד מהברוקרים הקרובים לפשיטת רגל בוול סטריט. אולי אלו יוכלו לחדש משהו לאל... הכלכלה שלנו.

עדיין לא מאוחר מדי.

חדשות המשק

צמצומים מכאיבים צפויים ב„תדיראן"

במהלך השנה הבאה צפויים פיטורים של מאות עובדים ב„תדיראן", במסגרת צעדי התייעלות וצמצום שתנקוט החברה.

בהנהלת „תדיראן" אומרים, כי ההחלטות על צמצומים יתקבלו במסגרת היחידות ולא צפויה החלטה על צמצום לרוחב כל מפעלי החברה. עיקר הקשיים מתמקדים כיום בתחומי הקשר ומערכות האלקטרוניקה האזרחית והצבאית. אבל צמצומים ייעשו גם בתחומים אחרים. בכוונת ההנהלה גם להעמיק את הצמצום של המינהלות, לאחר שבשנתיים האחרונות כבר הוקטן היקף המינהלה ב־15 אחוז. העודף הקיים בתחום זה יוצר מעמסה על רווחיות החברה, ומקשה עליה להתחרות עם חברות אלקטרוניקה בחו"ל.

בהנהלת „תדיראן" מעריכים, כי למרות שבמחצית הראשונה של 87' החברה רשמה הפסד של כ־4 מיליון דולר, היא תסיים את השנה באיזון, אולם אין צופים תפנית בתחום זה בשנה הבאה. במקביל, צפוי כי השנה יגדל היקף המכירות ב־8־9 אחוזים ריאלית ויסתכם ב־750 מיליון דולר. בינתיים הוחלט לא להיכנס לתחומים חדשים ולא להתרחב.

„תדיראן", כמו רוב תעשיות האלקטרוניקה, סובלת מהקפאת שער החליפין ומירידת ערך הדולר בעולם. רוב מכירות החברה הן לשוק הדולארי וגם המכירות לאירופה צמודות ברובן לדולר. בהנהלת החברה טוענים, כי אין סיכוי להשתלב בשווקים אירופיים בהיקף ניכר, כיוון שיש בהם הגנה מסחרית שמקשה על החדירה אליהם. גם סיכוייה של החברה בארה"ב מתמקדים אך ורק במוצרים ברמה גבוהה ולא במוצרים סטנדרטיים, והמוצרים המתוחכמים דורשים השקעה גדולה ביותר במחקר ופיתוח. במצבה הנוכחי מתקשה החברה להגדיל את השקעותיה בתחום זה. בשנים האחרונות הסתכמו ההשקעות במו"פ ב־60 מיליון דולר לשנה ועתה נמצאות השקעות אלה במגמת ירידה.

ובכל זאת, התקווה הנוכחית ב„תדיראן" מתמקדת בפרוייקט משותף עם חברת „ג'נרל דיינאמיקס" במסגרת התמורות על מכרז של הצבא האמריקני לתכנון הדור הבא של מכשירי הקשר. אם „תדיראן" תזכה במכרז זה, היא תקבל עבודות בהיקף גדול לטווח של מיספר שנים.

תקוות אחרות שיש לראשי „תדיראן" קשורות להשתלבות אפשרית בחלופות ה„לביא", אולם בינתיים אין אפילו „טיגני חלופות", אומרים בהנהלת החברה.

הדיבורים על הצורך להמשיך ולצמצם את כוח האדם ב„תדיראן" מגבירים את המתח בין ההנהלה והעובדים ובהנהלה מודעים לכך, שכל פעולת צמצום נוספת לא תהיה קלה. בשנתיים האחרונות פרשו מהחברה 2,800 עובדים וכיום עובדים בכל הקבוצה כ־12 אלף עובדים ומיספר דומה למספרם לפני שנתיים, אולם הוא כולל את עובדי „אלישרא" ו„טלכור". כיום מחזיקים העובדים ב־12 אחוז ממניות החברה ובשלב זה הקפיאה ההנהלה את התוכנית להנפיק מניות נוספות לעובדים, לעומת הכוונה שהעובדים יגיעו ל־20 אחוז מהמניות.

אודי נחשון

גוברת המתיחות ביחסי העבודה בלאומי ובדיסקונט

עובדי בנק לאומי החלו לנקוט בעיצומים, בגלל הקיפאון שנוצר במו"מ בין ועד העובדים להנהלה. ועד עובדי הבנק הורה אתמול לעובדי הסניף המרכזי לסגור אותו ב־12 בצהריים, ובשעה זו הפסיקו את עבודתם גם עובדי החטיבה הבינלאומית של הבנק. ועד העובדים מתכוון להורות לסגור כל יום סניף גדול אחר של הבנק.

המתיחות בין ועד עובדי בנק דיסקונט והנהלת הבנק הוחרפה אתמול, לאחר שהעובדים נוכחו לדעת, כי הפחיתו ממשכורתם האחרונה את השכר עבור ימים שבהם נטשו אלפי עובדים את הסניפים, והופיעו לישיבות בית־הדין לעבודה. כזכור, יום הוועד את הופעתם של העובדים, בבית־הדין, כיוון שכתב התביעה שהוגש לבית־הדין התייחס ישירות לכל העובדים. בכך הצליחו העובדים לעקוף את האיסור שהטיל עליהם בית־הדין לנקוט בעיצומים. בתגובה להפחתת שכר העובדים, יופיעו שוב אלפים מעובדי הבנק לישיבת בית־הדין מחר, ובמרבית הסניפים תשובש העבודה.

א.נ.

„התעלמות האוצר מרווחיות היצוא מגבירה הציפיות לפיחות"

התעלמות הממשלה מהמשבר ברווחיות היצוא יוצרת אווירה שמחזקת ציפיות לפיחות — יאמרו היום ראשי התאחדות התעשיינים לחברי ועדת הכספים של הכנסת, שתקיים דיון בכראויות היצוא.

התעשיינים הגבירו את מאבקם בדרישה, כי הממשלה תנקוט בצעדים מידיים לסייע ליצואנים, ונשיאות ההתאחדות קיימה ביום ראשון דיון שלישי בנושא זה. יו"ר אגף תעשיות האלקטרוניקה, משה שמיר, אמר, כי אם הממשלה לא תנקוט בצעדים מידיים לסייע למשבר ברווחיות היצוא לגוש הדולארי, מצב תעשיות האלקטרוניקה עלול להיות זהה לחקלאות. הוא דורש לקבוע שער דולארי ריאלי, לתת לשוק הדולארי ביטוח שער מועדף, להוזיל את עלות העבודה, להגדיל את התמיכה במו"פ ולהעניק הלוואות לחברות המקבלות על עצמן להכפיל את היצוא תוך 5 שנים. התעשיינים מביעים חשש, שהתקציב שהוגש לממשלה עלול לא לטפל בבעיה, והם קראו לבלום את הציפיות לפיחות.

בישיבת ועדת הכספים היום ישתתפו נשיא התאחדות התעשיינים, רב לאוטמן, משה שמיר ודורון סמיר, יו"ר אגף המתכת והחשמל. כן ישתתפו נציגים של חברות השקעה של הבנקים.

א.נ.

כימיה — כמעט מיליארד

יצוא ענף הכימיה יגיע השנה לכ־980 מיליון דולר ואלמלא השביתות בנמלי הארץ הוא היה עולה על מיליארד דולר. אמר מנכ"ל משרד התעשיה והמסחר, יורם בליזובסקי, במהלך סיור שערך במפעלי כימיה במפרץ חיפה.

לדברי יורם בליזובסקי, שנת 1987 עומדת בסימן שיפור ניכר לענף הכימיה המאופיינת בעליה בתפוקה לאחר העליה המתונה יחסית שנרשמה אשתקד. כך נרשם במחצית הראשונה של 1987 גידול של 15 אחוזים בהיקף הייצור של הענף. גידול זה מוסבר בגידול בביקושים למוצרי ענף זה, הן בשוק המקומי והן בשווקי הייצוא.

הגידול העיקרי הוא בייצוא הענף: זה גדל בעשרת החודשים הראשונים של 1987 ב־22 אחוז ועל־פי האומדנים הוא יסתכם, כאמור, בכ־950 מיליון דולר בשנה כולה.

יצוא נוסף הוא של ענף המחצבים שהסתכם בעשרת החודשים הראשונים של 1987 ב־230 מיליון דולר, והוא מורכב בעיקרו מיצוא של אשלג ופוספטים. ביצור ענף המחצבים נרשם אמנם גידול הכמויות המיוצרות ברם ירידת המחירים העולמיים לא הביאה לגידול ביצוא. לקראת שנת 1988 מסתמנת עליית מחירים וצפוי, כי בעקבות כך ירשם גידול בייצוא.

בענף הכימיה — ציין מנכ"ל תמ"ס, יורם בליזובסקי — בולט במיוחד הגידול ביצוא של חומרי הגלם הפטרוכימיים. בעשרת החודשים הראשונים של 1987 נרשם גידול של למעלה מ־50 אחוז בייצוא הכולל. עם השלמת תוכניות הפיתוח וההשקעה במפעלי הפטרוכימיה תוכפל תפוקת הענף וחימנע יבוא בהיקף של עשרות מיליוני דולר, בעוד שהייצוא צפוי לעלות על 200 מיליון דולר.

העורך הכלכלי: צבי טימור

מבוף ומשם

מה חדש?

חדשות מבית-המשפט

מאת עופר ניר

הפעם, קוראים וקוראות, יקרים ויקרות, נרחיק אתכם קמעא מן האולפנים והבמות לטובת בתי-המשפט. הגיבורים הראשיים הם האדונים הנכבדים אד רוק, הוא אדם הורוביץ מלהקת ה"ביסטי בויז", טרנס טרנט ד'ארבי ודון ארדן. היות והוא גם הפחות מוכר, ניתן לו את הכבוד ונפתח בתיק שלו.

התביעה, בבקשה. וכן, כבודכם, מר ארדן, אשר שמו האמיתי, ותחת שם זה נדון עניינו, הוא הארי לוי, היה פעם אחד המנהלים הידועים והקשוחים ביותר בפופ הבריטי. הוא היה בעליה של חברת התקליטים "ג'ט" וניהל את הקריירה של אמני החברה, להקת "תזמורת אורות החשמל" ואוזי אוסבורן. שניהם נמנים, או נמנו עם גורפי-הכספים עבור החברה. אוסבורן גם קשור לארדן בקשר משפחתי, מהיותו נשוי לבתו, שרון.

ארדן-לוי נאשם בארבע האשמות חמורות ומהן סחיטה וחטיפה. בית-המשפט ישמע כי הנאשם ניסה לסחוט באיומים, למעלה מ-80 אלף שטרלינג ממר פאטל, לשעבר רואה-החשבון הראשי של חברת "ג'ט", בו חשד המנהל בגניבה, שרושש את חברתו. גם לאחר ששכר כמה רואי-חשבון שיבדקו את הספרים והם טענו כי פאטל חף מגניבה, לא נחה דעתו של ארדן הנזעם, והוא, כך התביעה, שכר בריונים כדי שיחטפו את פאטל המסכן מבית-הוריו. הרואה-חשבון הנפחד הובא לביתו של ארדן ואחר-כך למקום אחר, בו אולץ, תחת איומים כי יפגעו במשפחתו, לחתום על מכתב לבנק שלו, המורה להעביר כ-107 אלף ליש"ט לחשבונו של ארדן. הנאשם מכחיש את ההאשמות.

מכאן לאולם-המשפטים מס' 2 ואל משפטו של אדם הורוביץ, בנו של המחזאי הידוע ישראל הורוביץ, ומי שמוכר כ"אד רוק", קליש ההרכב הפרוע "ביסטי בויז". תחילתה של הפרשה בחודש מאי, כאשר הופיעה הלהקה בליברפול. לאחר ההופעה, הוגשה תביעה משפטית מטעמה של אחת הצופות, נערה בת 18, שטענה כי הזמר השליך עליה פחית בירה ופגע בה. אד רוק נאלץ להפקיד ערבות בסך 10 אלפים ליש"ט ולהתחייב לשוב לאנגליה כדי לעמוד בפני שופט-השלום. כבוד השופט קבע, לאחר שמיעת טיעוניו של פרקליטו, כי אין כל אפשרות להוכיח אם אכן זרק הנאשם את הפחית ואם זרק, אכן פגע בנערה — כי מר הורוביץ הצעיר זכאי מכל אשמה, אבל הסיפור טרם נסתיים, שכן פרקליטה של הנערה מתכוון להגיש נגדו תביעת-פיצויים אזרחית. דובר של הלהקה הגדיר זאת כנסיון סחיטה ללא כחל-ושרק. המשך יבוא.

ואחרון חביב, אשכרה חביב, הוא טרנס טרנט ד'ארבי, זמר-הנשמה האמריקני שהפך לכוכב באנגליה. נגדו הוגשה תביעה על-ידי אמרגן אוסטרי, לאחר שהזמר ביטל, כמעט ברגע האחרון, מופע שעמד לקיים בוינה. הנימוקים שלו לביטול, שימו לב, מעניינים מאוד. "המצפון שלי לא נותן לי להופיע במדינה שממשלתה — שתיהנה מן הכסף הזה — השלימה עם בחירתו של קצין נאצי לשעבר, למשרה הייצוגית הרמה ביותר. אני מתנצל בפני כל המעריצים, ורכשו כרטיסים להופעה, אבל פשוט לא הייתי מסוגל לעשות זאת. אם הייתי מופיע בוינה, הייתי חש כאילו סטרתי בפניהם של חברים יהודים, שאיבדו בני-משפחה בשואה, אולי אפילו באחריותו הישירה של קורט ולדהיים. בפניהם, ובפני מיליוני יהודים אחרים, שאינני מכיר."

בראוו, ד'ארבי. גם האמרגן הוינאי אמר שהוא בהחלט מבין את מניעיו של הזמר, אבל הרי ידע כבר זמן רב שתתקיים הופעה בוינה ומדוע המתין עד לרגע האחרון כדי לבטלה? אנחנו מצפים להתפתחויות.

להקת "ביסטי בויז". מימין: אדם הורוביץ

ג'אז

מקורות

מאת יוסי ונונו

מרתון הג'אז שנערך בבית-לסין (22.11), בחסות עיתון "העיר" — היה במובנים מסוימים המשך לתנופה של פסטיבל הג'אז באילת. כמות המופיעים הישראלים שהופיעו בערב מסמנת את העושר והפריחה בעשייה המוסיקלית הקשורה לג'אז בארץ. המופע שפתח את הערב היה דווקא של צמד מוסיקאים גרמנים, שלא היה שייך מבחינת התכנים המוסיקליים לשאר הערב, ולכן כדאי לדון בו בנפרד.

בהודעה לעיתונות שצורף למופע של הצמד הגרמני, היינר גבלס ואלפרד הארט, דובר על מוסיקה אוונגרדית. מושג שעשוי אולי להפחיד חובבי ג'אז רבים. כדאי אולי להימנע מהגדרות מהסוג הזה, במיוחד בתקופה שבה נעשה כבר הכל. המוסיקה של הצמד מיוחדת, מעניינת, מורכבת, שייכת לשוליים, ובעצם, היא מנת חלקם של חובבי ג'אז מעטים. כל השאר מיותר! הצמד מערב בין סגנונות שונים על בסיס של אילתור ג'אזי. בנוסף, הם משתמשים במגוון רחב של כלים, הכינוי "רב-כליים" שהודבק להם מוצדק במקרה הזה, פירוט בהמשך. הם פתחו באימפרוביזציות על שני קטעים של איילר (מלחין שעבד עם ברכט). קטעים המשלבים מוסיקה קברטית עם קו ברור, כבד, בתוך אילתור פתוח, חופשי, כשהשניים לוקחים לעצמם חופש כמעט מוחלט בפיתוח הקטע: גבלס בונה את הקו המרכזי על הפסנתר והארט מאלתר בסכסופון ובכלי נשיפה שונים, על הבסיס שבנה גבלס. הקטעים על-פי איילר הם גם הקטעים היותר טובים של הצמד, למרות שהם קונבנציונליים יותר מבחינה כלית.

הקטעים הכליים משעשעים. מוסיקה שצריך לראות. ב"אדם הבוכה והצוחק" הם עושים שימוש מעניין בסרט הקלטה המשמיע יללות עליהם הם מאלתרים בכלי נשיפה. ב"שריפה מעל מוסקבה" השימוש בסרטי הקלטה מורכב יותר והוא כולל מכונת תופים, קלידים, צלילים מתכתיים. המתרחש על הבמה מורכב לא פחות. השניים מתרוצצים בין כלי-הקשה שונים הכוללים פחים, צינורות, שרשראות מתכת, לוחות ברזל ובנוסף תקליטים, מקלות כביסה, כלי נשיפה ומים, הרבה מים. השימוש הוא יותר קרקס ובשלב מסוים הופך, לטעמי, למייגע. יש כוונות טובות, אלא שהן נמתחות מעל ומעבר ל-5 דקות שהקטע דורש. אגב, לצד יש הומור והם אינם מפסיקים להצחיק על הבמה גם בשימוש הכלי וגם בעבודה עם הגוף. וזו עוד סיבה לכך שאת הצמד צריך גם לראות. ב"רומיין שאתה דולפין" הם עושים שימוש נפלא בצינור המחובר מצדו האחר לפיית חצוצרה, ומצדו השני לדלי מים. קטע זה מבליט את העבודה עם כלים משונים המשתלבים באופן אורגני באילתור על הפסנתר ובילולות שיוצר הארט בסכסופון.

הקטע המרכזי של השניים נקרא "אופרת פקינג" והוא עיבוד של האופרה "פקינג". שוב, שילוב של סרט הקלטה עם צלילים סיניים (קולות, מוסיקה, שפה, אווירה) ובנוסף מביאים למיצוי את כל הכלים שהזכרתי. מה שמציל את הקטע מנפילה יומרנית היא הפארודיה שעושים השניים בביצוע כאילו מנוכר לקטע המקורי. הניכור יוצר קטע מתוחכם, מורכב, אינטלקטואלי, ועם זאת קצבי, מלא התרחשויות ובחלקו הגדול סוחף. ההדרן כלל ביצוע של השניים ל"לבסוף אני חופשי" של רוברט וויט, ביצוע מיותר שלא התאים לאופי הקטעים בערב.

קטע מעניין היה העיבוד על קטע של שומן עם שילוב עדין ורומנטי של אקורדיון. בסיכום אפשר לדבר על גרמנים שעושים ג'אז בשילוב מקורות מוסיקאליים גרמניים בין אם מדובר בקאברט, מוסיקה קלאסית או צלילים תעשייתיים מודרניים. אני מניח שעם זה הם גדלו. כדאי להדגיש שהתוצאה בחלק גדול מהקטעים היא דווקא ג'אז רומנטי, מעין אנטי-תיזה לצליל התעשייתי שאותו הם מנסים להציג כצליל הדומיננטי בחיים המודרניים. ובמובן הזה מסתתרת במוסיקה אמירה חברתית-פוליטית. בביוגרפיה של השניים מדובר על מעורבות פוליטית — כך שלשבחם ייאמר שזה בא לידי ביטוי באופן מוצלח במוסיקה. אגב, המעבר מהמופע הזה למופעים אחרים היה גם המעבר לצליל המזרחי, הים תיכוני ועל זה נאמר: כל אחד והצרות שלו.

(כתבה ראשונה בסדרה)

רדיו

היסטוריה בשידור חוזר

מאת עופר ניר

למי שלא שבע, למי שלא ישבע לעולם, מגיש הבי.בי.סי וורלד סרוויס, סדרה בת שתי תכניות המוקדשת, אמנם באיחור-מה, ל"ביטלס" ול"סרג'נט פפר" שלהם, במלאת 20 שנה לאלבום ההיסטורי הזה.

את התוכנית מגישה אנני נייטינגל, שדרנית-רדיו פופולארית מאוד באנגליה, ביום ראשון הקרוב ובשבוע שאחריו, תכנית ראשונה ב-6 בדצמבר, בשעה 21.15, שידור חוזר ביום שישי, 11 בדצמבר, בשעה 17.15. בתכנית ידובר על הרקע המוסיקלי, עליו צמחה והתפתחה הקונספציה של "מועדון הלבבות השבורים של סרג'נט פפר", יובאו שירים של להקות, ומרים פופולריים אחרים מאותה תקופה ובמכוון, ידובר בתקליט עצמו, שהביטלס החלו לעבוד עליו כבר בסוף שנת 1966, לאחר שהחליטו סופית להפסיק להופיע בפני קהל. 700 שעות הקלטה, אם יש צורך להזכיר, נדרשו לתקליט הזה.

נוסף למוסיקה, ישולבו גם קטעים נדירים מארכיון הבי.בי.סי, ראיונות עם ג'ורג' מרטין המפיק ועם רבים אחרים, אם אתם מעריצים, הכינו את הטייפ להקלטה. לא להחמיץ.

מופע

"מאמי", סיבוב שני

"מאמי" – רוק חזק קורע, נוגע עמוק בנשמה. בתמונה: מזי כהן

מאת עופר ניר

אופרות-רוק בעברית הן דבר נדיר. אופרות רוק בכלל, הן קונספציה שנראה כי אבד עליה כלח. כאשר עולה, סוף סוף, אופרת-רוק טובה על הבמה, יש רצון לראות אותה מצליחה, מושכת-קהל ורצה לתקופה ארוכה. "מאמי", של הילל מיטלפונקט, יוסי מר-חיים ואהוד בנאי, היתה אופרה טובה, אבל הקהל לא בא. או, מוטב לומר, לא בא בהמוניו, ו"צוותא" תל-אביב החליט, בלב כבד, להוריד את "מאמי", למורת הביקורות הטובות מקיר אל קיר.

"מאמי" שבה אל הבמה הקטנה של "צוותא" לסיבוב נוסף, מוגבל, למשך חודש ימים. ההופעה הראשונה תתקיים במוצאי-שבת, 5 בדצמבר. הופעות נוספות בתל-אביב ב-11 בחודש וב-25 בדצמבר.

"מאמי" היא יצירה מעולה. אופרת-רוק שיוצריה, כולם, הם דמויות משמעותיות ביותר בגוף התרבותי שלנו. הילל מיטלפונקט ויוסי מר-חיים באו אליה עם קרדיט ידוע ומוכר בגוף התרבותי שלנו. הילל מיטלפונקט ויוסי מר-חיים באו אליה עם קרדיט ידוע ומוכר לכל. אהוד בנאי היה הפחות מוכר, אם כי לא אלמוני לחלוטין, שגם קודם ל"מאמי" שמעו אותו ברדיו עם "עיר מקלט". מיותר לציין מה קרה לפופולאריות של אהוד בנאי ולהקת הפליטים, שהופיעה גם ב"מאמי" תוך כדי, ולאחר שירדה מן הבמה. וכמובן, מזי כהן ואריה מוסקונה. היא אולי הנמרת הפוטנציאלית-כי-לא-מנוצלת בפופ הישראלי, והוא — כמעט אותו סיפור, קומיקאי בעל קול אדיר ונוכחות מרשימה, פיזית, שהיה גם אחד הכוכבים בנסיון קודם להריץ אופרת-רוק ישראלית, "בני בום".

"מאמי" הוא סיפור סהרורי על אשה צעירה מדרום הארץ, שבעלה הופך לצמח, בעקבות פציעה קשה במלחמה. היא והוא יוצאים לעיר הגדולה. בתל-אביב היא עובדת כבלדרית בפאב ולילה אחד נאנסת על-ידי קבוצת העובדים הפלשתינאים. לאחר מפגש מאוד לא סימפטי עם הגזענות היהודית, היא מתגלגלת לבית-בושת יוקרתי ואחר-כך, בסיועו של המדען המטורף, פרופסור קופמאשיי, הופכת לסטאר אינטלקטואלי חדש וראש תנועה חדשה, הגוררת את המדינה למלחמה חדשה. לאחר המלחמה, מוצאת אותה ועדת-חקירה שמונתה, אשמה במחדל ומגלה אותה לעיירת הפיתוח שלה בדרום הארץ.

רוק חזק, קורע, נוגע עמוק בנשמה וכבש את הבטן. אופרה אחרת, אופרה טובה. כדאי לה צ'אנס נוסף.

תקליט

אמצע הדרך

מאת יוסי ונונו

"אלטרנאליות" עמיקם קימלמן, הפצה איסטרוניקס.

קודם כל צריך לברך. תקליט ג'אז בהדפסה מקומית ועוד ג'אז ישראלי הוא לא עניין שכיח במחוזותינו. עמיקם קימלמן הוא דמות מוכרת למי שמתעניין בג'אז הישראלי, אחד מעמודי התווך של הדור הצעיר בג'אז ואחד מאלה שאחראים לפריחה בג'אז המקומי. הקהל הרחב יותר יכול לשמוע אותו בתקליטו של יעל לוי, אותו הוא גם עיבד מוסיקלית. ובכבר אז באו לידי ביטוי הצדדים הג'אזיים שלו.

התקליט הזה מסמל את מה שקורה בג'אז הישראלי. מצד אחד הקו הקלאסי יותר של השכבה הבוגרת ומצד אחר הפיוז'ן והעבודה הטכנית של השכבה הצעירה, קימלמן יושב באמצע. צליל הסקסופון שלו בנוי על מסורת הביבופ, בהשפעת נגנים כמו קולטריין, וודס ופארקר, צליל חד הבנוי על אלתור הרמוני, במסורת המוסיקאים שהזכרתי.

אפשר לשמוע בתקליט את השפעתו של ג'וני הודג'ס על הצליל המתוק בחלק ניכר מהתקליט, "קול ג'אז" שקימלמן מפורסם בו. יש גם את "מתחת לשמש" קטע עם קצב בוסה-נובה. קול ג'אז בשילוב סמבה בצליל חד על סקסופון. מתוך ששת הקטעים בתקליט חמישה מקוריים ואחד אלתור על "אליעזר בן-יהודה", מתווה של קימלמן לזמר העברי. אגב, העיבוד של קימלמן ל"בן-יהודה" הוא עיבוד טוב, מפני שהוא לא עושה קיטש אלא מנסה באמת לבדוק את המבנה ההרמוני והרתמי של הקטע שהוא ג'אזי ביסודו.

המוסיקאים שמשתתפים בתקליט עושים עבודה טובה. אלי מגן — באס, מדויק, נכון טוב כהרגלו. רוני הולן — תופים, מרוסן, לא מנסה להתבלט וטוב בקטעי הסולו. אבי הגרה בפסנתר מוכיח כישרון, מחשבה מוסיקלית פתוחה, עובר נגד הסטנדרט.

בסך הכל תקליט טוב. הסרה בו אולי היא קרב צעירה, אבל קימלמן אף פעם לא עבר בכיוון, לכן אין גם ציפיות מהסוג הזה. להיות הג'אז הישראלי, מיותר לציין שהתקליט הזה לשאר כדאי לנסותו.

דיכאוני

מאת יוסי ונונו

בלק "חיים נפלאים" הדפסה מקומית, הליקון כנען.

במקור הם היו צמד, קולין וירנקומב שר, ודיוויד דיקם ניגן, הלחין ועיבד. הם לא הצליחו. קורה. היום "בלק" זה קולין וירנקומב ואם אתם דואגים לדיקם — הרגעו. הוא נשאר במשפחה במסיק התקליט.

המהפך הביא איתו את ההצלחה. "בלק" נכנס למצעדים עם "חיוכים מתוקים" ו"חיים נפלאים". השוק הגיע לחמשת הגדולים. חוץ מזה, אם התקליט הודפס אצלנו, סימן שוירנקומב רוכב בצד הנכון. יחסית לפופ הבריטי המשווק אצלנו, "חיים נפלאים" הוא תקליט סביר. וירנקומב כותב מוסיקה לא עצבנית, אלגנטית, נעימה. דיקם בנה עיבודים נכונים, מדויקים, לא משתולל. הכל על מי-מנוחות. האווירה קצת דיכאונית, הרבה ברירות, חיים קשים וצריך לשיר על זה. וירנקומב מדלג עם מלים, לא נוטל בכל. אבל גם לא מתרומם לשום מקום. לא צריך להתאמץ כדי לקלוט את המסרים, אין קושי בעיכול. תקליט שמזכיר באווירה שלו את הסרטים הבריטיים המוקרנים אצלנו לאחרונה. הקול של וירנקומב מיוחד, מתאים לאווירה, ניכר שהוא מאמין במה שהוא שר, וזו עובדה לזכותו.

הסך-הכל בסדר, אפשר לקנות ואפשר לא. וירנקומב לא ישנה את השוק הבריטי, אבל הוא גם לא מנסה. עכשיו הוא על הסוס, זה סביר להניח, הוא יירד ממנו. הוא ובגלל תורות לעקשנותו, אבל לא מחלקים פרסים על עקשנות.

עולם שנעלם מונצח במינייאטורה

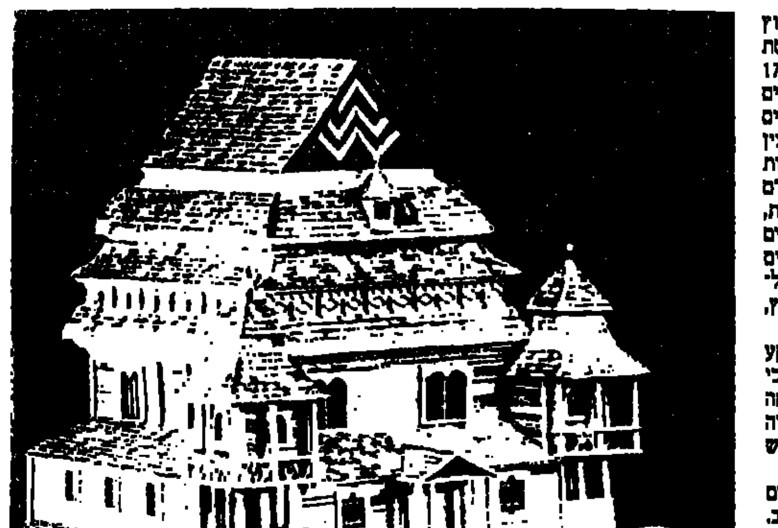

בית הכנסת בנרובלה, רוסיה לבנה

[illegible] עוסק משה ורבין, חבר קיבוץ [illegible] מיניאטורי של בתי-כנסת [illegible] שנבנו מעץ, במאות ה-17 [illegible] ערך תערוכה של דגמים [illegible] של בתי-הכנסת, הופתעו רבים [illegible] משה ורבין — איש ההגנה, קצין [illegible] השחרור ובמשך שנים רבות [illegible] שליח הקיבוץ הארצי במפ"ם [illegible] כדי פעולותיו הציבוריות, [illegible] מלאכת אמנות, בניית דגמים [illegible] של בתי-כנסת עתיקים [illegible] לא על-ידי אדריכלים אלא על-ידי [illegible] שבנו מאות בתי-כנסת מעץ, [illegible]

[illegible] הרבה במחקר הרקע [illegible] של בתי-הכנסת ששיחזר, מספר כי [illegible] דליטא, אך מאה [illegible] עד מלחמת עולם השניה [illegible] עם כיבוש [illegible]

[illegible] הדגמים המיניאטוריים [illegible] בהרצליה מעוררת עניין רב. [illegible] השתתפו אמנים חובבי [illegible] פולין חברים וידידים של [illegible] קיבוץ יקום שמשה [illegible] כן השתתפו בפתיחה [illegible] אוריאלי פרופסור חנא [illegible] לחקר תולדות יהודי [illegible] האוניברסיטה העברית, [illegible] קורקלאשק ובעלה, אורחים [illegible] באיסוף עדויות של ילדים [illegible] פולנים בתקופת השואה, [illegible] על ישראל. [illegible] פתח יואב רגון, מנהל [illegible] שעמד על מלאכת האמנות [illegible] של בתי-הכנסת [illegible] יהודי פולין [illegible] השואה. ולמען אורחים [illegible]

פרופ' חנא שמרוק, שעמד בדברי ברכתו על הרקע ההיסטורי, סיפר כי בשנות ה-20 אספה קבוצת ארכיטקטים בפולין צילומים ותרשימים של בתי-כנסת יהודיים בפולין, וציין שכל בתי-הכנסת היהודיים נשרפו על-ידי הנאצים.

משה ורבין סיפר, כי מה שהניע אותו למלאכת הדגמים של בתי-הכנסת הוא האלבום של זוג האדריכלים מאריה ואז'ימייז פיחוטקה מהטכניון של וארשה, בו לוקטו והודפסו תמונות מקוריות של עשרות בתי-כנסת יהודיים. אלבום זה היה הבסיס לשיחזור. הוא הגיע לידי משה ורבין לפני 29 שנה וכבש אותו. בתי-הכנסת המוצגים בתערוכה הם חתך מייצג של בתי-הכנסת מעץ שנבנו בפולין, מטעים ורבין.

בתערוכה 24 דגמים מלווים בלוחות, כשעל כל לוח צילום ורישום ארכיטקטוני של בית-הכנסת ודברי הסבר על כל בית-הכנסת.

בשיחה עם כמה מבאי התערוכה, ניצולי שואה, ביניהם כאלה שאינם הולכים ואינם מתכוונים ללכת לבית-הכנסת, שררה התרגשות רבה מן התערוכה, המזכירה להם את העיירה היהודית שהוכחדה.

ד"ר אווה קורק-לאשק סיפרה, כי כל בתי-הכנסת היהודיים נעלמו מן הנוף הפולני, אך יחסה לישראל חם.

יהושע מרקוס

מטעמות מולאות

[illegible] 1.5 ק"ג תפוחי-אדמה. [illegible] מבושלים במים מומלחים [illegible] מטגנים. טוחנים [illegible] או מרסקים במעבד-[illegible] 250 גרם קמח, כף [illegible] תפוחי-אדמה, ביצה ומלח [illegible] לבצק גמיש ומרדדים [illegible] 2 ס"מ. בעוד התפודים [illegible] מליות: מטגנים [illegible] שיטחים, מערבבים עם [illegible] למנה יבשה (כנען, [illegible] טעם), מתבלים במלח [illegible] מהבצק עגולים [illegible] במרכז כל עגול כפית [illegible] כופתאות. מרתיחים [illegible] שמים את הכופתאות [illegible] ושולים כדקה לאחר [illegible] עושים בשמנת, לעם [illegible] מרוסקת, קוביות [illegible] או פירורי-לחם [illegible]

[illegible] אפשר להכין גם [illegible] בשר מבושל או צלוי: [illegible] או מרסקים במעבד מזון, [illegible] בצל מטוגן ותבלינים.

משהו עליז ולביש

חולצה מסטן (עיצוב: רחל אלקלעי)

חוג ידידי המרכז הרפואי "אסף הרופא" זקוקים לכסף. הפעם בשביל מכון ה-E.E.G שבו נבדקת פעילות פגיעה או הרס כלשהו בראש ובמוח, בדומה לבדיקות הלב על-ידי מכונת אלקטרו קארדיוגראמית (E.K.G).

אופנת ניכה התנדבה והגיעה למלון הילטון עם מיטב הדוגמניות, שהציגו את קולקצית סתיו/חורף 87/88. מעצבי הבית, עודד פרוביזור עיצב קבוצה עדינה, עכשווית בנימה של אלגנטיות מסריג עדין. פסים ברוחבים שונים משולבים לסריג חלק, חצאיות, חולצה ומקטורן, יפה לכל שעות היום ובתוספת של תכשיט או צעיף משי, מתאים לכל אירוע משפחתי או תרבותי בשעות הערב. רחל אלקלעי עיצבה את רוב דגמי הסריגים הם מתאימים לכל בחורה בת 16 פלוס או 16 מינוס וגם אם נהפוך את המספרים ל-61 פלוס ו-61 מינוס תמצא שם הגברת למשהו עליז, לביש ולא ביוקר, כדי לגוון את מלתחת החורף.

חיה יוסף

להדק את החגורה

[illegible] את חגורות הבטיחות הרא[illegible] של שנות הששים, לא ישכח [illegible] שהיה כרוך בהתאמת [illegible] הנוסע. [illegible]

התגורות החדשות והמשוכללות עובדות יפה, אבל מתברר שאנשים אינם אוהבים להרגיש קשורים ומפריע להם אפילו לחץ מינימלי, הדרוש כדי לאפשר איסוף חגורה למחסנית. ובכן — גם לזה מצאו פיתרון והפטנט המקובל בעולם נקרא KLUNK—KLIP, מה שתורגם בארץ ל"קליפ-קלאפ" (הולך טוב עם: קליק-קלאק לכל מרחק). זהו תפס פלסטי קטן, שיש להרכיבו על החגורה והוא מונע מהחגורה להימשך לתוך המחסנית. כך שבפועל היא איננה לוחצת על הנוסע החגור. עצירת התנועה של החגורה היא חד-כיוונית וכל ניסיון לנוע קדימה משחרר מיד את התפס. נעילת התפס פשוטה ביותר ונעשית בתנועת יד אחת. בעצם אין כמעט שינוי בהפעלת חגורת-הבטיחות ממה שאנו מורגלים אליו. נכנסים לרכב, מותחים את החגורה מהמחסנית, נועלים באבזם, מותחים עוד קצת, עד שלחץ החגורה מפסיק להטריד ונועלים את התפס בתנועת יד קלה. כאשר רוצים לצאת — מושכים מעט את החגורה (ביד או בגוף), התפס משתחרר ואז פותחים את החגורה, כרגיל, והיא נאספת למחסנית.

ההמצאה היא אנגלית, נרשמה כפטנט כבר בשנת 1983. השנה, איך שחייבו אותנו לחגור חגורות בטיחות גם בעיר, מיהרו יבואנים ויזמים לייבאו ארצה. משרד התחבורה בדק אותו, מצא שהמכשיר אכן מקטין את הלחץ ואישר את התקנתו ברכב. המכשיר מתאים ל-90% מכלל כלי-הרכב בארץ, פרט לאלה שבהם חגורות רחבות במיוחד (מרצדס ו-B.M.W), שבשבילם קיים קליפ-קלאפ סופר, רחב יותר, באותו מחיר, שהוא 7.90 ש"ח, בחנויות לאביזרי-רכב ובמוסכים.

חשוב מאד להזהר מחיקויים (מדובר באביזר בטיחותי), ולשים לב למספר הפטנט (2005130) החקוק בצד האחורי. מי שיש לו סבלנות להמתין חודשים אחדים ומתכונן לקנות מכונית חדשה — סביר שימצא בה את ההתקן צמוד לחגורה.

אמיר בן-שלום

זה מה שיש

צהרוני ויצו לילדים

מאות סניפי ויצו ברחבי ישראל הופכים בימים אלה גם לצהרונים ויקלטו בהם ילדים בגילים 5-10 לשעות של אחרי סיום הלימודים. הצהרונים של ויצו יהיו מסגרת חברתית חינוכית משלימה לילדים אלו ויהיו פתוחים מתוכניות העשרה מגוונות ומכיבוד קל. איסוף הילדים יעשה מהגנים ומבתי הספר הקרובים לסניף ויצו המקומי. פעולה זו של ויצו נעשתה בעקבות צורך קיים בציבור והפער בין שעות העבודה המקובלות במשק לבין הזמן בו נמצאים הילדים במוסדות החינוך.

יום פתוח במאיר

יום פתוח ייערך היום בשעות אחר הצהריים (מ-4.00) בבית-החולים על שם מאיר בכפר-סבא. המעוניינים לבקר במחלקות השונות של בית החולים מוזמנים למרפאות החוץ, משם יופנו אל המחלקות השונות שבהם תינתן להם הדרכה. גם ביום שלישי הבא (8.12) ייערך יום פתוח כזה, למי שלא הספיק לבקר היום. (חנה גדל)

חורף חם עם ספר

בגבעתיים, על יד קולנוע הדר, יש חנות ספרים בשם "מיסטר הייד" והיא מארגנת החורף מבצע שסיסמתו "חורף חם עם ספר". המבצע התחיל בראשית נובמבר ויימשך עד סוף מארס. במסגרתו יקבלו הקונים הנחה של 10 עד 30 אחוז. את זה לא הייתי מספר לכם אלמלא הייחוד של החנות: היא היחידה בארץ המתמחה בספרים שיצאו לאור מאז קום המדינה. כך מסרו לי — לא על אחריותי. לדעתי זאת בשורה טובה לכל מי שמחפש ספר מלפני 10, 20 או 35 שנה. אולי ימצא, מה גם שיש להם ספרים יד שניה. אגב, כל הקונה ספר ומחזירו במצב טוב, יקבל בחזרה 50 אחוז ממחירו.

הבג"ץ של נעמת

הדיון בעתירה שהוגשה לבג"ץ מטעם נעמת ת"א-יפו וסיעת העבודה בעיריית ת"א, בנושא שיתוף נשים בגוף הבוחר את הרב האשכנזי לתל-אביב, תידון ב-9.12.87. כזכור, הגישה נעמת ת"א-יפו בשיתוף עם סיעת העבודה בעיריה, עתירה לבג"ץ כנגד שר הדתות וראש עיריית תל-אביב, אשר ביקשה את בג"ץ למנוע בחירת גוף בוחר ללא נשים. עו"ד דורי קלגסבלד ייצג את נעמת ת"א-יפו ואת סיעת העבודה בעירייה בדיון שהתקיים באוקטובר ואשר בו הוציא בג"ץ צו-ביניים, אשר מנע עד היום את כינוס הגוף הבוחר. מזכירת נעמת ת"א-יפו, עדה רכון, אמרה כי היא שמחה שהעניין העקרוני יוכרע סוף סוף.

מתוק מתוק

• שני מוצרים חדשים מצטרפים למשפחת "אביבית" של עלית: גלילי ואפל ממולאים, מצופים שוקולד חלב ו"אביבית", באריזה אישית. עד כה שווקה אביבית במלוי קרם באריזה בת 180 גרם, עכשיו יש גם מגשיות קטנות של 7 יחידות (40 גרם) וכל הסיפור עולה 0.95 אג'. האביבית המצופה משווקת באריזות קרטון של 200 גרם והמחיר הוא 3.67 אג'.

• עוגיות חדשות של מזון, (זאת החברה שכבשה את השוק ב"פרצופונים" בטעם המאפה) אגוזימכו וצימוקימכו. העוגיות מכילות אגוזי לוז (מיובאים מתורכיה) או צימוקים קטנים (זן אמריקני) והן מיוצרות בטכנולוגיה שפותחה באיטליה. אם אתם בעניין דיאטה, שלא תעיזו להכניס הביתה, לא שמים-לב איך שזה נגמר. אריזה הרמטית ועוד בקופסת קרטון, 300 גרם — מחירם 3.60; 700 גרם — 7.20 וזה יוצא יותר זול.

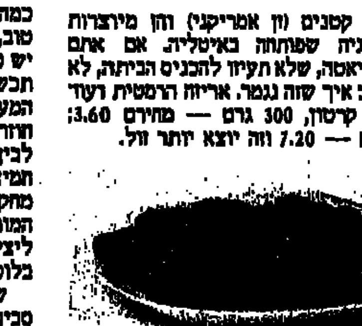

טרמפולינה ביתית

אומרים שזה טוב לשמירה על הגזרה וגם סתם לשם כייף וגם כדי שלילדים יהיה במה להתעסק: טרמפולינה ביתית מתקפלת וניידת מיובאת לאחרונה ארצה על-ידי אשד-אורטופדיה, ומופצת באמצעות חנויות הספורט תמורת 169 ש"ח, כולל מע"מ. אם אתם זקוקים למיתקן זה כדי לרדת במשקל, ואינכם נראים כמו הגברת שבתמונה — בדקו מה המשקל שטרמפולינה רנן מסוגלת לסבול.

בין גורמי סיכון

רופאים מאוניברסיטת פיטסבורג הגיעו למסקנה מפתיעה כי נשים בנות 50 ומעלה, שלא ילדו מימיהן נתונות בסכנת "אירוע לב" יותר מבנות גילן אשר ילדו. הימנעות מלידות הוגדרה אצל נשים כגורם השני (אחרי העישון) להתקפי לב. נמצא גם כי הסיכויים לכך קטנים ביותר אצל נשים שאינן מעשנות שילדו שני ילדים.

לא תרד, לא מסמרים

אילו היה לפופאי שכל, הוא לא היה זולל תרד, שהיום כבר כולנו יודעים כי אין בו מי-יודע-כמה ברזל ומה שיש, ממילא לא נספג באורגניזם. פופאי היה מעדיף, מן הסתם, כל מיני תרופות או סירופים ויש מזה מלאן בבתי המרקחת. לאחרונה התבשרנו על יבוא צעיר מספרד, סירופ בשם "פרודיאט" (FERRODIET) האמור להכיל תרכיזי פירות עשירים בברזל ובשמנים ארומטיים, ושיטת הייצור שלו מאפשרת ספיגה קלה באורגניזם של "הברזל האורגני" שהוא מספק. (לא שמעתי על ברזל אנאורגני, אבל אני, כשעורי כימיה, שיחקתי במלחמת צוללות).

על כל פנים, היבואן מבטיח שזה יותר טוב מתרד (וממסמרים) לכל הסובלים מאנמיה או מירידה זמנית של כמות הברזל בגופם. יש אישור של משרד הבריאות. בקבוק בן 250 מ"ל עולה 17.90 ש"ח והמינון היומי הוא 15 מ"ל (כוס מדידה מצורפת). שהמלה "דיאט" בשם לא תתעה אתכם: ב-100 גרם של סירופ יש 200 קלוריות. (תמונה למטה).

סביבה עוינת לכינים

"האסכולה הטבעונית" גורסת שאין צורך להרוג את הכינה, כי בהורמונות זאת מחדירים את כל הכימיקלים לעור הקרקפת והרי בגלל כמה כינים מסריחות לא נרעיל את ילדינו. טוב, אבל בכל זאת? אז ל"אסכולה הטבעונית" יש פתרון. הנטורולוג, ד"ר יעקב עצמון, מפתח תכשירי החברה (זאת "האסכולה"), בחן את המערכת הביולוגית בראשי האנשים שהכינים חוזרות אליהם תדיר, והגיע למסקנה כי בין כינים לבין "דוחי כינים" יש הבדל בפארמטרים של חמיצות העור, הפרשות הקרקפת וכו'. בעקבות מחקר זה פותח מכשיר המכונה "היגיין" המורכב מצמחים בלבד, שאינו רעיל ופועל ליצירת שינוי בחומציות העור, איזון פעולת בלוטות החלב בקרקפת ופארמטרים אחרים.

שינויים אלה — אם לקצר — ייצרו סביבה ביולוגית בלתי נוחה לכינים והן לא יתקרבו לראש המשוח בהיגיין. ליתר ביטחון, רצוי לחפוף אחר-כך את השיער בשמפו של אותו יצרן, בשם "מון לי שמפו", שמחירו 14 ש"ח. היגיין, שיש לו אישור של משרד הבריאות, עולה 11.65 ש"ח, משווק בבתי המרקחת ובבתי הטבע. אולי זה הפתרון לכל המפחדים מכימיקלים. (תמונה למעלה).

● טבלה לאומית

.1	מכבי ת"א	8	8	-	665-761	16
.2	הפועל ת"א	8	7	1	631-763	15
.3	הפועל חולון	8	6	2	636-705	14
.4	הגליל־העליון	9	5	4	755-793	14
.5	מכבי רמת־גן	8	5	3	726-691	13
.6	אליצור נתניה	8	5	3	665-675	13
.7	הפועל חיפה	8	3	5	639-614	11
.8	אליצור רמלה	8	3	5	713-677	11
.9	מכבי חיפה	8	3	5	750-729	11
.10	בית"ר ת"א	9	2	7	833-782	11
.11	הפועל ירושלים	8	2	6	734-697	10
.12	מכבי נתניה	8	-	8	723-588	8

המשחק המרכזי

יוסטון קלע סלים וגם בעט בשלטים

הפועל חיפה — אליצור נוה דוד רמלה 89:95 (83:83, 34:52)

מאת יוסף גלזר

עד כמה המהפך ומהתל יכול משחק הכדורסל, נוכחו אמש לדעת 1200 צופים בהיכל הספורט ברוממה. כאשר הוליכה הפועל חיפה במחצית — 34:52 לא הטיל איש ספק בנצחונה. אולם בדקת הסיום של המשחק כבר היתה זו חיפה שנאלצה להרזק שן כדי למתוח ההארכה והדוקא בחמש הדקות הנוספות בששיחקה ללא רונלד יוסטון שיצא ב־5 עבירות עלה בידיה להבטיח את נצחונה — 89:95.

במוקד המשחק עמדו גם האנשים באפור מנשה הרמן ודרן בורונשטיין ששיפוטם היה קומדיה של טעויות. השניים איבדו את השליטה במשחק ולבד מאין ספור שריקות מוזרות, גם הרחיק הרמן בדקה ה־26 את המאמן הרמלאי יעקב אדלר ליציע. דווקא בהדרכת עוזרו יעקב אבלי הצליחה רמלה להשוות.

הפועל חיפה נראתה שונה לחלוטין מהקבוצה שנוצחה בשבוע שעבר ע"י רמלה בגביע המדינה. ההבדל נעוץ בשיתופו של יוסטון, עשרה ימים לאחר שנותח בברכו. ב־37 הדקות בהן שותף קלע יוסטון 30 נקודות ומיעט להחטיא. דקות טובות היו גם לאבנר שם־טוב, דורון קסקי וקלפטריק וולס ואילו רוברט יוברטס היה מצוין בהגנה, אך גרוע בהתקפה.

ברמלה הצטיין גם הפעם הותיק פנחס חוזז בעוד שמקנזי ווכסטר ידעו עליות ומורדות. ארל ויליאמס נטל 16 ריבאונדים אך הירבה להחטיא. משה סניור עם 10 נקודות הפתיע לטובה.

רמלה הוליכה בפתיחה 4:6, 6:8 ו־12:16, אך שם טוב ניצח על המהפך 18:28, 25:42 ו־34:52 בהפסקה.

הרמלאים החלו לצמק במחצית השניה 40:52 ו־52:61 בדקה ה־26. כאן הורחק המאמן אדלר, אך בחוריו המשיכו לצמק — 59:67 ו־74:77 (37). כאן נפסקה עבירה דו צדדית לחובת יוסטון החיפאי (רביעית) ווכסטר (חמישית).

יוסטון הגיב בבעיטה לשלטים המוצבים על הקרקע עובדה שעלתה לו בעבירה חמישית.

רמלה המשיכה לצמק — 76:77 ו־78:79 לפני שויליאמס העלה את רמלה ליתרון 79:81. פולאק קבע מקו העונשין — 81:83, אך וולס השווה ל־83:83 כשנותרו 38 שניות לסיום. ויליאמס מרמלה ואברמוביץ מחיפה החטיאו עובדה ששילוחה את שתי הקבוצות להארכה.

חיפה פתחה ב־6 נקודות רצופות 83:89 ולא שמטה את יתרונה עד לסיום — 89:95.

● קלעו לחיפה: יוסטון 30, קסקי 19, שם־טוב 16, וולס 15, גודס 9 ויוברטס 6.

● קלעו לרמלה: חוזז 24, מקנזי 23, ווכסטר 15, ויליאמס 13, סניור 10 ופולאק 4.

● ליגות אזוריות

מסילות גברה על רשפים 59:62

המוליכה בליגה האזורית בכדורסל באזור בית־שאן/גלבוע, מסילות, נאלצה להתאמץ כדי לנצח במחזור הה־6 את רשפים — 59:62.

יתר התוצאות: בית־השיטה — חמדיה 66:67; עין־חרוד מאוחד — בית־אלפא 52:77; נוה־איתן — יזרעאל 57:70; ותיקי ניר־דוד — תל־יוסף 47:62; נוה־אור — גבע 52:67; נוה־אור — בית־אלפא 43:69 (במשחק דחוי).

מסילות מוליכה בראש עם 12 נקודות מ־6 משחקים, לפני בית־השיטה 6־11 נוה־אור 5־10; ותיקי ניר־דוד 5־9 ועין־חרוד 6־9.

● כדורעף

שני משחקי השלמה בליגה — הערב

שני משחקים שישלימו את הסיבוב הראשון בליגה הלאומית בכדורעף ייערכו הערב ב־7.

אלופת הסיבוב, הפועל מטה אשר, תארח בגעמן את הפועל בת־ים. למארחים סיכויים עדיפים. ישפטו: אלכס בוקור ונתי תרום.

בחיפה ישחקו מכבי חיפה וא.ס. רמת־השרון, החיפנים טובים יותר — וגם ביתיים. ישפטו אריה פרקש ואלכס רוזנברג.

קווין מאגי

מאגי יוצא היום להולנד

מאת יצחק ויסהוף

קווין מאגי יצטרף היום, יחד עם יו"ר מחלקת הכדורסל של מכבי ת"א עריך שמעון מזרחי, אל קבוצת מכבי ת"א שהגיעה אתמול להולנד שם תקיים מחר את משחקה השני בבית רבע־הגמר בגביע אירופה לאלופות.

מאגי הצליח אתמול להתאמן קלות ויו"ר מחלקת הכדורסל ציין כי סיכוייו לשחק מול נגד דן־בוס טובים.

מכבי ת"א, הפועל ת"א והפועל הגליל העליון ערכו אמש אימונים ראשונים לקראת משחקיהם ביום רביעי. הפועל הגליל העליון במוזארו בגביע מחזיקות גביע, הפועל ת"א בקאנטו בגביע קוראץ' ומכבי ת"א בדן בוס בגביע האלופות.

הפועל חיפה גברה במשחק המהפך וסוער על רמלה 89:95

הדרמה הוכרעה בהארכה

נצחונות ביתיים גם לחולון (על מכבי חיפה 98:106) ולמכבי ר"ג (על מכבי נתניה 82:89)

● כדורסל

משחקי ההשלמה של המחזור ה־8 בליגה הלאומית בכדורסל עמדו אמש בסימן "הקרב המרתוני" בהיכל הספורט ברוממה, בו גברה הפועל חיפה בהארכה במשחק סוער, חריף ומלא תקריות על אליצור נוה־דוד רמלה — 89.95.

בשני המשחקים האחרים ניצחו אמש הקבוצות הביתיות: הפועל חולון הכניעה את מכבי חיפה — 98:106, ומכבי רמת־גן קצרה נצחון חמישי רצוף על מכבי נתניה — 82:89.

שלושת מיפגשים אלה השלימו שלושה משחקים שנערכו קודם־לכן בהם היו מעורבות ארבע נציגות ישראל בגביעי־אירופה: אליצור נתניה (קוראץ') ניצחה את הפועל הגליל־העליון (מחזיקות גביע) — 88:92; מכבי ת"א (אלופות) גברה בקרב־השעוריה שלשום בשנית הסיום על בית"ר ת"א — 90:92 והפועל ת"א מוטטה בבירה את הפועל ירושלים — 72:91.

יוז אחד לא הספיק

מכבי רמת־גן — מכבי נתניה 82:89 (34:48)

יכולת קליעה מרשימה של אלפרדריק יוז שקלע לסל מכבי רמת־גן 44 נקודות, לא הועילה אמש לקבוצתו מכבי נתניה בכפר המכביה כשנוצחה 89:82 בידי מכבי ר"ג שרשמה נצחון ליג החמישי רצוף והותירה את האורחים ללא נצחון לאחר 8 מחזורים.

לעיני 500 צופים התנהל משחק נוקשה (ובגבול המותר) כאשר שחקני שתיה קבוצות לחמו בשאפתנות על כל כדור.

מכבי ר"ג, הפייבוריטית במשחק, נתקלה בקבוצה שלחמה על חייה אך חסרה בורג חשוב במשחקה — ויילי בראון שהורחק לפני 10 ימים במשחק שמינית גמר גביע המדינה. ללא בראון נאלץ הותיק סטיב שלכטר לשחק 40 דקות בהן קלע 20 נקודות. יתר גבוהי נתניה, מייק קרטר, עופר רייסגר ושי כספי היו רחוקים מיכולת משחק משביעת רצון עובדה שהיתה בעוכרי קבוצתם.

מכבי ר"ג שפתחה עם הרכז עמי נאווי נזקקה לשרותיו של המחליף גילי שוורצמן שנכנס בדקה ה־13 (25:27 לר"ג) והביא למפנה. בדקה ה־17 הוליכה קבוצתו — 29:42 ובמחצית — 34:48.

גם במחצית השנייה נכנס שוורצמן בדקה ה־30 כשר"ג הוליכה — 63:68. שוורצמן ביכולת ניווט מעולה שוב טוף את חבריו ליתרון משמעותי — 63:74, אולם יוז במפגן אישי מרהיב לא ויתר. עם 4 עבירות עשה על המשטה כרצונו, קלע, קלט ריבאונדים (7 סה"כ) וכמעט ניצח לבדו את המשחק.

שתי דקות לסיום צימק יוז ל־85:81, אך בינו ומאיו קבעו את תוצאת המשחק — 82:89.

בינו ומאיו היו גם הריבאונדרים המצטיינים עם 9 כדורים חוזרים כל אחד לעומת 8 של קרטר.

שפטו אסא קמינר וברוך זליגנר בכפר המכביה.

● קלעו למכבי ר"ג: מאיו 25, קילינג 23, בינו 16, ארדיטי 10, רכליס 7, נאווי 6 ושוורצמן 2.

● קלעו למכבי נתניה: יוז 44, שלכטר 20, קרטר 15, דובריש 2 ובלאט 1.

יצחק ויסהוף

מתבוסה צורבת להפסד סביר

הפועל חולון — מכבי חיפה 98:106 (43:60)

ג'יימס טרי, שחקנה המתאזרח של הפועל חולון, התעורר אתמול לראשונה העונה ליכולת משחק גבוהה, דווקא נגד קבוצתו הקודמת בישראל — מכבי חיפה. טרי עם 90 אחוזי הצלחה בזריקות מהשדה במחצית הראשונה (זרק 10 פעמים לסל וקלע 9) יחד עם גיע ראוסן שקלע ב־20 דקות הפתיחה 19 נקודות, המטיר את מכבי חיפה — 43:60. בהמשך נרגעו מעט החולונים ואיפשרו לחיפה לצמק בסיום — 106:98.

הפתיחה של חולון היתה "רצחנית". בדקה ה־11 הוליכו ראוסן וטרי את קבוצתם ליתרון 19:40. מכבי חיפה נראתה אומללה ודומה היה כי היא מובלת לתבוסה צורבת.

אולם פתיחת המחצית השניה סימנה התאוששות חיפנית. יוסי הרדי, מאמן הקבוצה, הורה לבחוריו לעבור לשמירת לחץ על כל המגרש. 9 נקודות רצופות של ארי רוזנברג וג'ון פלאורס צימקו — 60:52 כעבור 3 דקות.

בדקה ה־25 צומק הפער ל־6 נקודות בלבד. פסק זמן של מרווין קסלר, אירגן את השורות בהפועל חולון וישראל אלימלך, בריכוז מעולה ו־4 קליעות של 3 נקודות, יחד עסג'ו ראוסן גרמו שוב לבריחת חולון ליתרון משמעותי בן 10 נקודות — 76:86.

כאן הוצא קני אורנג' מהמשחק בעבירה חמישית. מכבי חיפה בניסיון נואש לחולל שוב מפנה נכנעה לישראל אלימלך ששיתף פעולה יחד עם שמואל זיסמן. השניים ידעו להחזיק בכדור ולא איפשרו לחיפנים לקבל את הכדור לפיתוח התקפות.

בדקה ה־37 עלתה הפועל חולון ליתרון — 84:100 ובסיום — 98:106.

קני אורנג' היה איש ההגנה עם 8 כדורים חוזרים ו־4 חסימות.

שפטו דוד דגן ונמרוד כרין לעיני 1500 צופים בחולון.

● קלעו להפועל חולון: ראוסן 34, טרי 23, אלימלך 15, זיסמן 10, אורנג' 8, בוגין 8, בורמור 4 ומאור 4.

● קלעו למכבי חיפה: פלאורס 27, רוזנברג 20, ביניון 18, שפע 14, גורדון 11, שטיינהאואר 6 וברנע 2.

יוסי חן

מרנשטיין העפיל לחצי הגמר

● טניס

מאת יצחק אשל

הטניסאי בועז מרנשטיין העפיל אתמול לחצי גמר התחרות הבינלאומית במסגרת המאסטרס בטניס לאחר שגבר על האנגלי ארמטין בריים 2:6, 1:6. מרנשטיין הוא הישראלי היחידי שנותר בתחרויות לגברים.

האמריקני אדמס גבר על עמית נאור 2:6, 2:6. השוודי קוני פלק, ניצח את האמריקאי קווין לאכרס 0:6, 1:6 והמדורג מספר 1 הצרפתי ז'אק פיליפ פלוריאן גבר על קוסק מרומניה 1:6, 2:6.

היום בחצי הגמר, במרכז הטניס בירושלים, יפגשו פלוריאן מול פלק ומרנשטיין מול אדמס.

במשחקי הנשים ע"ש ונטה פיליפס ניצחה אילנה ברגר את רקפת בנימיני 5:7, 0:6. גרטה שמידט מהונגריה גברה על לסלי אוהלורן מאירלנד 5:7, 1:6. רליה קוריאט ניצחה את יעל שביט 1:6, 2:6 ויעל סגל גברה על ג'ורג'י מאוסטריה 1:6, 2:6.

היום בחצי הגמר יתמודד ברגר מול שמידט וקוריאט מול סגל. התחלת המשחקים ב־2 אחה"צ.

קלייד דרקסלר מקבוצת פורטלנד חוסם את בן גולמן מניו־ג'רסי במשחק שנערך ביום א' בפורטלנד במסגרת ליגת האנ.בי.איי. בארה"ב (צילום: איי.פי.)

הזדהות עם ישובי הצפון

הנהלת ההתאחדות לספורט החליטה אתמול לקיים מופע ספורטיבי בהזדהות עם ישובי הצפון וקרית־שמונה.

במופע עשויים להשתתף מיטב הספורטאים הכלולים במסגרת ההתאחדות.

ועדה מטעם ההתאחדות תקבע בהקדם את העיתוי ואופי התחרות. נראה כי יערכו תחרויות בענפים שונים וכן מופעי ראווה.

● גבי לפרי ששיחק בקבוצות הפועל תל־אביב, מכבי תל־אביב, מכבי נתניה ובעונה החולפת הפועל פתח תקוה הועבר אתמול לשורות קבוצת הפועל טבריה מצמרת הליגה הארצית.

אין הפתעות במחזור ה־8 בליגה הלאומית לנשים

התל־אביביות מוכנות לדרבי

מאת יוסף חכם

במשחקי המחזור השמיני בליגה הלאומית לנשים בכדורסל, לא היו אמש הפתעות. כל הקבוצות הפייבוריטיות ניצחו.

במחזור הבא יתקיים הדרבי התל־אביבי בין הפועל ומכבי באולם אוסישקין.

● באולם האוניברסיטה ברמת־אביב הכניעה האלופה אליצור תל־אביב את אליצור קרית אונו 50:86 (20:35). הירבו לקלוע לאליצור ת"א: דרייגור 34, גושן 10 ורון 8. לקרית־אונו: פורת 8 וגורן 8. שפטו היטב מאיר כץ ויוסף גלצר.

● באולם הפועל בבירה קצרה קבוצת הפועל תל־אביב נצחון חוץ על הפועל ירושלים 64:85 (29:40). אושרה קנציפולסקי קלעה 18 נקודות לתל־אביב. לירושלם: מושיוב 17.

● באולם בכפר הירוק הביסה קבוצת מכבי תל־אביב את אליצור ראשון־לציון 48:83 (19:40). הירבו לקלוע למכבי תל־אביב: לב 27 וקסטן 16. לראשל"צ: גודון 16. שפטו: ברקן ורוק.

הליגה בנשים
לאחר המחזור ה־8

.1	אליצור ת"א	393-687
.2	הפ. גבעת חיים	464-547
.3	מכבי ת"א	461-576
.4	הפועל ת"א	512-523
.5	מכבי מוצקין	476-478
.6	הפועל גלבוע	481-459
.7	בני יהודה	504-549
.8	הפועל חיפה	453-420
.9	הפ. ירושלים	595-447
.10	אלי. קרית־אונו	571-526
.11	אליצור פ"ת	560-363
.12	אלי ראשל"צ	539-336

• משחק חסר

● באולם גושן בקרית מוצקין ניצחה קבוצת מכבי קרית מוצקין את אליצור פתח־תקוה [illegible] (19:34) הירבו לקלוע ל[illegible] מוצקין: ברגמן 20 ויערי 13.

● בגבעת־חיים גברה קבוצת הפועל המקומית על הפועל [illegible] 54:77 (25:37). הירבו לקלוע להפועל גבעת־חיים: נוין [illegible] ודימנט 26. להפועל לגבוע: [illegible] 11 וברס 10.

● בהיכל הספורט [illegible] שבחיפה גברה בקרב ששל קבוצת הפועל חיפה על בני יהודה תל־אביב 57:60 (23:25). הירבו לקלוע להפועל חיפה: ריטס[illegible] ומוסקוביץ 13. לבני יהודה: [illegible] מרחי 25 ורבינוביץ 14 [illegible] ליבליך ויערי לעיני 800 צופים.

● מלך הסלים

1. סמפסון (בית"ר ת"א)
2. ליף (גליל־עליון)
3. ראוסן (הפועל חולון)
4. טאונס (הפועל ת"א)
5. יוסטון (הפועל חיפה)
6. ביניון (מכבי חיפה)
7. מאיו (מכבי ר"ג)
8. קילינג (מכבי ר"ג)
9. מקנזי (אליצור רמלה)
10. פרימן (גליל־עליון)

● מלך 3 הקודות

1. סימפסון (בית"ר ת"א)
2. א. רוזנברג (מכבי חיפה)
3. שם־טוב (הפועל חיפה)
4. גורן (אליצור נתניה)
5. גינזבורג (בית"ר ת"א)
6. ג'מצ'י (מכבי ת"א)
7. טאונס (הפועל ת"א)
8. קנז (הפועל ירושלים)

● חמישיית המחזור

● אבנר שם־טוב (הפועל חיפה)
● ליונטון טאונס (הפועל ת"א)
● גיע ראוסן (הפועל חולון)
● חוזה ויטמן (אליצור נתניה)
● אלפרדריק יוז (מכבי נתניה)

● במחזור הבא

● ראשון, 6.12: הפועל ת"א — מכבי ת"א: אליצור נתניה — הפועל חולון.

● שני, 7.12: מכבי חיפה — מכבי נתניה: אליצור נוה־דוד [illegible] — הפועל ירושלים: מכבי ר"ג [illegible] — הפועל חיפה: הפועל הגליל העליון — בית"ר ת"א [illegible]

בית"ר ת"א: שופטים מחו"ל

יו"ר מחלקת הכדורסל של בית"ר ת"א אבנר קשה [illegible] אתמול לאיגוד שופטי הכדורסל [illegible] להביא למשחקי הליגה [illegible] מחו"ל.

קופל הביא אתמול [illegible] השופטים התיפקוד של [illegible] מקבוצות הליגה הלאומית [illegible] ביא. למשחקים שופטים [illegible]

היו"ר הבית"רי [illegible] השיפוט הגרוע [illegible] קבוצתו למכבי תל־אביב [illegible] — 92:90.

אושר תקציב ההתאחדות לספורט

הנהלת ההתאחדות [illegible] אישרה אתמול את תקציב [illegible] אחדות לשנת 1988 בגובה [illegible] מליון ש"ח.

כשני שלישים מהתקציב [illegible] מיליון ש"ח יוקדשו [illegible] הספורטיבית של 20 הענפים [illegible] לים בהתאחדות. הקריטריונים [illegible] נקבעו על בסיס תוכניות [illegible] מפורטות שנעשו בתאום עם ה[illegible] לספורט הישגי.

עיקר ההכנסות ממענקים [illegible] רים — 7.8 מיליון ש"ח.

מיקנטריה | ישראל פז

ערב בין־לאומי גדול

[illegible] ארבע הנציגות הישראליות שהעפילו לשלבי־הגמר בגביעי־[illegible] בכדורסל ותמודדו מחר, בערב אחד. יהיה זה ללא ספק ערב [illegible]לאומי גדול. שלוש קבוצות ישחקו בחוץ ורק אליצור נתניה [illegible] את מונקו הצרפתית באולמה.

[illegible] המעניין ביותר היא ללא ספק זו של הפועל ת"א בגביע־קוראץ' [illegible] אוקסוס קאנטו, הניצבת בצמרת הליגה האיטלקית. קבוצה זו זכתה כבר [illegible] גביעים האירופיים: פעמיים בגביע האלופות (1983,1982); ארבע [illegible] גביע למחזיקות־גביע (1977, 1978, 1979, 1981) ושלוש פעמים [illegible] גביע־קוראץ' (1975,1974,1973). קבוצה בעלת מוניטין, שהופיעה בשמות של החברות המאמצות אותה: פורסט, גאבטי, סקוריב, ג'וליקולומבריאני, [illegible] איקסוס. קאנטו מוכרת היטב בישראל. היא קיימה 11 מיפגשים עם [illegible] ת"א. המאזן: שבעה נצחונות לקאנטו, לעומת ארבעה של האלופה [illegible]אלית. ב־1982 גברה על מכבי ת"א בגמר בקלן (80:86).

ב־1985 התמודדה עם הפועל חיפה בקוראץ' וניצחה בשני המשחקים, גם [illegible] בקאנטו — 85:104 ו־87:122. בעונה שעברה הדיחה את אליצור [illegible] מקוראץ' לאחר שנכנעה בידי־אליהו — 85:91 ובקאנטו, במאבק שקול — 86:88.

[illegible] העונה מהווה קאנטו גורם במאבק הצמרת באיטליה ותנסה לזכות שוב [illegible] קוראץ', לאחר שתאוצתה נעצרה במקצת. שני כדורסלנים איטלקים [illegible] את "הסמל המסחרי" של קאנטו. אלה הם ריכה ומרזורטי הוותיק. [illegible] מהטובים שקמו אי־פעם בכדורסל האיטלקי. ריכה הוא מכוכבי [illegible] כיום ומרזורטי, הקפטן הוותיק הוא לשעבר.

[illegible] יכולה קבוצת הפועל ת"א לעשות באולמה של קאנטו הנציגה [illegible]אלית נמצאת אמנם בכושר טוב ובמורל גבוה, אך כדי להיות יריב שקול [illegible] האיטלקית החזקה יהיה על חניכיו של המאמן משה וינקרנץ להיות [illegible].

[illegible] יש גם, כמובן, בעייה של קהל. אוהדי הקבוצה ידועים בקנאות [illegible] לכן חייבים שחקני הפועל ת"א לשמור על קור־רוח.

[illegible] טובה תסייע לישראלים להיות יריב. אין ספק, זה הוא הקשה [illegible] שיש להפועל ת"א בבית רבע־הגמר בגביע־קוראץ'. ממה שאני [illegible] זה בעיקר מתגבורן האמריקאי העצום.

[illegible] בקוראץ', הרי שהמשחק השני של קבוצה ישראלית בבית רבע־[illegible] יהיה בנתניה, שם תארח אליצור נתניה את הקבוצה הצרפתית, מונקו. [illegible] צרפתית זו, הגם שנמניית עם קבוצות הצמרת בארצה, חסרה הישגים [illegible] בזירה האירופית.

[illegible] 1985 התמודדה עם הפועל רמת־גן בקוראץ'. מונקו הצליחה לחלוף על [illegible] בכדורסל הישראלי. כמונקו ניצחה — 74:94 ואילו ביד־אליהו גמלה לה [illegible] רמת־גן בנצחון בהפרש סל — 110:112.

[illegible] מניח שאליצור נתניה, באולמה, היא קבוצה די טובה כדי לנצח [illegible].

1.7 למכבי ת"א

[illegible] נשואה דן־בוס, שתתמודד מחר בעיירה סרטוגנבוש שבהולנד בבית־[illegible] של גביע אירופה לאלופות עם מכבי תל־אביב, מוכרת לנו היטב. אמנם [illegible] המיפגשים בין דן־בוס עם הקבוצה הישראלית ב־1979 חלה תחלופה [illegible] הקבוצה ההולנדית, אך הדבר לא מנע ממנה להישאר בצמרת הכדורסל [illegible].

[illegible] קיימה שמונה מיפגשים עם מכבי ת"א, וניצחה רק פעם אחת, [illegible] האלופות ב־1981 — 80:97. בשאר ההתמודדויות, גם בהולנד, ידעה [illegible] ת"א להכניע את יריבתה.

[illegible] החלה את "הרומן" עם הקבוצות הישראליות בעונת 1979 כאשר [illegible] פעמיים את הפועל ת"א בגביע למחזיקות־גביע (81:86,67:83), וב־[illegible] גברה פעמיים על הפועל רמת־גן, באותה מסגרת (82:84, 82:85).

[illegible] נעדרה בחמש השנים האחרונות מבית־הגמר בגביע־אירופה [illegible] גם חילופי המשמרות בשורותיה היה חריף. המאמן רלף קליין ראה [illegible] משחקי דן־בוס במדי נבחרת הולנד באליפות אירופה בפיראוס. [illegible] לא הרשימו במיוחד: הענק פיטרסה (2.11), וכן הוותיק קייסרס (2.05) [illegible] (2.04). כמובן שלדן־בוס יש גם שני אמריקנים. מייק רדיק (2.04) ופול [illegible] (1.96).

[illegible] פתחה את משחקי בית־הגמר בהפסד חוץ בבלגראד לפרטיזן [illegible] — 102:94. היא אמנם גילתה עקשנות במשחקה אך לא הרשימה [illegible].

[illegible] מאמין שמכבי ת"א, למרות אי־יציבותה והאפשרות שקווין מאגי [illegible] תצליח לגבור על הנציגה ההולנדית, שלהערכתי היא החוליה [illegible] בבית־הגמר, גם במשחק־החוץ.

[illegible] ת"א מנסה לחזור לעצמה אחרי ההפסד הצורב ברדבי התל־אביבי [illegible] הנצחון הדרמטי בשניות האחרונות על ברצלונה ביד־אליהו [illegible] החזיר לקבוצה את בטחונה, על־אף שכמעט היתה לה "תאונה" [illegible] בליגה נגד בית"ר ת"א (90:92).

[illegible] הגובה והריבאונד יקשו על מיקי ברקוביץ וחבריו מול קבוצה [illegible] גבוהה במיוחד. מבחינת קלעי־החוץ אין להשוות את שתי הקבוצות. [illegible] ת"א שחקני־חוץ טובים בהרבה מאשר לדן־בוס.

[illegible] מכבי ת"א, רלף קליין, חייב למצוא פתרון ליתרון ההולנדי מתחת [illegible] הכרח לסגור את ההולנדים ולא לאפשר להם לקבל את הכדורים, כי [illegible] יקבלו אותם ינצלו את גובהם.

[illegible] ת"א היא קבוצה מנוסה דייה כדי לנצל את נקודת־התורפה של [illegible].

הסכנה: חוסר ניסיון

[illegible] הפועל הגליל־העליון, שיצאה אתמול לאיטליה עם שני הפסדי[illegible] מצפה יריבה טובה במשחק הראשון בבית רבע־הגמר בגביע־[illegible] למחזיקות־גביע, סקבוליני פזארו. גם פזארו, כמו כל הנציגות [illegible] היא קבוצה חזקה. עוברה, בעונת 1983 זכתה בגביע־אירופה [illegible]־גביע.

[illegible] התמודדה עם יריב מישראל רק פעם אחת - בעונת הזכייה שלה [illegible] למחזיקות. במשחק הראשון בין פזארו והפועל רמת־גן קופחה הקבוצה [illegible] ע"י השופטים ובהארכה ניצחו האיטלקים ביד־אליהו — 103:105. [illegible] באיטליה, כבר לא היתה בעייה לפזארו לזכות — 87:102.

[illegible] אין קבוצות חלשות. בודאי לא אלה המגיעות לייצג את [illegible] בגביעי־אירופה. במדינה זו הליגה קשה ביותר. לדעתי, הטובה [illegible] אירופה.

[illegible] הפועל הגליל־העליון חסרי הנסיון יתקלו בקבוצה עדיפה, מה גם [illegible] יהיה באולמה הלוהט. גם ביום טוב של הנציגה הישראלית תתקשה [illegible] בנסיון־כוחות בפזארו. אבל בכדורסל — כמו בכל ספורט אחר — [illegible] יריים מראש. יש ללחום ולהשתדל לעשות את הטוב ביותר. [illegible] יהיה שמח.

גם בנפיקה פיטרה מאמן

[illegible] הכדורגל בנפיקה ליסבון [illegible] את מאמנו הדני אבה סקו[illegible] עקב הופעות אכזבות [illegible] במשחקים האחרונים. [illegible] ראשון סיימה בנפיקה בתיקו [illegible] עם קבוצת פארנסה המדורגת [illegible] ה־17 בטבלה. [illegible] שזכתה אשתקד בתואר [illegible] אליפות מדורגת שניה בפיגור 5 [illegible] נקודות.

תיקו בגמר אפריקה לאלופות

במשחק הראשון בגמר אפריקה לקבוצות אלופות שנערך בחרטום, סיימו בתיקו 0:0 נאשיונאל קהיר ואל־הילאל.

משחק הגומלין יהיה ב־16 בדצמבר בקהיר.

● צרפת זכתה בגביע אירופה לנשים בטניס לאחר שניצחה במשחק הגמר במאלמא את הולנד 0:2.

דרור בר־נור סבור שמכבי ת"א התייצבה ותמשיך לנצח

ליגה אטרקטיבית ותוצאות לא שיגרתיות

מי שסבר שנסיעת הכוכבים לחו"ל תגרום ל"ליגה עצובה" — טעה ★ התחתית יציבה אולם בצמרת הגבוהה יימשכו מאבקים שקולים והתנודות יהיו רבות ★ כדי להצליח זקוקים השחקנים לקשיחות נפשית

● כדורגל

מאת יצחק ויסהוף

דרור בר־נור, מאמן קבוצת הכדורגל של מכבי תל־אביב, מרוצה. בשבת הוסיפה קבוצתו, לראשונה העונה, בהרכב מלא, כולל מוטי איוניר, ששב לאחר עונה וחצי בהולנד והמגן המצוע דוד אזולאי, שהחלים משבר ברגלו.

בר־נור, הנמנה עם צוות מאמני מכבי ת"א, משמש כמאמן ראשי. לדעתו תופעה חיובית היא שבקבוצתו קיימת "מלחמה" על המקום בהרכב. תופעה זו מעלה את הרמה אצל השחקנים וגורמת להם לשחק במוטיבציה גבוהה.

מכבי ת"א עברה העונה שינוי בהגנתה. שלושה מהשחקנים שאיישו מערך זה בעונה שעברה עזבו. אבי כהן משחק בגלאזגו ריינג'רס, השוער בוני גינצבורג מופיע בין קורות מכבי חיפה, ואילו המגן יוסי קרמר משחק בהפועל חיפה. למזלה של הקבוצה ניצבים בחוד התקפתה חלוצים מוכשרים ודורסניים כשחר בראל, אלי דריקס ובני טבק, שאחד מהשלושה אינו מוצא את מקומו בהרכב הפותח ומשולב כמחליף.

לא אסון להפסיד

— דומה שהקבוצות ממי־שיכות לחגוג לאחר נצחונות בשבת?

● בר־נור: לדעתי, זו תופעה טבעית. אם קבוצה כמו הפועל פ"ת או מכבי נתניה, שרצות ללא הפסד מספר רב של מחזורים, יורדות מנוצחות, זה עדיין לא סימן שאינן מגלות יציבות. מותר לקבוצה להפסיד מדי פעם. זה לא אסון.

— האם לספוג תבוסות כמו 1:5 או 1:4 זה טבעי?

● בר־נור: כללית יודעים שחקנים שלנו לחזור מהר לקרקע. לעתים קיימת במגרש התפתחות שקשה לבלום אותה. מכבי נתניה הגיעה לכפר־סבא בטוחה ואיפשרה ליריבתה להגיע למצבים שמהם הדרך לרשת קצרה ביותר. נתניה רצתה לנצח; לכן הפקירה את ההגנה במצב של פיגור וספגה שערים רבים. התוצאה הגבוהה מפתיעה בכל זאת.

— האם מערך הכוחות בליגה תואם את הציפיות בתחילת העונה?

● בר־נור: תמונת התחתית פחות או יותר ברורה. הפועל לוד, מכבי פ"ת והפועל חולון, יאיישו כנראה חלק זה של הטבלה גם בהמשך. לגבי יותר הקבוצות התנודות גדולות.

מאמן בר־נור

— האם היית מוכן לנחש איזה קבוצות יהיו בצמרת הגבוהה?

● בר־נור: קבוצות כמו מכבי נתניה, הפועל כפר־סבא, הפועל ת"א, מכבי ת"א ובית"ר ירושלים ימשיכו להיאבק בחלק העליון. יתכן שעוד קבוצה או שתיים יתכרגו לצמרת הגבוהה.

— האם הליגה טובה?

● בר־נור: בהתייחס למה שציפו מהליגה הזו היא בהחלט הפתעה לטובה. אנשים רבים חשבו כי תהיה זו ליגה עצובה, אחרי ששחקנים עזבו לחו"ל. ההערכות היו שתהיה ליגה בינונית. אמרו כי הליגה לא תהיה אטרקטיבית. מה שראינו עד כה היו משחקים ברמה גבוהה, עם הרבה שערים, תוצאות מפתיעות ולא־שיגרתיות. אני מרוצה שמכבי ת"א מהווה חלק מהקבוצות היותר מעניינות בליגה.

החרכב התייצב

— מה חסר למכבי ת"א?

● בר־נור: מבחינת איכות המשחק אני מרוצה. גם כאשר מכבי ת"א לא תירגמה את יכולתה לנצחונות היא שיחקה היטב. ידענו לשמור על רמת משחק למעלה מבינונית ויצרנו הרבה יותר מצבי־הבקעה מהיריבות שלנו. אם נדע להיות מרוכזים יותר ואחראים במשחק ההגנה ניהפך לקבוצה ממש טובה.

— מה מונע כיום ממכבי ת"א ליהפך לקבוצה טובה?

● בר־נור: עד היום לא ניצחנו יותר משני משחקים רצופים. עכשיו, כאשר מוטי איוניר חזר וכך גם דוד אזולאי ההרכב התייצב. שני שחקנים אלו יתרמו לאופי של הקבוצה ולנחישות שלה. אנו נמצאים בליגה ארוכה, ולכן קבוצה שרוצה להצליח זקוקה לקשיחות נפשית. אנו חייבים להיות יציבים ולא לסיים שש תוצאות תיקו. צריכים לנצח ואז אין סיבה שלא להיות אופטימי.

— נדמה שמכבי ת"א סובלת משפע של שחקנים?

● בר־נור: ברגע שיש ספסל טוב הוא מאיים על השחקנים שפותחים במשחק. אלה חייבים לדעת כי אם אחד מהם לא ייטיב לשחק יש על הספסל שחקן שמסוגל לתפוס מקום גם בלא פחות כשרון. התחרות תביא למוטיבציה ולחיסול השאננות. זו תופעה בריאה שתוסיף לקבוצה.

— האם שחקן כלשהו ישוחרר ממכבי ת"א?

● בר־נור: ברגע זה לא אקטואלי. אם מכבי ת"א תראה לעצמה לנכון לשחרר שחקן זה או אחר ייעשה הדבר לאחר שיקול מעמיק ולא בחפזון.

ועדת הנבחרות מתרחבת

מאת ראובן חנניה

ההתאחדות לכדורגל החליטה אתמול על הקמת מטה מיוחד לטיפול בבעיות הנבחרת המתכוננת למשחקים הקדם אולימפיים.

אל שלושת חברי ועדת הנבחרות צורפו חיים צימר ואריה קרמר, שיצאו כראשי משלחת למשחקים באוקיאניה. חמשת האישים יטפלו בבעיות האירגוניות של הנבחרת הלאומית.

אין ספק כי ההחלטה על הקמת מטה זה באה לאחר אי־סדרים בפעילות הועדה המקצועית של הנבחרת. ההתאחדות קיבלה רמזים שאחד מראשי ועדת הנבחרות מתערב יתר על המידה בעבודתו של המאמן הלאומי מילאנקו מיחיץ'.

בישיבת ההתאחדות לכדורגל אתמול אף נרמז על־ידי מי שכיהן כמאמן הנבחרת בעבר והיום הוא חבר ועדת הנבחרות עמנואל שפר שאמר: "המאמן מילאנקו מיחיץ' צריך לבחור סביבו את האנשים הרצויים מבחינתו ולדעתי אין צורך בועדת הנבחרות".

גם היו"ר שאול סווידי אמר כי אין צורך בועדת הנבחרות. בתגובה להחלטה זו החליט אחד מראשי ועדת הנבחרות, ראובן פריזנר, כי אין הוא רואה את עצמו ממשיך בתפקידו בועדת אוקיאניה.

נבחרת הכדוריד לטורניר בנורבגיה

מאת יוסף חכם

נבחרת הכדוריד של ישראל המתכוננת למשחקי אליפות העולם דרגה ג שיערכו בחודש פברואר בפורטוגל יוצאת הבוקר לטורניר בנורבגיה.

הנבחרת שקיימה לפני 10 ימים טורניר באיסלנד גילתה חולשה, הפעם יעדר משורותיה זיו קושניר הפצוע בכתפו.

כבר מחר בערב תתמודד הנבחרת מול שוויץ. ביום חמישי תשחק הנבחרת עם איסלנד, ביום שישי עם נורבגיה, במוצאי שבת מול אלופת העולם יוגוסלביה וביום ראשון מול הולנד.

רשימת היוצאים: שוערים — יוסי סאמט (מכבי ראשל"צ) וישראל פלטה (הפועל פתח תקוה). שחקני שדה — יואב דרוקר (קפטן), עדי בנען ודוד עמר ממכבי ראשל"צ. רוי סומר, יורם זלינגר, גדעון פרוכטר ואמיר גרא מהפועל רמת־גן. איזי רפאלי, שלום כהן, אליעזר ורד, אריק אקרמן ודורון ריין מהפועל ראשל"צ. דן בלדר ממכבי רחובות.

המאמן הוא איגור ביאליק, המנהל שלמה פוזנר והעסקן משה צלינקר, ראש המשלחת עמי שרה.

אימון מסכם לפני מלטה

מאת ראובן חנניה

נבחרת הכדורגל של ישראל תקיים היום אחה"צ אימון מסכם לקראת משחקה מחר מול נבחרת מלטה בחיפה.

17 המוזמנים יקיימו אימון באיצטדיון רמת־גן ולאחריו יתאססו במלון בהרצליה עד למועד המשחק.

נבחרת מלטה, יריבת ישראל, תגיע מחר ב־5 אחר־הצהרים לישראל כעבור שעתיים אימון באיצטדיון רמת־גן.

המשלחת ממלטה תקיים ב־8 מסיבת עתונאים באולם הקבלות שבאיצטדיון רמת־גן.

עולם הטניס דרוך ל"טורניר המאסטרס"

לנדל ואדברג מועמדים לגמר

מאת שבח בן־גבריאל

טורניר "שמונת המופלאים" בטניס יחל בסוף השבוע באולם מדיסון־סקוואר־גארדן בניו־יורק. שמונת הטניסאים שצברו את מירב הנקודות בטורניר־השנה על "הפרס הגדול" שובצו בשני בתים, ארבעה בכל בית.

ההתמודדות תתנהל בשיטת ליגה, ושני הטניסאים שיצברו את רוב הנצחונות בכל בית יעלו לחצי־הגמר. אלה יתחרו על תואר אלוף־העולם, המכונה "גראנד מאסטרס", כלומר רב־אמן.

הצ'כי־אמריקני איוון לנדל, שזכה בתואר בשנתיים האחרונות, מדורג ראשון בבית הנושא את שמו של אחד מטובי טניסאי תבל, רוד לייבר. באותו בית נכללים גם ג'ימי קונורס מארה"ב, בן ה־35, המדורג רביעי; בוריס בקר ממערב־גרמניה (5) וברד גילברט מארה"ב (8).

הבית השני, הנושא את שמו של פנשו סגורה מאקוודור, כולל את השבדים סטפן אדברג (2) ומאטס וילאנדר (3), הצ'כי מילוסלאב מצ'יש (6) והאוסטרלי פאט קאש (7).

המשחקים יתחילו ביום חמישי בקרב בין אדברג, אלוף אוסטרליה ופאט קאש, אלוף וימבלדון. השניים נפגשו לפני כמה ימים בטורניר הראווה בפלורידה וידו של אדברג היתה על העליונה. בעקבותיהם ייכנסו לפעולה שני האמריקנים שנוצחו בחודש אוקטובר ע"י עמוס מנסדורף בטורניר רמת־השרון, ג'ימי קונורס וברד גילברט, שצורף ברגע האחרון. לגילברט שיחק המזל. הוא נאבק על הכרטיס השמיני עם האקוודורי אנדרס גומז. שניהם הפסידו בחצי־הגמר בטורניר בבראזיל, שבו התמודדו גם הישראלים עמוס מנסדורף וגלעד בלום. אך גילברט, שהגיע לטורניר עם מספר נקודות עדיף על גומז — העפיל ל"מאסטרס".

הצ'כי מילוסלאב מצ'יש והשבדי מאטס וילאנדר יסיימו את הערב הארוך.

למחרת ייכנס למערכה מחזיק התואר, איוון לנדל, כשמולו יתייצב גילברט.

טורניר ה"מאסטרס" החל ב־1978 כשהשבדי ביורן בורג שלט בטניס העולמי. הוא זכה בתואר הנכסף ארבע שנים רצופות — 1978,1979,1980, ו־1981 כשיריביו בגמר היו בעיקר האמריקנים ג'ון מקנרו וג'ימי קונורס, שנטל את התואר ב־1982, ואותו ירש מקנרו ב־1983 ו־1984, לאחר שליטה שבדית־אמריקנית זרח כוכבו של לנדל, יליד אוסטרבה שבצ'כוסלובקיה, המקווה לקבל בקרוב אזרחות אמריקנית. הוא זכה ב־1985 וב־1986 כשגבר בגמר על מקנרו.

גם השנה טובים סיכוייו של לנדל לזכות. הוא נטל את התארים היוקרתיים ברולאן־גארוס בפאריס ובפלשינג־מדו בניו־יורק. בווימבלדון הפסיד בגמר לקאש.

מעניין לציין שלנדל זכה גם בתואר ה"מאסטרס" לנוער ב־1978; קאש ב־1981; אדברג ב־1983 ובקר אשתקד. לפני שבוע נכנע הגרמני הצעיר בטורניר ה"מאסטרס" לנוער שנערך בארצו. הוא נוצח ע"י השבדי גוסטבסון. לא היתה זו השנה של בקר: כשל בווימבלדון, פאריס וארה"ב.

פרשנים סבורים שלנדל ואדברג ייפגשו בגמר.

עוד 583 אלף דולר ללנדל

איוואן לנדל, כפי שצולם במשחק

מאת שבח בן־גבריאל

הטניסאי מספר 1 בתבל הצ'כי איוואן לנדל בן ה־27 גרף לכיסו יותר מ־583 אלף דולר לאחר שניצח במשחק גמר הטורניר המיוחד בפלורידה את אלוף וימבלדון האוסטרלי פאט קאש לפי הניקוד בטניס שולחן 21:11, 18:21, 7:21, 20:22.

פרט מעניין בטורניר הלא רגיל הוא שכל טניסאי שביצע חבטת הגשה בלא תגובה (בלשון האנגלי אייס) זיכה את הטניסאי ב־4,000 דולר, ואילו טניסאי ששגה פעמיים בחבטות ההגשה נאלץ לשלם סכום דומה מכיסו. יוצא איפוא שפאט קאש שהוסיע בגמר לא נטל אפילו אגורה אחת מכיוון שלפי התקנון המארגנים המפסיד לא מקבל סכום כלשהו.

כידוע הופיעו שני הטניסאים בראשית יולי בגמר וימבלדון ואז ניצח קאש את לנדל ב־3 מערכות.

חוק התכנון והבנייה תשכ"ה–1965
הוועדה המקומית לתכנון ולבנייה
תל־אביב-יפו
הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבנייה תשכ"ה–1965

הרינו מודיעים בזאת כי הוגשה לוועדה המקומית לתכנון ולבנייה תל־אביב-יפו בקשה ליתן אישור להקלה לתוספת בנייה בשטח הבנייה בשינוי מהבינוי ברחוב קהילת ביאליסטוק מס' 12, גוש 6636, חלקה 100/4. תיק בניין 0844־042/2. בקשה מס' 870662.

בעל קרקע או בניין המחזיק בהם שיש לו התנגדות להוצאת היתר / אישור הנ"ל במקום זה רשאי להגיש לוועדה המקומית לתכנון ולבנייה תל־אביב-יפו, שד' בן־גוריון 68, את התנגדותו המנומקת ולציין כתובתו המדוייקת וטלפון.

ההתנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום מודעה זו ותובאנה לדיון בפני הוועדה הנ"ל.

י. בספי — סגן ראש העירייה
יו"ר הוועדה המקומית
לתכנון ולבנייה, תל־אביב-יפו

הוועדה המקומית לתכנון ולבנייה
חדרה
הודעה עפ"י סעיף 149 (1) לחוק התכנון והבנייה תשכ"ה–1965

ניתנת בזה הודעה, כי הוגשה לוועדה המקומית לתכנון ולבנייה, חדרה בקשה למתן אישור לסטיה על חלקות מס' 2 ו־19 בגוש 10036, ברחוב הרברט סמואל, דהיינו: הגדלת יציע בבית דואר מוצע בשעור של 43.1% נוספים.

כל מי שיש לו התנגדות להוצאת ההיתר / האישור הנ"ל במקום זה רשאי להגיש לוועדה המקומית לתכנון ולבנייה חדרה, רחוב הלל יפה את התנגדותו המנומקת בכתב ולציין כתובתו המדוייקת.

התנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום מודעה זו ותובאנה לדיון בפני הוועדה הנ"ל.

אינג' י. כהנא — ראש העיר
יו"ר הוועדה המקומית
לתכנון ולבנייה, חדרה

חוק התכנון והבנייה תשכ"ה–1965
מרחב תכנון מקומי טובים
הודעה בדבר אישור שינוי תכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבנייה, תשכ"ה–1965, כי הוועדה המחוזית לתכנון ולבנייה מחוז הדרום, החליטה באישור שר־הפנים לאשר שינוי תכנית מפורטת הנקראת מס' 119/03/8, שינוי מס' 2 לתכנית מפורטת.

1. השטחים המיועדים עפ"י תכנית זו לצרכי ציבור יופקעו לפי סעיף 188 לחוק התכנון והבנייה תשכ"ה–1965.
2. ביטול דרך מס' 14 ושינוי יעודה ל"תעשיה".
3. הגדלת מגרש 135 ע"ח דרך שהת־בטלה.

ואלה הם השטחים הכלולים התכנית: שטח התכנית: 5.575 ד'. גוש וחלקות: גוש 312 בחלקו. חלקה 6 בחלקה. המועצה האזורית באר־טוביה, אשר הודעה על הפקדתו ביחד עם התשריט המצורף אליו פורסמה בילקוט פרסומים מס' 3417 מיום 15.1.87, עמוד 491. השינוי האמור שבה הוועדה המחוזית אישרה אותה ביחד עם התשריט המצורף אליו, הופקד במשרדי הוועדה המחוזית האמורה וכן במשרדי הוועדה המקומית לתכנון ולבנייה. כל המעוניין רשאי לעיין בה ללא תשלום, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

שלום דניגו — יו"ר הוועדה
המחוזית לתכנון ולבנייה,
מחוז הדרום

חוק התכנון והבנייה תשכ"ה–1965
מרחב תכנון מקומי טובים
הודעה בדבר אישור שינוי תכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבנייה, תשכ"ה–1965, כי הוועדה המחוזית לתכנון ולבנייה מחוז הדרום, החליטה באישור שר־הפנים לאשר שינוי תכנית מפורטת הנקראת מס' 135/03/8, שינוי מס' 3 לתכנית מפורטת.

עיקרי הוראות השינוי:
א. שינוי יעוד שטחים של חלקות: 186, 92, 83, 78, 74, 72, 60, 21, מ"אזור מגורים בישוב חקלאי" להקמת מקל־טים ציבוריים.
ב. שינוי יעוד שטחים של חלק מחלקה 157 מ"שטח פרטי פתוח" ל"אזור בנייני ציבור" להקמת מקלטים ציבו־ריים.
ג. שינוי יעוד שטחים של חלק מחלקות 116, 119 מ"אזור מגורים לבעלי מקצוע" ל"אזור בנייני ציבור" להקמת מקלטים ציבוריים.
ד. שינוי יעוד חלק מחלקות 164, 175, 84 מ"אזור חקלאי" ל"אזור בנייני ציבור" להקמת מקלטים ציבוריים.

ואלה הם השטחים הכלולים בתכנית: שטח הגושים: 2242, 2243, 2245, 2246, 2247, 2248. מושב חצב. אשר הודעה על הפקדתו ביחד עם התשריט המצורף אליו פורסמה בילקוט פרסומים נס' 2560 מיום 26.8.78, עמוד 2062. השינוי האמור שבה הוועדה המחוזית אישרה אותה ביחד עם התשריט המצורף אליו, הופקד במשרדי הוועדה המחוזית האמורה וכן במשרדי הוועדה המקומית לתכנון ולבנייה. טובים. כל המעוניין רשאי לעיין בה ללא תשלום, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

שלום דניגו — יו"ר הוועדה
המחוזית לתכנון ולבנייה,
מחוז הדרום

הוועדה המקומית לתכנון ובנייה „שרונים"
רח' שטמפר 5, נתניה, טל' 053־336573

הודעה

נמסרת בזה הודעה לציבור בהתאם לסעיף 149 לחוק התכנון והבנייה, תשכ"ה–1965, כי הוגשה לוועדתנו בקשה להרשות: חלוקת חלקה 40 בגוש 8153 — כפר־יונה, בהקלה ברוחב מגרש.

כל מי שיש לו התנגדות לבקשה הנ"ל, יגיש התנגדותו המנומקת בכתב, לוועדה המקומית, לפי הכתובת הנקובה לעיל, תוך 14 ימים מפרסום הודעה זו.

צבי תירה — יו"ר הוועדה

חוק התכנון והבנייה תשכ"ה–1965
הוועדה המקומית לתכנון ולבנייה
תל־אביב-יפו
הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבנייה תשכ"ה–1965

הרינו מודיעים בזאת כי הוגשה לוועדה המקומית לתכנון ולבנייה תל־אביב-יפו בקשה ליתן אישור להקלה לתכנית העיצוב 1680 לעניין בנייה על הגג ובקו הבניין החיצוני ולפרגולות, ברחוב ק"ם מס' 42, גוש 6336, חלקה 42א, תיק בניין 0903־042/2. בקשה מס' 871067.

בעל קרקע או בניין המחזיק בהם שיש לו התנגדות להוצאת היתר / אישור הנ"ל במקום זה רשאי להגיש לוועדה המקומית לתכנון ולבנייה תל־אביב-יפו, שד' בן־גוריון 68, את התנגדותו המנומקת ולציין כתובתו המדוייקת וטלפון.

ההתנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום מודעה זו ותובאנה לדיון בפני הוועדה הנ"ל.

י. בספי — סגן ראש העירייה
יו"ר הוועדה המקומית
לתכנון ולבנייה, תל־אביב-יפו

הוועדה המקומית לתכנון ולבנייה
רמת־גן
הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבנייה תשכ"ה–1965

נמסרת בזה הודעה בהתאם לסעיף 149 לחוק הנ"ל כי הוגשה לוועדה המקומית לתכנון ולבנייה ר"ג (להלן: הוועדה המקומית) בקשה להתרת הקלה בנכס בגוש 6156, חלקה 529, רחוב אלוף דוד מס' 13 — דהיינו: הקלה 10% בק.ב. במרווח צדדי.

על המעוניין הרואה את עצמו נפגע על־ידי אישור ההקלה הנ"ל יוכל לעיין בתכנית ולהגיש התנגדות מנומקת לפרטיה.

ההתנגדות צריכה להימסר לידי הוע־דה המקומית במשרדי אגף ההנדסה, רח' המעגל 26 ר"ג, תוך שבועיים מיום פרסום הודעה זו בעתונות.

אורי עמית — ראש העיר
יו"ר הוועדה המקומית
לתכנון ולבנייה, רמת־גן

ועדת המשנה לתכנון ולבנייה
עירית באר־שבע
בהתאם לסעיף 149 לחוק התכנון והבנייה תשכ"ה–1965

ניתנת בזה הודעה כי הוגשה בקשה על־ידי ועד בית הכנסת תורה וחיים בקשר לשימוש חורג מתכנית מפורטת.

מהות הבקשה:
בית כנסת במבנה מגורים.
גוש 38069, חלקה 122, רחוב העליה מס 47/4, 47/3.

כל המעוניין יכול לעיין בבקשה ובתכנית המצורפת אליה ללא תשלום, במשרד הוועדה המקומית, בימים ובשעות שהמשרד פתוח לקהל, ורשאי להגיש התנגדות מנומקת בשני הע־תקים לוועדה המקומית האמורה תוך 14 יום, מיום פרסום זה.

ס. סיינבלום — יו"ר הוועדה
לתכנון ובנייה, באר־שבע

עיריית ירושלים
הוועדה המקומית לתכנון ולבנייה
הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבנייה תשכ"ה–1965 (להלן: החוק)

בנ/87/804

ניתנת בזה הודעה בהתאם לסעיף 149 לחוק כי חב' לי מעון בע"מ, הגישה לוועדה המקומית לתכנון ולבנייה (להלן: הוועדה) בקשה להתרת ההקלות בנכס, גוש 299, חלקה 12, ברחוב שכ' קטמונה בירושלים — דהיינו: מספר הקומות: 6 קומות במקום 4 קומות המותרות, גובה הבניין עד 19.50 מ' במקום 16 מ' המותרים, אחוזי הבנייה תוספת 5% עבור התקנת מעלית ועוד 0.86% מחלק 6% סטיה שאינה ניכרת, קומת עמודים לחניה 12.25% במקום 10% המותרים.

את ההתנגדויות להתרת ההקלות הנ"ל אפשר להגיש תוך שבועיים מתאריך הודעה זו לוועדה המקומית לתכנון ולבנייה ברחוב הלל מס' 23, ירושלים.

ניתן לעיין בתכנית המוצעת במשרד זה בכל יום פרט ליום ו' בין השעות 12.00–14.00.

אברהם בחילה, מ"מ ראש העיר
יו"ר הוועדה המקומית לתכנון ולבנייה

טלוויזיה

יבו — בתוכניות מיוחדות לחיילי שמירה. 08.00 עד כאן — רצף רפי הטלויזיה. 08.05 שעת כושר. 08.15 חשבון פשוט ד' — גיאוגרפיה — הבריחה וכו'. 08.40 ראשית הקריאה — כלי סורות — כ"ס. 09.00 אנגלית ח'. 09.20 טבע — על הרס 1970 — 170 יכתרגום לערבית. 10.10 אנגלית ז'. 10.30 הגיל הרך — רחוב סומסום — איפה המכשירים. 11.00 צרפתית — על יסודי. 11.15 חשבון ה' — חיבור מספרים. 11.30 ארץ מולדת — היציאה מן החומות וכו'. 12.00 גיאוגרפיה כללית — ויט' פוזיפה. 12.25 ספרות על יסודי — ניבכת — הגיאוגרפיה העיקרייה. 13.00 מוסיקה על יסודי — העיטרה — יחסי פנים של תאילנד א'. 13.30 ברכי הטבע — פינגווינים, פינגווינים. 14.00 עד כאן — רצף רפי הטלויזיה. 14.05 כיתי קילנוע — קפטן נמו והעיר התת־ימית — סיפור דמיוני על ניצולי ספינה שמגיעים לעיר תת ימית המנוהלת ע"י קפטן נמו. קפטן נמו ניסה להקים עיר אוטופית שבה אין להרס שליטה על חיי האנשים. הוא הקים מקום תוסס עשיר כזהב אך נראה שלא כל הניצולים מאושרים להיות בו. 15.10 שעת כושר. 16.00 פרפר נחמד — מה שייך למה. 16.25 רובוטריקים. 17.00 ערב חדש — מנחה: אילנה דיין. 17.30 שלוש, ארבע, חמש וחצי. 17.55 ילדים בעולם. 18.10 אלף. 20.00 ימי בית החספר של תום בראון (פרק שלישי). 21.00 מבט. 21.40 מבט שני — פרפרי קיץ. סרטו של הבמאי חיים גיל על תנועת הנוסעים לחו"ל בקיץ האחרון. הסרט מנסה לבדוק מה עושה חו"ל לישראלי ומדוע הוא מרגיש צורך עז לנסוע תרף המחיר הגבוה. הסרט מלווה את הנוסעים במסלול היציאה והשיבה, הבטחון, המשטרה, ביקורת הגבולות, הטפסים הרבים והמכס. הוא מלווה את הישראלי המתוח והמזיע דקות לפני ההמראה ואת הישראלי הרגוע, השלו, דקות אחרי הנחיתה. 22.20 סידרת דרמה אנגלית. גן העדן המובטח. משתתפים סר מייקל הורדרן, אנט קרוסבי ואחרים. 23.40 פסוקו של יום. חדשות.

ערוץ 2

17.30 הרבורה מאיה. 19.00 סיפורי הארלם. 20.00 תעודה: אופקים נרחבים. 21.00 סוף.

רדיו

קול המוסיקה

06.01 צלילי בוקר. 07.09 בהאזנה נינוחה. הנדל: סונטה במי מינור. שטמיץ: סינפוניה בסול מג'ור. דבוז'ק: רביעייה מס' 12 (האמריקנית). שוברט: ארבעה אימפרומפטו. ברהמס: השיר בסתיו. רנציני: קונצ'רטו מס' 4 לחליל ותזמורת. 09.00 קונצרט בוקר. לקלר: סונטה בסול מג'ור לחליל וקונטינואו. באך: 14 אינוונציות לשלושה קולות. פחלבל: קנון ברה מג'ור. ווברר: קונצ'רטו מס' 2 לקלרינט ותזמורת. בטהובן: פנטסיה כוראלית. ברוקנר: סימפוניה מס' 2. פרנק: קטע הירואי. 11.57 פינת השיר. 12.00 מן הסרטייה — באך: סוויטה במי מינור. ג'וליאני: רוסטיניאנה מס' 1. וולטון: 5 בגטלות. גרנדוס: המאהה של גויה. 13.05 בהאזנה נינוחה — מיצירות בטהובן. 16.00 מאולמי הקונצרטים שלנו. 17.00 שירים של בארטוק, שומאן, רוסיני. 18.00 ממדף התקליטיה. 19.00 פניני אופרה מתוך אופרות קומיות של רוסיני, פוצ'יני, צ'ימרוזה. 20.30 קונצרט מהקלטות התזמורת הפילהרמונית הישראלית. 23.00 מחוורי יצירות. שירים של מהלר/מוסיקה של שינברג.

רשת א'

07.30 רדיו קל. 08.05 תנוה — עם בני הנדל. 09.05 טלרדיו - שירות מידע למאזינים. 10.05 שיריקור — מחולות ושירים משלנו. 11.05 פניני בוקר — מגיש גדעון הוד. 12.05 מעורב ירושלמי. 13.05 שירים עבריים. 13.30 חדשות ויומן בצרפתית. 13.45 חדשות ויומן באנגלית. 14.05 כראש צעיר — מגזין יומי לילדים ולבני נוער. 15.00 צבעי הקשת. 15.27 האוניברסיטה הפתוחה. 16.05 גיל הכיניים. 19.05 סיכום המשנה היומית. 19.30 שידורים לעולים. 23.05 שירים עבריים.

רשת ב'

07.00 הבוקר הזה. 08.05 בראש צעיר — תכנית לילדים בחופשה. 09.05 ביקור בית עם רבקה מיכאלי. 10.05 כל צבעי הרשת — מגזין יומי. 12.10 אלף־אלף בבית — עם אהוד מנור. 13.05 בחצי היום חרישות ופזמונים. 14.06 בת צחוק — הווי והומור. 15.05 רגעי קסם. 17.05 יומן כלכלה. 17.30 על מספרים ואנשים — מגזין המשק והחברה. 18.06 אצבע על הדופק — שבועון בעניני בריאות ורפואה. 19.00 היום הזה. 19.30 עולם חדש — מגזין חדשותי לעניני הארץ והסביבה. 20.05 פרקי חזנות בבקשתך. 22.05 צריך לצלצל פעמיים — שירים עבריים. 00.15 להאחז בחלום — שירים לסיומו של יום.

רשת ג'

06.04 בחזרה לאושר — להיטים וותיקים. 07.07 שיר בבוקר בבוקר — שירים עבריים. 09.05 בא לי — עם מנחם פרי. 10.05 שיחיה שעה של ביטלס. 11.05 בצל עם יקיר אביב. 13.05 כל טוב — פזמונים ומערכונים. 14.06 בטוויגב — עם שוש עטרי. 16.05 מוסיקה לעניין. 17.05 משקפיים עם מיכל שמואלי. 18.06 מקום בצנרת — מצעד הפזמונים ישראליים עם יגאל רביד. שידור חי מקיסריה. 21.05 גימל חי — עם שוש עטרי — שידור חי מקיסריה. 23.05 מסביב לחצות — עם יוסי סיאס.

קולנוע

תל־אביב

9.30 ,7.15 ,4.30
אסתר: בורר מול הקוברה — 5, 7.15, 9.40
אורלי: ריקוד מושחת — 1, 7.15, 9.30
בן־יהודה: ללא מוצא — 4.30, 7.00, 9.30
גת: בוקר טוב בבולוניה — 3.15, 6.15, 9.15
גורדון: לאבר הבתולים בטיחואנה — 7.00, 9.30
דקל: סילבארדו — 5, 7.15, 9.30
דרייב אין: הבלתי משוחדים — 7.45
הוד: ריקוד מושחת — 5, 7.15, 9.30
לימור חדש: ללא מוצא — 4.30, 7.15, 9.30
סינמה 1: סגור לרגל שיפוצים
סינמה 2: משפחת המלוכלכים — 5, 7.15, 9.30
פאר: יופי של חטא — 5, 7.30, 9.30
פאריס: לא יכולה בלי זה — 12, 2, 7.15, 9.30

רב־חן:
חן 1: מחלון חדר המיטות — 5, 7.30, 9.50
חן 2: מטאל ג'אקט — 5, 7.25, 9.45
חן 3: המכשפות מאיסטוויק — 11, 2, 4, 7.40, 9.45
חן 4: חנות מעבר לפינה — 11, 2, 5, 7.40, 9.45
חן 5: הפורצת
מסן פרנציסקו — 11, 2, 5, 7.30, 9.40
שחף: הבלתי משוחדים — 4.30, 7.00, 9.30

תל־אביב: המקצוען (2) — 5, 7.15, 9.30
תכלת: את, אני והמהפכה — 4.30, 7.00, 9.15
לב 1: המשפחה — 2, 4.30, 7.15, 9.50
לב 2: גברים גבריים — 2, 5, 8, 10.00
לב 3: נרדפי החוק — 2, 5, 8, 11.00
לב 4: מגדל הדבורים — 2, 5, 7.50, 10.00

רמת־גן

אואזיס: מי הנערה הזו — 4, 6.40, 9.30
לילי: יופיו של החטא — 7.15, 9.30
ארמון: בורר מול הקוברה — 5, 7.30, 9.45

רביגן:
גן 1: מחלון חדר המיטות — 5, 7.20, 9.40
גן 2: מטאל ג'אקט — 5, 7.20, 9.40
גן 3: המכשפות מאיסטוויק — 6.15, 9.15
גן 4: האלמנה השחורה — 5, 7.30, 9.40

ירושלים

אוריסון: ריקוד מושחת — 4.30, 7.15, 9.30
אורנע: מי הנערה הזו — 4.30, 9.15
בית אגרון:
אל תקרא לי לבן — 18.30
קאזאבלנקה — 20.15
מל ברוקס - סרט אילם — 22.15
סורי ביותר — 24.00
כפיר: ללא מוצא — 4.00, 7.00, 9.30
אורגיל:
החנות מעבר לפינה — 4.30, 7, 9.15
מיטשל: הבלתי משוחדים — 7.00, 9.00
סמדר: שלום לך אהובתי — 7.00, 9.30
הבירה: סגור לרגל שיפוצים
אוריון
אור 1: המקצוען — 4.30, 7.15, 9.15
אור 2: יופיו של החטא — 4.30, 7.15, 9.30
אור 3: הרפתקאות בולשיט — 4.30, 7.00, 9.00
אור 4: המכשפות מאיסטוויק
אור 5: מטאל ג'אקט — 4.30, 7.00, 9.00
עדן: השוטר מבברלי הילס — 4.30, 7, 9.00
תיאטרון ירושלים:
ז'אן דה פלורט — 18.45, 21.45

חיפה

אורה: ריקוד מושחת — 4.30, 7.00, 9.15
חן: מטאל ז'אקט — 4.30, 7.00, 9.00
עצמון 1: ללא מוצא — 4.30, 7.00, 9.15
עצמון 2: הבלתי משוחדים — 4.30, 7.00, 9.15
עצמון 3: השוטר מבברלי הילס 2 — 4.30, 7.00, 9.15

רון: המקצוען 2 — 4, 6.30, 9.00
אמפי: המורד — 4.30, 7.00, 9.15
אורלי: המשפחה — 6.45, 9.15
קרן אור המחודש: לא יכולה בלי זה — 7.00, 9.15
סאר: מחלון חדר המיטות — 5.00, 7.30, 9.30

נתניה

שרון: הפרוטוקול הרביעי — 5, 7, 9.15
סטודיו: שיחות מלוכלכות — 5, 7, 9.15

חולון

סבוי: יצרים — 5, 7.15, 9.30
מגדל: מי הנערה הזו — 6.00, 9.00
ארמון: יומן אהבות — 5, 7.30, 9.10

בת־ים

עצמאות: משפחת פלורדר — 7.15, 9.30

הרצליה

היכל: לא יכולה בלי זה — 5.00, 7.15, 9.30
מלון דניאל – האודיטוריום: א', ב', ג' – אני והתהה — 7.15, 9.30

באר־שבע

חן: כלא הנשים 2 — 4.30, 7.30, 9.10

פתח־תקוה

היכל 1: ריקוד מושחת — 5, 7.15, 9.30
היכל 2: מטאל ג'אקט — 5.00, 7.15, 9.10
היכל 3: הבלתי משוחדים — 7.15, 9.10

כפר־סבא

בית בריל: רומא — 10.00, 12.00

עפולה

מוסתרון: אנשי הפח — 9.00

גבעתיים

הדר: הבלתי משוחדים — 7.15, 9.10

ראשון־לציון

רון 1: ריקוד מושחת — 7.30, 9.50
רון 2: הבלתי משוחדים — 7.30, 9.10

תיאטרון

צוותא לתרבות מתקדמת
יום ג' 1.12 בשעה 16.30
ג'וני שב משדה הקרב

הבימה התיאטרון הלאומי
הערב יום ג', 1.12
בית ספר לנשים: 20.30
אנשים קשים: 20.30

שרותים ● עזרה ● תחבורה

תורנות בתי־מרקחת

בת־ים
גני בת־ים — הנביאים 3

חולון
אהרון — הופיין 52

ירושלים
קופ"ח — מרפאת רוממה רח' המ"ג 28

נתניה
מקסים — סלומון 4

פתח־תקוה
קופ"ח כללית — חיים עוזר

רמת־גן
הדסה — כצנלסון 151

תל־אביב
בס — פרישמן 66
קופ"ח כללית — חיים עוזר

חיפה
מוזר — המגינים 97

תורנות בתי־חולים

תל־אביב והמרכז
● בית החולים ע"ש שיבא תל־השומר - כל המחלקות - כל השבוע.
● בית החולים בילינסון, פתח־תקוה - כל המחלקות - כל השבוע.
● בית החולים ע"ש רוקח, תל־אביב - בימים ב', ד', ו' - כירורגיה ופנימית. ילדים - כל השבוע.
● בית החולים איכילוב, תל־אביב - בימים א', ג', ה' שבת - כירורגיה ופנימית.
● בית החולים וולפסון, חולון - כל המחלקות - כל השבוע.
● בית החולים אסף הרופא - כל המחלקות - כל השבוע.

נתניה
● בי"ח לניאדו נמצא בתורנות למקרים דחופים - כל השבוע, כולל שבת.

ירושלים
שערי צדק - ילדים, כירורגיה, אורטופדיה, עיניים
בקור חולים — פנימית, נשים, א.א.ג.

מוקד קופ"ח כללית
המוקד יימסור מידע טלפוני בימים א'־ה' בין 08.00–20.00, בימי ו' 08.00–15.00. טלפונים: 433300־03, 453500־03.

ער ביר — אוזן קשבת בטלפון לילד ולנוער — קו לנוער במצוקה
ירושלים - 245358־02
ת"א - 226027 (24 שעות)
חיפה - 229486־04 (11.00–20.00)
גליל מערבי - 922222־04

קו פתוח להורים במצוקה בימי ב' ו־ד' - טל. 222732.

„קו פתוח" — אוזן קשבת לילדים ובני־נוער 221680־03 (24 שעות)

עזרה ראשונה

עזרה ראשונה לשיניים של ההסתדרות לרפואת שיניים בישראל: בתל־אביב — בימים א'–ה' בין השעות: 21.00–23.00, בלילות שבת וערבי חג בין השעות: 18.00–24.00, בשבתות וחגים בין השעות: 15.00–21.00. הכתובת: רח' בר־כוכבא 49, טל' 284649. בחיפה: רחוב הנמל 26, קומה 2, טל' 513366. פתוחה מדי יום ביומו, כולל ערבי שבתות וחגים מ־20.00 עד 23.00 בערב.

מרפאת שיניים לעזרה ראשונה: המרפאה פתוחה כל יום כולל שבתות וחגים בין השעות 24.00–9.00. אחרי חצות בתאום טלפוני בלבד. דיזנגוף סנטר שער 3 ליד הספריה קומה א', טל: 294869, 285822־03.

מרכז סיוע לקורבנות אונס לרעננה ואיזור השרון, טל' 052־32452 בימים א'–ה' בשעות 17.00–21.00.

עזרה ראשונה נפשית
ער"ן ירושלים — טל' 227171־02
ער"ן תל־אביב — טל' 5461111־03
ער"ן ילדים ונוער, ת"א — טל' 261113־03
ער"ן חיפה — טל' 672222־04
ער"ן באר־שבע — טל' 418111־057
ער"ן נתניה — טל' 053־35316

סילוק מוקשים
מוקד עת"א למקרים דחופים — טל' 110.

מד"א

ירושלים, ת"א, חיפה — טל' 101. בני־ברק, גבעתיים — טל' 781111; רמלה — 101; טלפון 93554־065; נהריה — טל' 931401־04; ים — טל' 5511111; 74767־057. [illegible]

משטרה

ירושלים, תל־אביב, חיפה, רמת־גן, בני־ברק, חולון, פתח־תקוה — טל' 100. באר־שבע, נהריה, נתניה, נצרת — טל' 100. אילת — 1244; חדרה — 22444.

רכבות

מירושלים לבני־ברק וחיפה:
בימים א'־ה': 16.00
בימי ו' וערבי חג: 11.30

מחיפה לבני־ברק וירושלים
א'־ו': 7.00

מתל־אביב לחיפה:
בימים א'־ה': 6.00, 7.00, 8.00, 8.16*, 9.00, 10.30, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 16.00, 17.00, 18.30, 20.00
בימי ו' וערבי חג: 6.00, 7.00, 8.00, 9.00, 10.30, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00

מתל־אביב לנהריה:
בימים א'־ה': 6.00, 8.00, 12.00, 14.00, 16.00
בימי ו' וערבי חג: 6.00, 8.00, 12.00

מחיפה, בת־גלים, לתל־אביב:
בימים א'־ה': 6.00, 6.30, 7.30, 8.30, 10.00, 11.05*, 11.30, 12.30, 13.30, 14.30, 15.30, 16.30, 17.30, 19.30*
בימי ו' וערבי חג: 6.00, 6.30, 7.30, 8.30, 10.00, 11.30, 12.30, 13.30, 14.30

מנהריה לחיפה ותל־אביב:
בימים א'־ה': 6.30, 9.05, 10.40, 13.35, 16.33, 18.38
בימי ו' וערבי חג: 9.05, 10.35

* הרכבת תופעל בימי א' בשבוע [illegible] בלבד.

לאחותמים

באי „הקונגרס הציוני המגשים", שנערך בירושלים בהשתתפות 500 איש, ביוזמת התנועה לתמורה קראו אתמול לחימוע על מגילת העצמאות המשמשת אליבי לעשיה אמיתית, ומשחררת את המצפון ממחויבות

מרכז הליבראלים יכונס ביום ד' לבחור נציגיו להנהלת הסוכנות

מאת קובי מנדל, כתב „על המשמר"

מרכז המפלגה הליבראלית יתכנס ביום ד' כדי לבחור את נציגי המפלגה להנהלת הסוכנות היהודית ולהנהלת ההסתדרות הציונית בבית־מפלגה הליבראלית בת"א — כך קבע אתמול בית־המשפט המחוזי בחיפה, לאחר שנציגי שתי המחנות היריבים במפלגה קיבלו את הצעת הפשרה של השופט מיכה לינדנשטראוס.

מרכז המפלגה לא התכנס זה כשנה בשל מחלוקת בין הצדדים היריבים. החלטה זו של בית־המשפט לכנס את המרכז לצורך בחירת נציגי המפלגה למוסדות הסוכנות אינה מהווה ויתור או הסכמה בין המחנות על המחלוקת הקיימת ביניהם, הקשורה באיוש המוסדות. מחלוקת זו תובא לדיון ולהכרעת בית־המשפט בתחילת החודש הבא.

הדיון אתמול בלשכת השופט התקיים לאחר שעורכי־הדין — ח"כ אוריאל לין וח"כ אלי קולס — עתרו לבית־המשפט המחוזי בחיפה בשמם של השרים שריד ופת כדי שזה יקבע כי ישיבת מרכז המפלגה שזומנה ליום ד' היא ישיבת המרכז היחידה בה יש לבחור את מועמדי המפלגה למוסדות הסוכנות. זאת, לאחר שבשבוע שעבר פורסמה מודעה בעיתונים מטעם מחנה מודעי על כינוס מרכז המפלגה ביום רביעי הקרוב, במלון דן בת"א, בדיוק במועד שבו זימן מחנה שריד־פת את ישיבת המרכז של המפלגה לישיבה מיוחדת בבית־סוקולוב. כינוס מרכז המפלגה נועד לבחור את מועמד המפלגה לתפקיד יו"ר הנהלת הסוכנות ולבחור 23 צירי המפלגה לקונגרס הציוני. ההחלטה לזמן את המרכז באה לאחר שבית־המשפט המחוזי בחיפה קבע בשבוע שעבר, כי יש לכנס את מרכז המפלגה לצורך קיום בחירות דמוקרטיות של שליחי המפלגה להנהלת הסוכנות ולקונגרס.

השופט לינדנשטראוס הביע בהחלטתו גם תקווה, כי דיוני המרכז יתנהלו באווירה חברתית כמקובל במפלגה דמוקרטית בחברה הישראלית.

מצוקת מיטות ב„שלוותה" — בעוד שתי קומות לא מאוכלסות מחוסר תקציב

מאת יהושע מרקוס, כתב „על המשמר"

[illegible] „שלוותה", בית־חולים [illegible] המרכז הרפואי מאיר, המספק שירותים לאוכלוסיה בת 500 אלף נפש יש 114 מיטות בלבד, מתוך 204 מיטות לאישפוז [illegible] לאישפוז מלא. [illegible] חולים זקוקים לאישפוז — לטיפול [illegible] 98 ימי טיפול, [illegible] כעבור 45 יום. צוות בית־החולים מצומצם [illegible] אחרים.

מנהל „שלוותה", ד"ר מיכה ניומן, שמסר נתונים אלה במסיבת עיתונאים אתמול, לרגל הקמת עמותת ידידים שתסייע בפיתוח השירות הרפואי במרכז זה, הוסיף, שהאישפוז החלקי מבוצע כשמצבם הקליני (הסוציאלי) של החולים מאפשר זאת.

לדבריו, את מצוקת האישפוז ניתן היה לפתור בבניין בן שלוש קומות שהוקם לפני 7 שנים, אולם בגלל מצב כספי קשה בקופת־חולים, מאוכלסת רק קומה אחת ושתי הקומות הנוספות — ריקות.

יו"ר עמותת הידידים, בן־ציון שפירא, ציין כי ל„שלוותה" יש הישגים ושם טוב, אולם בגלל המצוקה הכספית אין תקציב לפיתוח ולרכישת ציוד להרחבת הפעילות, והוא הבטיח כי העמותה תפעל לפתרון המצוקה.

נבון: 20־30 מיליון דולר דרושים לתוכניות קידום לימודי המדעים

שר החינוך והתרבות, יצחק נבון, אומר כי לשם ביצוע תוכנית־אב לקידום משמעותי של החינוך המדעי והטכנולוגי יש להקצות בין 20 ל־30 מיליון דולר בשנה, במשך חמש השנים הקרובות. התוכנית, קרויה „תוכנית 2000". למרות הגבלות התקציב הורה נבון להתחיל בביצועה ההדרגתי כבר בשנת הלימודים הנוכחית בשיתוף משרד החינוך, המוסדות האקדמיים, השלטון המקומי ויזמים פרטיים.

התוכנית החדשה כוללת כמה תחומים מרכזיים: ארגון מחדש של החינוך המדעי והטכנולוגי, עדכון תוכניות לימודים, [illegible] מערכת החינוך, הכשרה והשתלמות מורים, קידום מחקר פיתוח [illegible] 2000 [illegible] נבון הודיע כי אחד הפרויקטים הראשונים של התוכנית החל כבר בכיתות א'־ו' — תוכנית לימודים חדשה בשם [illegible] טכנולוגית.

לדברי נבון, תלמידי התיכון בארץ מגלים יותר ויותר עניין במקצועות המדעיים, ואחד הביטויים לכך הוא הגידול המשמעותי שחל בשנים האחרונות בשיעור התלמידים הבוחרים במקצועות מדעיים ברמה מוגברת במסגרת בחינות הבגרות. מנתוני הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה עולה כי בכיתות י"ב בבתי־הספר העיוניים עלה אחוז הבוחרים ללמוד ולהיבחן במקצועות הריאליים: במתימטיקה ברמה מוגברת מ־36.5 ל־41.6, בפיסיקה מ־11 ל־24.3, בכימיה מ־8.2 ל־12.7 ובביולוגיה מ־20.2 ל־23.7. קיימת גם התקדמות דומה במגזר הערבי.

שר החינוך הודיע כי החליט להגדיל את התמיכה התקציבית במרכז להוראת המדעים כדי לאפשר לו להפיק יותר תוכניות חדשות בתחומים אלו ולהגדיל את היקף השתלמויות המורים. החל מהשנה יסיימו כ־40 סטודנטים את לימודיהם לאחר שהכשירו עצמם להוראת המדעים. סטודנטים אלה קיבלו פטור כמעט מלא משכר־לימוד, כדי לעודדם ללמוד הוראת המדעים. הפרויקט נערך במימון תרומה מיוחדת מקרן רוטשילד. החודש נפתחה במכללת ילין בירושלים כיתת לימוד מיוחדת לצעירים משוחררים מעיירות פיתוח שיכשירו עצמם להוראת מקצועות מדעיים, לאחר שהתחייבו תמורת לימוד חינם לחזור וללמד בישוביהם.
(עתים)

„שחרור לומדי התורה משירות צבא הוא חילול השם"

„עליי מיטב ידיעתי, אין בסיס בתורת ישראל לשחרור לומדי התורה משירות צבאי. זוהי בריחה מאחריות. זה יותר מכל דבר אחר חילול השם. אין עיוות חמור מזה שאנשים, בשם התורה, פוטרים עצמם מלשאת בעול" — דברים אלה אמר פרופ' עימנואל אטקס מהחוג להיסטוריה באוניברסיטה העברית בירושלים בסמינר על החרדים שנערך בטבריה מטעם „שורשים", המרכז ללימודים יהודיים, והאגף לתרבות ולאמנות במשרד החינוך והתרבות.

לדברי אטקס, השירות בצבא נדחה פורמלית בתוקף חוק ולכן הכתובת למחדל זה הם הפוליטיקאים המאפשרים למצב זה להתקיים. פרופ' אטקס הוסיף ואמר כי הוא אינו רואה סיבה שהחרדים יצביעו לכנסת „כאשר את מחיר המלחמה והשלום הם אינם משלמים".

הרב אבישי שטוקהמר, יו"ר המרכז הספרותי־חברתי „משאבים" וחבר המוסדות העליונים של אגודת ישראל, אמר כי הנושא של השירות הצבאי „מהווה חומר נפץ". הוא הדגיש כי צריך לדייק בעובדות בנושא זה שכן אין השתמטות בקרב החרדים מצה"ל משום שדחיית השרות נעשית בתוקף חוקי הכנסת. הרב שטוקהמר הוסיף ואמר כי הצבא הוא אמצעי לקיום המדינה ולא מטרה בפני עצמה. שכן האמצעי לקיום העם והמדינה הוא על ידי שמירת התורה והמצוות.
(עשית)

הרוקחים זועמים על כוונה למכור תרופות ברשתות לשיווק מזון

הסתדרות הרוקחים מתנגדת למכירת תרופות בבתי כל־בו ורשתות מזון.

„מנכ"ל קראוס, בני גאון, ושרת הבריאות שושנה ארבלי־אלמוזלינו הם מאותה מפלגה והם זקוקים לפופוליזם זול" — טען אתמול חבר הסתדרות הרוקחים חני שור, בתגובה לכוונה לפתוח את הנקודות למכירת תרופות ב„היפרים".

ארמנד ברקע, יו"ר הסתדרות הרוקחים, טען כי הכנסת בית־מרקחת לחנות מזון מהווה עקיפת החוק ע"י מוסד ציבורי, תוך התעלמות של משרד הבריאות. לדבריו, הסתדרות הרוקחים לא תוכל להשלים עם אפליה כזאת.
(עתיים)

באזכרה במלאות 9 שנים לפטירתה

„מאשימי גולדה מאיר בהחמצת הזדמנויות לשלום אינם יודעים האמת"

„יש הנהגים, ובייחוד התקשורת — להאשים את גולדה מאיר בהחמצת הזדמנויות לשלום. בין אבירי דעה זו, יש שאינם יודעים את האמת ויש שאינם רוצים לדעת, לא קל להסריח דעות שמישהו שוקד להשרישם בציבור".

דברים אלה אמרה כלתה של גולדה מאיר ז"ל, ראש הממשלה הרביעית של ישראל, הגב' שרה רחבי, בדברים שנשאה על קבר אמה, ביום השנה התשיעי לפטירתה.

בטקס לציון תשע שנים למותה של ראש ממשלת ישראל לשעבר, גולדה מאיר, שהתקיים ליד קברה בהר הרצל, נכחו כ־30 איש, ביניהם בני משפחתה וראשי מפלגת העבודה. בין היתר נכחו בטקס, מ"מ ראש הממשלה ושר החוץ שמעון פרס, שר הבטחון, יצחק רבין, ואישים בכירים נוספים.

בשיחה, עם תום האזכרה, הביעה כתה של גולדה תקווה, כי בשנה הבאה במלאות עשר שנים לפטירתה, ייערך במקום טקס רב־משתתפים.
(עתיים)

חדש: בד עשוי סיבי אננס

טוקיו.— אוהדי האננס יוכלו בקרוב ללבוש אותו, הודות לחברת טקסטיל יפאנית, שפיתחה ייצור המוני של בד מסיבי אננס.

דוברת חברת „קאנבו" מסרה, כי בד האננס חזק מבד הכותנה, מופג מים, קל לייבוש והאריג הוא „משהו בין כותנה לפשתן".

„כאן לפנינו הטקסטיל הטבעי החמישי, אחרי כותנה, פשתן, משי, וצמר" — אמרה הדוברת. „בין היתר, ניתן גם לארוג אותו בנקל יחד עם חומרים אחרים."

החברה מצפה, כי בגדים עשויים מטקסטיל האננס יופיעו בחנויות כבר בסוף 1988.

מכונות גילוח לשערות האף והאזניים ישווקו בישראל

מכונות הגילוח לקיצוץ שערות הנחירים באף ובתנוכי האוזניים הן חלק מהמכשירים מתוצרת „רמינגטון", האמריקנית שיימכרו בארץ ברשת חנויות של „הלן־קרטיס". את מכונות הגילוח מפיצה חברת „הלטיס" של „כור מזון" פרטים אלה נמסרו אתמול במסיבת עיתונאים בבית־סוקולוב בתל־אביב.

מנכ"ל „הלן־קרטיס", יצחק פישביין, מסר כי נוסף על האבזרים המיועדים לנסיעות, חברת „רמינגטון" מוכרת גם מכונות גילוח רגילות ומכונות ליישור זקן, תספורת וכן להורדת „רבלולים", (כדוריות על בגדי צמר) מבגדים.
(עתיים)

מזכיר ביהמ"ש בבאר־שבע הורשע בניצול משרתו לרעה

בעקבות טענות על סחיטה מינית שהעלו נגדו פקידות

יצחק טאוב, (56), מי שכיהן במשך למעלה מ־20 שנה כמזכיר ראשי של בית־המשפט המחוזי בבאר־שבע, הורשע אתמול בבית־משפט השלום ברמלה בניצול משרתו לרעה, בעקבות טענות של סחיטה מינית שהעלו נגדו פקידות.

שופט השלום ה.א. פס הרשיע את טאוב בעקבות הוצאתו וגזר־דינו יינתן ב־4 בינואר.

בין עדי האופי שהופיעו בבית־המשפט היה השופט המחוזי (בדימוס) חיים דבורין.

טאוב הואשם בניצול לרעה של מעמדו, בהפרת אמונים ובפגיעה בציבור. בשבעת סעיפי האישום מפורטים פרשיותיהן של מספר נשים אשר זכו בראשית עבודתן בבתי־המשפט בדרום ביחס מועדף אך לאחר מכן התלוננו על הטרדות מיניות מצד הנאשם. לבסוף הן פוטרו מן העבודה כאשר סירבו להתמסר לו או להיענות להפצרותיו — נטען.

כך למשל, נאמר בכתב־האישום, קיבל ב־1983 אשה גרושה כעובדת במזכירות בית־משפט השלום באילת. זאת, למרות שהסבירה לו שמחוסר השכלה והעדר נסיון, אין היא מתאימה לעבודה זו כלל. לאחר שנתקבלה לעבודה, הזמין את האשה לחדרו במלון. שם הסביר לה הנאשם, כי היה עליה להיות אסירת תודה לו על שנתקבלה לעבודה, למרות עברו הפלילי של בעלה. בפעם אחרת ניסה לנשק אותה ולאחר שנדחה על ידה — פוטרה מהעבודה. תלונות דומות נטענו בפרטי האישום האחרים. בין היתר, הציע עזרתו בקביעת מזונות של אשה שהיתה בהליך גירושין, תמורת הענותה לחיזוריו.

במקרה נוסף איפשר לעובדות חריגות ממשמעת, עד שנוכח לדעת שחיזוריו לא זוכים להצלחה והוא החל להתנכל להן. בין היתר, נהג לצלם נשים שהתרועעו איתו בעירום ואת הסכמתן לכך השיג, עפ"י כתב־האישום, תוך ניצול לרעה של סמכויותיו ותפקידיו. (עתיים)

הוחלט לשחרר בערבות תושבת אריאל הנאשמת בהריגת בעלה

השחרור עוכב לבקשת התביעה השוקלת הגשת ערעור לביהמ"ש העליון

בית־המשפט המחוזי בתל־אביב החליט אתמול לשחרר בערבות את מזית בראון, צעירה מאריאל המואשמת בהריגת בעלה דב, בעקבות סכסוך שנתגלע בין שני בני הזוג.

לבקשת התביעה, נאות השופט אריה אבן־ארי לעכב את שחרור הנאשמת ל־48 שעות, כדי לאפשר לפרקליטות לעיין היטב בנימוקי החלטת השחרור ולשקול הגשת ערר לבית־המשפט העליון.

בכתב־האישום, שהוגש לבית־המשפט לפני כ־10 ימים, מגוללת התובעת, עו"ד נורית שניט, את האירועים שגרמו למותו של דב בראון. ב־27.10.87 נתגלע סכסוך בין השניים, ובעקבותיו עזבה מזית, שהיא בת המושבה יבנאל בגליל, את ביתם המשותף באריאל. כעבור 3 ימים החליטה מזית לשוב אל ביתה, שם פגשה בדב, שעסק בטיפול בחיות הבית שלו.

כעבור זמן מה החליטה שוב לעזוב, נאמר בכתב־האישום, נטלה עימה תיק וחפצים אישיים ומצלמה. היא ניסתה להשיג תחבורה ציבורית אל בית אמה ברמת־גן, אך לא הצליחה ובגלל השעה המאוחרת, שבה לביתה באריאל.

התפתח בין בני הזוג ויכוח על אודות המצלמה, וכאשר החל הבעל לחפש את המצלמה בתיקה, נטלה הנאשמת אקדח "תופי" שהיה מונח על מדף בחדר המגורים, כיוונה לעברו של המנוח ואיימה, כדי שיפסיק לחטט בתיקה.

בעלה הניח את התיק ופזית חזרה למטבח להכין לעצמה אוכל, כשהאקדח בידה. כאשר הסיר הבעל תמונה מהקיר הסמוך — הרימה אשתו בתגובה את האקדח וירתה לעברו ירייה, שפגעה בראשו. כתוצאה מכך מת דב בראון כעבור זמן קצר.

התובעת הגישה בקשה לעצור את הנאשמת עד תום משפטה, בציינה כי מדובר במעשה חמור של הריגה, שהוא כשלעצמו מצדיק את המעצר.

השופט אבן־ארי ציטט ארוכות מובאות מפסיקת בית המשפט העליון ומקורות משפטיים נוספים בסוגייה זו, והחליט לשחרר את הנאשמת בערבות בטוחה של 6,000 ש"ח. כן הורה לה להתגורר בבית אביה במושבה יבנאל שבגליל, משום לא תצא, אלא לצורך ישיבת בית המשפט או זימון בכתב של משטרת ישראל או פרקליטות המדינה.

נציג הפרקליטות, עו"ד עמנואל גווה ביקש עוכב השחרור ל־48 שעות והשופט נענה לבקשת התביעה.

(עתיים)

המניות החופשיות ירדו אתמול ב־2.6 אחוזים

בחודש נובמבר עלו ב־4 אחוזים

גלגלי הבורסה

מאת אלחנן הורוביץ, כתב "על המשמר"

בחודש נובמבר עלה מדד המניות הכללי באחוז אחד. המדד ללא בנקים שבהסדר עלה ב־4 אחוזים. מניות ההסדר ירדו ב־0.84%. העלייה הגדולה ביותר היתה ב־11% בבנקים למשכנתאות. הירידה הגדולה ביותר היתה ב־4 אחוזים בחיפושי נפט.

על המסחר בשוק המניות השפיעה אתמול התנהגות קרנות הנאמנות שסבלו מפדיונות. הביקושים למניות הסתכמו ב־1.1 מיליון ש"ח, בעוד שההיצעים בהן עלו ל־14.6 מיליון ש"ח. השפיעו גם הידיעות על הירידות בשערי המניות בבורסות טוקיו, הונג־קונג ומערב־אירופה. בשוק המניות התל־אביבי כולו עלו 27 שערים, ירדו 296 ו־106 נשארו בלי שינוי.

אתמול ירד מדד המניות הכללי ב־1.57%, ללא בנקים שבהסדר ירד ב־2.6%. מניות ההסדר ירדו ב־0.8% בממוצע.

המחזור בשוק איגרות החוב עלה אתמול ל־12.7 מיליון ש"ח והיה גדול יותר מהמחזור במניות החופשיות, שהסתכם ב־12.6 מיליון ש"ח. המחזור במניות ההסדר משני הסוגים הסתכם ב־2.8 מיליון ש"ח.

סל המטבעות עלה אתמול ב־0.12% ל־1.7077 ש"ח, בעוד ששער הדולר היציג ירד ב־0.48% ל־1.5570 ש"ח. דולר נוסעים — 1.8464 ש"ח. דולר שחור נע בירידה בין 1.68 ל־1.69 ש"ח.

הדולר ירד אתמול בעולם לנקודות שפל חדשות, ל־1.635 מ"ג ול־132.15 ין יפאני, על אף התערבות הבנק המרכזי של יפאן. ירידת הדולר הביאה לירידות השערים ברוב בורסות העולם, אך אוסטרליה היתה בין המעטות שנהנו מעליית מחירו של הזהב, על אף מאמצי צרפת שהיתה מוכרת זהב, כדי למנוע עלייתו לפני 12 בינואר 1988, שבו יוצאות לפדיון איגרות חוב צרפתיות צמודות למחיר הזהב.

במסחר במניות בשערים משתנים לפני הצהריים נשאר רק שער 1 בלי שינוי. כל השערים האחרים ירדו. ללא שינוי נשאר כלל נדל"ן. הירידות הגדולות ביותר היו ב־3% בהבינלאומי ובאי די בי פת'. המחזור גדול ביותר היה 366 אלף ש"ח בכלל 10, מדד המניות ירד ב־3 סיבובי המסחר מ־142.31 ל־138.91 ול־138.11 במסחר הרב־צדדי אחרי הצהריים.

טלקס

● **העמותה למען הסוהר תחדש פעילותה**

נציב שירות בתי־הסוהר, גונדר לוי שאול, מבקש לחדש את פעילותה ההתנדבותית של העמותה למען הסוהר ולהעניק לה את הסיוע הדרוש לשיפור מעמד הסוהר בישראל.

שאול בן־שמחון, העומד בראש העמותה הציבורית, צופה, כי ניתן יהיה להמשיך בהקמת מועדוני סוהרים וציודם בבתי־הסוהר, ביצוע השתלמויות בנושאים כלליים ושיפור תדמית הסוהר.

זהבה מוזס

● **יהלו"ם בבית ברל**

בבית ברל נפתח השבוע מכון יהלו"ם – מכון ייעוץ להורים ולמנחים לקבוצות הורים. המכון נפתח ליד המרכז להכשרת יוצאי אוניברסיטאות ואקדמאים שעבר לאחרונה לבית ברל.

ייחוד בקורסים המתקיימים בבית ברל הינו במגוון הגדול של לימוד השיטות והטיפולוגיות השונות, כאשר מאחורי כל השיטות מושם דגש על גישה הומניסטית. המכון מעניק שירותים למשפחות בקיום חוגי הורים.

מחר יתקיים בבית ברל כנס בהשתתפות כ־200 מנחי הורים ואנשי חינוך.

(שע"ח)

האן שירותי שמירה ואבטחה בע"מ ח.פ. 61־122745־6

פרוטוקול

החלטה מיוחדת באסיפה כללית יוצאת מן הכלל מיום 30.11.87 של החברה הנ"ל שנתקיימה במשרדי החברה ולאחר שניתנה לבעלי מניות החברה הודעה מוקדמת של 21 יום מראש לפני כינוס האסיפה על דבר כינוס האסיפה ועל תוכנה.

נוכחים: בעלי מניות החברה — יצחק ירקוני, נמרוד פיטוסי.

על הפרק: 1. בחירת יו"ר האסיפה. 2. שינוי תזכיר החברה.

הוחלט:
1. ליו"ר האסיפה נבחר מר יצחק ירקוני.
2. פה אחד לתקן את תזכיר החברה ולמחוק את המטרה "חקירות" — סעיף 2 (א) לתזכיר.
3. להסמיך את עו"ד י. גמר לדווח על דבר ההחלטה הנ"ל לרשם החברות בירושלים ולדאוג לשינוי התזכיר.

יצחק ירקוני, יו"ר

מרחב תכנון מקומי "שורקות"

חוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965

בהתאם לסעיף 149 לחוק, הרינו מודיעים בזאת, כי הוגשה לוועדה המקומית לתכנון ולבנייה "שורקות" בקשה למתן הקלה בגוש 3544, מגרש 113 — כפר אביב.

מהות ההקלה:
הקטנת קו בניין אחורי במסגרת 10% המותרים.

כל מי שיש לו התנגדות להוצאת ההיתר, רשאי להגיש את התנגדותו המנומקת בכתב תוך 14 יום מיום פרסום ההודעה, למשרדי הוועדה המקומית לתכנון ולבנייה "שורקות", דואר גבעת ברנר 60948.

צ. כהן — יו"ר הוועדה המקומית, שורקות

חוק התכנון והבניה 1965
מרחב תכנון מקומי
עירון — ואדי עארה

נמסרת בזה הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה 1965, כי הוגשה לוועדה בקשה להיתר בניה מס' מ"ס/84/20 בגוש 20312 חלקה 1 במגרש 1/11 ע"ש שוקרי פריד אגבריה מכפר מוסמוס, שבאישורה יש סטיית מהוראות תוכנית מתאר מס' ג/1016. מהות הסטיה: שימוש חורג למבנה מגורים לתקופה של 10 שנים. ניתן לעיין בבקשה בוועדה בימים ובשעות קבלת קהל. כל מעוניין רשאי לעיין ולהגיש התנגדות לבקשה הנ"ל לוועדה האמורה תוך שבועיים מיום פרסום הודעה זו בעיתון.

תאריך: 18.11.87.

מ' דוידוביץ
יו"ר הוועדה המקומית עירון

חוק התכנון והבנייה, תשכ"ה–1965
מרחב תכנון מקומי ראשון־לציון
הודעה בדבר הפקדת שינוי תכנית מתאר מקומית

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבנייה, תשכ"ה–1965, כי במשרדי הוועדה המחוזית לתכנון ולבנייה, מחוז המרכז, ובמשרדי הוועדה המקומית לתכנון ולבנייה ראשון־לציון, הופקד שינוי תכנית הנקרא: "שינוי תכנית" מתאר מקומית מס' רצ/1/13/8/2, ביחד עם התשריט המצורף אליה.

עיקרי הוראות השינוי:
ל. יעת סיתוח מערכות דרכים, מערך שימושי הקרקע ליעודים הבאים: מגרש מיוחד, אזור מגורים ושטחים לשימוש ציבורי והגיה ציבורית, קביעת הקצאות שטחים לשימוש ציבורי להלן: פתיחת דרכים מכוסת לשימוש ציבורי, יעוד אזורי מגורים, קביעת מועד לביצוע הוראות.

ואלה הם הגושים והחלקים בשינוי התכנית:
גוש 3930, חלקות 211, 212, 213, 214, רחוב גוש־עציון, כתריאל, רפפורט.

כל המעוניין בשינוי התכנית רשאי לעיין בו, ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

כל המעוניין בקרקע, בבניין או בכל פרט תכנוני אחר הרואה את עצמו נפגע על־ידי שינוי התכנית וכן כל הזכאי לכך עפ"י סעיף 100 לחוק האמור, רשאי, תוך חודשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות, להגיש התנגדות לשינוי התכנית במשרדי הוועדה המקומית האמורה, ועליה לכלול פירוט הנמקות להתנגדות ולהיות מלווה בתצהיר חתום ע"י עו"ד המאמת את העובדות שעליהן היא מסתמכת.

א. תהכי — מ"מ יו"ר הוועדה המחוזית לתכנון ולבנייה, מחוז המרכז

הוועדה המקומית לתכנון ולבניה
קרית־אתא

הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 149 לחוק הנ"ל, כי לוועדה לתכנון ולבניה קרית־אתא, הוגשה בקשה ע"י עמותת "אהבת ציון" למתן הקלה בגוש 11017 חלקה 12 ברח' הפיסרים קרית־אתא (תיק בנ' 193/59), מהות ההקלה: הגדלת אחוזי הבניה המותרים ב־5.3%.

אפשר לעיין בבקשה במשרד מהנדס העיר, המשרד על הבניה, בימים שני ורביעי בשעות 16.00 עד 18.00. כל מי שיש לו התנגדות למתן ההקלה הנ"ל, רשאי להגיש את התנגדותו המנומקת בצורת תצהיר (בדואר רשום), תוך 15 יום מתאריך פרסום הודעה זו, למשרד מהנדס העיר, עיריית קרית־אתא, ת"ד 1 קרית־אתא.

אינג' י. יחזקאלי, מהנדס העיר
מהנדס הוועדה המקומית

הוועדה המקומית לתכנון ולבניה
נתניה

ניתנת בזה הודעה כי לוועדה הוגשה בקשה לאישור תוספת/בנית מגורים לבית על חלקה 189 בגוש 8238 רח' רמב"ן מס' 15, בחריגה, מבוקשת כהקלה: 1.00 מ' בקו בניין צדדי לבניין הקיים, ו־1.0 מ' בקו בניין צדדי בקיר אטום, ת.ב. 367, את תחכמ"ס 108/87 ניתן לראות במשרדי הוועדה. התנגדויות אפשר להגיש משך שבועיים מיום פרסום מודעה זו.

י. אלדואי
יו"ר הוועדה המקומית

בפלילים

שנתיים מאסר על נהיגה במהירות בזמן פסילה

מאת שלמה גלזר, כתב "על המשמר"

בית־משפט השלום בנצרת גזר אתמול שנתיים מאסר בפועל ופסילת רשיון נהיגה למשך חמש שנים על צווילי שווילי בן 23 מקריית־חיים, שנלכד כשהוא נוסע במהירות של 118 קמ"ש וברשיונות מזויפים, לאחר שנפסל מלנהוג על־ידי בית־משפט בשל עבירה קודמת.

שווילי נתפס לפני ששה ימים על־ידי סיור של לשכת התנועה צפון בכביש יוקנעם — תל־אביב, כשהוא נוהג במהירות של 38 קמ"ש מעל המותר. הוא נעצר בו במקום והובא לשיפוט מהיר.

מבצע מעשים מגונים בבתו – לשנתיים מאסר

מאת קובי מגדל, כתב "על המשמר"

שופט בית־משפט השלום בחיפה רפאל ורטנסקי גזר אתמול שנתיים מאסר בפועל ושנה על תנאי על תושב הקריות בן 29 שהורשע בביצוע מעשים מגונים בבתו בת השבע.

התביעה טענה שכמחצית יוני השנה ביצע הנאשם מעשים מגונים בבתו בבית אמו שבקריה. הבת היתה אותה עת בחופשה ממוסד שבו היא שוהה מאז גירושי הוריה. אמו של הנאשם העידה בבית־המשפט נגד בנה כשהיא מסתייגת וסולדת מהתנהגותו.

הנאשם כפר באשמה המיוחסת לו וטען כי הפרשה כולה מקורה בעלילה שרקמה נגדו גרושתו המבקשת בכל מחיר לכלוא אותו מאחורי סורג ובריח. אולם השופט הרשיע את הנאשם בדין לאחר שמצא סיוע למכביר לביסוס האשמה שיוחסה לו.

בבית־המשפט אסר על פרסום שמו של הנאשם על מנת שלא לחשוף את זהותה של בתו.

גנבים בבית־הקברות

מאת אשר שילוני, כתבנו בחולון

בלשי משטרת חולון עצרו אתמול שני צעירים מקומיים החשודים בגניבת תיקה של תושבת העיר בת 45 בעת שעלתה לקבר הוריה בבית העלמין בחולון.

האשה הניחה את התיק ליד הקבר ונגשה למלא מים בצנצנת פרחים. כשחזרה, הבחינה כי תיקה, שהכיל מסמכים, מפתחות וסכום כסף קטן, נגנב. היא דיווחה על כך לאיש הבטחון בבית־העלמין וזה הזעיק את המשטרה. אנשי המשטרה תפסו בעבור זמן קצר את הגנבים בקרבת מקום.

3 שנות מאסר לדוקר חברו במהלך קטטה

שלוש שנות מאסר בפועל נגזרו אתמול על מקסים בוחבוט בן 28 מתל־אביב, לאחר שהורשע בדקירת מנשה ישכרוב, אשר נפצע קשה.

שופט בית־המשפט המחוזי בתל־אביב אורי שטרוזמן, אשר הרשיע את הנאשם, ציין בגזר־הדין, כי התלבט באשר למידת העונש שיטיל על בוחבוט, אשר בעת ביצוע העבירה היה בשלבים של "חשבון נפש" ונסיונות לנטוש את דרך הפשע.

מקסים בוחבוט הואשם בכך שב־8.12.86 בצהרים דקר את ישכרוב בכניסה לבית ברח' תדהר בשכונת התקווה בתל־אביב. הפצוע אושפז בבית־החולים ועבר ניתוח.

בתום הדיון המשפטי הממושך, הרשיע השופט את הנאשם, ודחה טענתו, כי הקטטה עם המתלונן אירעה מתוך היגררות לכשור של דברים ולא כתכנון מוקדם כלשהו. הדקירות בוצעו, לדברי השופט, מתוך הגנה עצמית מוכחשת. (עתיים)

6 נעצרו כחשודים בתקיפת שוטרים

מאת קובי מגדל, כתב "על המשמר"

משטרת חיפה עצרה שלשום בלילה שישה צעירים, ביניהם צעירה אחת, שנתבקשו להדול מלהרעיש במסיבה שערכו. השוטרים הוזעקו לדירה ברחוב "אני מאמין" על־ידי שכנים שהתלוננו על הרעש שבקע ממנה. הם ביקשו מהצעירים להנמיך את עוצמת הרעש, והתגובה התנפלו כמה מהם על שני השוטרים, תקפו אותם ורגמו את ניידת הסיור באבנים. כתוצאה מכך נופצה שמשתה הקדמית של הניידת. אחד התוקפים ניסה לחטוף מאחד השוטרים את אקדחו. למקום הוזעקה תגבורת ושישה חשודים כבני 20, ביניהם צעירה אחת, נעצרו לחקירה.

ימאים חשודים בהברחת סחורה ברבבות שקלים

מאת קובי מגדל, כתב "על המשמר"

שני ימאים בני 27 מעפולה ומחיפה נעצרו בסוף השבוע כחשודים בהברחת סחורה בשווי רבבות שקלים.

בלשי יחידת המודיעין בנמל חיפה עלו על עקבות החשודים כשעשו את דרכם מסיפון אוניה אל אחד ממחסני הנמל. מעקב הצוות גילה, כי מהמחסן יצאה מכונית מסחרית. בחיפוש שנערך במכונית נתגלה תא סתר שנבנה בחלקו התחתון של הרכב ובתוכו נמצאו מסרטת וידיאו ותמרוקים.

בחיפוש שערכה המשטרה לאחר מכן בדירתו של אחד החשודים נתגלה מצבור טובין החשודים כמוברחים בשווי של רבבות שקלים. הסחורה כללה תמרוקים, נעליים וסיגריות מתוצרת חוץ. שני החשודים הועברו לחקירת לשלטונות המכס.

מתנגדי הצעת התקציב החדש נערכים ל"קרבות השהייה"

התקציב בסך 49 מיליארד ש"ח כולל קיצוצים בסובסידיות, מיסוי קיצבאות הילדים; שינויים בהסדר תוספת היוקר והטלת דמי אישפוז ודמי ביקור אצל רופא

מאת כתבנו הכלכלי בירושלים, וכתבנו בכנסת

קיצוצים בסובסידיות, מיסוי קיצבאות ילדים, ביטול חינוך תיכון חינם, דחיית גן ילדים חינם, שינויים בהסדר תוספת היוקר, הטלת דמי ביקור אצל רופא ודמי אישפוז. אלו הם כמה מההצעות הכלולות בתקציב המדינה בסך 49 מיליארד ש"ח אותה הציג שר האוצר משה נסים בפני הממשלה אתמול.

השר ניסים אמר אתמול, שהשנה הבאה תהיה שנת ריסון בתקציב ובשכר. הוא ציין שהמונח "כלכלת בחירות" לא קיים יותר.

השר ניסים וראשי משרדו אמרו לשרים אתמול שיש צורך למנוע גידול בגרעון התקציבי מעבר לרמה של 1.2 מיליארד שקל. לצורך כך יש לקצץ 755 מליוני ש"ח מהתקציב. השר ועוזריו ציינו שרק בדרך זו ניתן יהיה להביא לירידה נוספת באינפלציה.

ניסים ציין אתמול, שהממשלה תחתור להביא לשינוי בהסדר תוספת היוקר. לדבריו, הסכם תוספת היוקר הנוכחי אינו עונה על הצרכים, ואינו בנוי לשעור אינפלציה נמוך. ניסים אמר שבשנת 1988 צפוי השכר הריאלי לעלות ב־6 אחוזים בסקטור הציבורי וזאת ללא השפעת הסכמי השכר שייחתמו ב־1988 במשק. בכוונת האוצר להביא לשינוי בהסכם תוספת היוקר אשר יורידו את מידת ההצמדה של השכר למחירים ואת תדירות תשלום תוספת יוקר. ניסים אמר שבמידה ולא יעודכנו מחירי המוצרים המסובסדים עד סוף מארס, יהיה צורך בהעלאה חריפה במהלך שנת התקציב, וקרוב לוודאי בתחילתה.

בכוונת ניסים להביא להתייקרות במחירי המוצרים המסובסדים ובתחבורה הציבורית ב־2 שלבים. שלב ראשון כבר בימים הקרובים ואילו שלב שני בתחילת אפריל. בדרך זו מקווים באוצר להימנע מ"מכת מחירים" חריפה אולם, על מנת להעלות את המחירים לפני אפריל זקוק האוצר להסכמתה של ההסתדרות על פי הסכם יציבות מחירים במשק.

הצעות ניסים לא נדונו בממשלה אתמול. למרות זאת היו שרים שהתבטאו לאחר הישיבה בעויינות. שר הקליטה יעקב צור כינה את הצעת התקציב "אנטי־ציונית" בשל הקיצוצים בשירותים החברתיים. שר החינוך יצחק נבון ושרת הבריאות שושנה ארבלי מתנגדים בחריפות לקיצוצים בתקציב משרדיהם ואילו השר יצחק מודעי תקף את ניסים על שלא הציע לקצץ בתקציב הביטחון.

חזרה לרמת 1972

גם בכנסת לא צפויה להצעת התקציב מלאכה קלה.

"זהו תקציב שאי אפשר להשלים איתו. נלחם נגדו בכל החריפות, בין השאר באמצעות קרבות השהייה במליאה ובוועדת הכספים", הבטיח אתמול ח"כ מפ"ם בוועדת הכספים, יאיר צבן.

לדעת צבן תקציב המדינה החדש מחזיר את רמת ההוצאה האזרחית לנפש על חינוך, בריאות ורווחה לנתוני 1972. התקציב החדש מתייחס לתביעת העובדים לשכר הוגן, תביעה עויינת, של האויב מספר אחד של המשק. טענת הממשלה כי אין לה כסף היא בחינת שקר גס. אחרת, כיצד נבין את החלטת הממשלה לוותר על 3 מיליארד ש"ח, הכנסות מחברות, מעסיקים ועצמאים, עשירים. מול הנדיבות למי שיש לו, החליטה הממשלה בעבר והיא מתכוונת להחליט בעתיד הקרוב, על מיסים נוספים על מי שאין להם. תקציב המדינה החדש רוצה לבטל קיצבאות ילדים. ומקביל לגבות כספים על ביקור בבתי חולים, ולימודים בכיתה י"ב.

השרים מתבקשים לבחור את הקיצוצים הרצויים להם

כדי להביא לקיצוץ של 755 מיליון שקל הכין משרד־האוצר רשימה של הצעות המסתכמות בכ־850 מיליון ש"ח מתוכם יצטרכו השרים לבחור את הקיצוצים הרצויים להם. בין הצעות האוצר:

● העלאות מחירי היסוד בתחבורה הציבורית. יביאו לחסכון של 300 מיליון ש"ח בתקציב הסובסידיות.

● המשך ביטול קיצבת ילד ראשון גם בשנה הבאה. צעד זה יחסוך כ־160 מיליון ש"ח. מתייחס למשפחות של עד 3 ילדים אשר המפרנס הראשי מקבל שכר שאינו קטן מ־90 אחוז מהשכר הממוצע במשק.

● מיסוי קיצבאות ילדים על ילד שני ושלישי. אמור לחסוך כ־40 מיליון ש"ח. צעד זה מתייחס למשפחות של עד 3 ילדים אשר המפרנס הראשי מרוויח מעל 2500 ש"ח לחודש.

● הטלת דמי ביקור אצל רופא. פטורים יהיו חולים כרוניים, ילדים, קשישים ובעלי הכנסה נמוכה. אמורה לחסוך כ־40 מיליון ש"ח.

● דמי אישפוז של 10 שקלים ליום. פטורים יהיו קבוצות בעלי הכנסה נמוכה, חולים כרוניים, קשישים. אמורים לחסוך 20 מיליון ש"ח.

● דחייה של חוק גני ילדים אשר מבטיח חינוך חינם בגילאי 3־4. תחסוך כ־11 מיליון ש"ח.

● ביטול חינוך תיכון חינם והנהגת שכר לימוד מדורג. אמור להביא להכנסה של 60 מיליון ש"ח.

● הקטנת ההקצבות לעיריות הגדולות בכ־25 מיליון ש"ח.

● מכירת דירות של רשות הפיתוח של מינהל מקרקעי ישראל לדייריהם. הכנסה צפויה כ־20 מיליון ש"ח.

● העברת דמי תמלוגים, זיכיון ודיבידנדים מרשות הנמלים בסך 55 מיליון ש"ח לאוצר המדינה. רשות שדות התעופה תעביר 10 מיליון ו"אל־על" תעביר 15 מיליון בגין חכירת מטוסים השייכים לממשלה.

● בנוסף לקיצוצים ולאגרות החדשות מציעים באוצר שורה של צעדים שנועדו להביא לצמצום ולסגירה של גופים ויחידות ממשלתיות. צעדים אלו יכולים להביא לפיטורין של עד כ־1000 עובדים.

הפרות סדר קלות בשטחים – ספיחי מהומות הכ"ט בנובמבר

היום שלמחרת הכ"ט בנובמבר עבר בשקט יחסי ביהודה ושומרון, למרות חששות של גורמי בטחון, כי המהומות שהחלו שלשום יימשכו גם אתמול.

הפרות סדר נרשמו בחברון, אזור שלא נטל חלק במהומות הכ"ט בנובמבר. תלמידי הפוליטכניקום והמיכללה האיסלמית בחברון יצאו לרחוב והחלו ביידוי אבנים לעבר כלי רכב ישראלים ולעבר חיילי צה"ל.

המתפרעים ניסו אף להקים מחסומים מאבנים במרכז הכביש, על מנת למנוע את שידות המעבר לכלי רכב וליצור אנדרלמוסיה. כוח צה"ל מוגבר פיזר את המפגינים תוך שימוש בגז מדמיע.

ליד הישוב ביתניא שבשומרון החלו בשעות הצהרים עשרות צעירים להתפרע תוך שהם מיידים אבנים לכל עבר, מנסים להבעיר צמיגים, קוראים קריאות גנאי בגנות השלטונות ומשבחים את יאסר עראפת. חיילי צה"ל פיזרו את המפגינים.

ליד מחנה הפליטים ג'לזון, שליד הישוב בית־אל נרגמו באבנים מספר מכוניות ישראליות. חלון אחת המכוניות נופץ, הנהג ונוסעת נוספת נפצעו קלות. נהג הרכב ירה יריה באוויר והסתלק מן המקום.

לעבר ג'יפ של משמר הגבול, שנע בצפון השומרון, נזרק בקבוק, אך התברר כי לא היה זה בקבוק תבערה.

רגמו חיילים בעגבניות

הפרות סדר קלות היו אתמול גם בעזה, ברפיח ובחאן־יונס. ביתר ערי רצועת עזה שרר שקט כמעט מוחלט. תלמידי תיכון ברפיח, שיום קודם לכן ידו אבנים לעבר חיילי צה"ל, השתמשו לכך אתמול בעגבניות.

הדבר אירע סמוך לשעה 09.00 באיזור השוק העירוני ברפיח וכוחות הבטחון פיזרו את המפגינים בידוי של גז מדמיע. לאחר פיזור ההפגנה הובא לבית־החולים "נאצר" בחאן־יונס אנואר אבו ג'אזר בן 18 מרפיח, שנחבל בראשו וטען שהוכה בידי חייל במהלך פיזור ההפגנה. הוא אושפז לטיפול ולא התקבל כל אישור לנסיבות פציעתו, כפי שסיפר עליהן המצוע.

(עתיים)

16 נפצעו בתאונת שרשרת כתוצאה מסופות חול בנגב

מאת שלי יחימוביץ', כתבת "על המשמר", וסוכנות עתי"ם

רוחות עזות נשבו אתמול ברוב חלקי הארץ וגרמו לתקלות ותאונות. בבמה מקומות היו הרוחות עזות במיוחד, בחיפה נרשמה מהירות רוח של 100 קמ"ש ובת"א הגיעה הרוח למהירות 40 קמ"ש. במספר מקומות דווח על צניחת עצים, אנטנות טלויזיה ותקלות נוספות.

הרוחות גרמו לסופות חול שכמותן לא היו שנים בדרום הארץ. באזורים מסויימים היתה הראות כה לקויה, עד שאי־אפשר היה להבחין בעצמים במרחק של מטר אחד. בגלל סופות החול סגרה המשטרה את כביש באר־שבע־דימונה למשך מספר שעות.

לפני סגירת הכביש היתה בכביש, סמוך לצומת גבטים, תאונת שרשרת. בשעה 9.00 בבוקר התנגשו זה בזה שני אוטובוסים של חקריה למחקר גרעיני. אוטובוס "אגד" התנגש בהם ומכונית מסוג "סובארו" התנגשה באוטובוס. 16 איש נפצעו, כולם באורח קל. הם הועברו באמבולנסים של מד"א לבית־החולים "סורוקה" ושוחררו לאחר טיפול.

מזג אוויר

מזג האוויר יהיה מעונן חלקית. הרוחות יחלשו.

הטמפרטורות החזויות ירושלים 9 — 17, רמת־הגולן 9 — 17, נהריה 15 — 24, צפת 8 — 14, נמל חיפה 15 — 23, טבריה 12 — 24, נצרת 10 — 19, עפולה 9 — 23, השומרון 10 — 19, הקריה ת"א 15 — 24, נתב"ג 13 — 24, יריחו 13 — 26, עזה 15 — 22, באר־שבע 12 — 23, אילת 14 — 28.

(עתיים)

מסך ראשון

הבשורה על פי ג'וק

עירא דביר, מחבר המחזה "עקרה", כתב הפעם שוב מחזה לשניים. אלא ש"באמצע היום", המוצג על "בימה 3" של התיאטרון הקאמרי, בניגוד למחזה הראשון שלו, כתוב כאילו בידי נהג שיכור: הוא סוטה מהכביש ימינה ומסובב את ההגה כולו שמאלה עד שהוא גולש אל השפה הנגדית, בקיצור רוב הזמן הוא על הבנקט.

המחזה מתחיל בצורה ריאליסטית, כדיוקנו של איש מזדקן, גמלאי, העוסק באוסף הבולים שלו, אחר שחייו נגמרו. יוסי ידין מתפקד, זה לא כל צריך להתאמץ, כדי לשכנע ויש בו מין השלמה יפה עם הקורות אותו, אפילו כשלחדרו העלוב מתפרצת אשה צעירה (עירית שלג), שכביכול אנס רודף אחריה. עד מהרה מתפתח מצב פינטרי, של שיחות תמהוניות, שמסתתר מאחוריהן איום לא מוגדר, וזה לפעמים משעשע. נוצר מבוך. באופן די מפתיע — כי לקיום קרובות ההתפתחות דרך מאוד צפויה — הזקן והבחורה מוצאים את עצמם במיטה. או. קי., כאלה הם, אם לא החיים, לפחות הצגות..

אבל המעגל כידוע, בעלי־החיים עצובים — קבעו הרומאים הקדמונים. והוא והיא (חסרי השמות בהצגה) מיצו למעשה את העלילה, ואז מגיע תורה של טירדה גדולה של הגבר על תפקיד האל בהיסטוריה האנושית. לרגע זה משעשע, אבל נמשך כרבע שעה. נוסף נוגנת, לא יודע למה, הבחורה החמודה את אוסף הבולים של הזקן, ומבקשת, שייכנס לארון... (שימו לב לסמליות!) אני מקווה, שהמחבר רצה להגיד משהו. אבל מה זה היה?

אבשלום סיפור ביים את השניים, מיקי בן־כנען עיצבה דירה עלובה כראוי. יש במצבים ובמחזה נבגים של מחזה ממש, אבל הוא נולד מת.

גיורא מנור

צפויים שיבושים באספקת הסיגריות בשל עיצומים

מאת אודי נחשון, כתבנו הכלכלי בתל־אביב

שיבושים באספקת סיגריות מתוצרת "דובק" צפויים בימים הקרובים, בעקבות החלטת עובדי "דובק" להקטין מהבוקר את ייצור הסיגריות ולשבש את המשלוח.

יו"ר ועד עובדי "דובק" דוד שאשא, אמר אתמול, כי נודע לעובדים, שמושביץ ויגלום, שרכשו בשבוע שעבר חבילת מניות בחברה מידי "לאומי־אר", מתכוונים לרכוש עוד חבילות מניות ב"דובק", והעובדים מבקשים למנוע נסיונות השתלטות על החברה.

לדברי שאשא, דורשים העובדים התחייבות מפורשת ממועצת המנהלים לבטל את התוכנית לבניית המפעל בקריית־אריה ולעמוד בהתחייבות לתת לעובדי החברה תוספות־שכר ניכרות.

עובדי "דובק" יקיימו היום משמרות־מחאה נגד משפחת מושביץ, מול משרדי "עלית" ברמת־גן, ונגד דוד יגלום, מול משרדי חברת "אוסיף", בבית־השרה בתל־אביב. בימים הקרובים, עלולה להיות החרפה בצעדי העובדים.

אופקים מושבתת לשעתיים במחאה על הזנחתה

מאת שלי יחימוביץ', כתבת "על המשמר"

העיירה אופקים מושבתת היום כליל למשך שעתיים. מושבתים מפעלים, העירייה והמועצה המקומית והמועצות האזוריות הסמוכות לה, בתי־הספר, בתי־ספר תיכוניים, קופות־החולים, בנקים, חנויות, בתי־עסק ושירותים.

תושבי העיירה יתאספו בין השעות 11.00 ו־1 בצהריים ויפגינו במחאה על הזנחת העיירה על־ידי הממשלה.

מארגני ההפגנה טוענים, עבר על אופקים גל פיטורין חסר־תקדים. מפעל ג' יסגר ו־57 עובדיו ימצאו עצמם מחוסרי־עבודה. העובדים מתבצרים זה שבוע במפעל, במחאה על סגירתו. מפעל עוף־הנגב יפטר בקרוב 30 עובדים ובמפעלים נוספים נתונים בקשיים והם מתכוונים לצמצם את מספר העובדים.

חברת הכנסת אמירה סרטני הגישה אתמול הצעה לדיון דחוף בכנסת. לדבריה, "מצוקת האבטלה, בעיקר בדרום הארץ, נהפכה למכת־מדינה". אבטלה מעיירות הדרום. הם מחפשים את עתידם במרכז הארץ, או מעבר לים. העיירה אופקים היא אחד הקורבנות המובהקים של מדיניות הממשלה, כפי שהיא מתבטאת בהצעת חוק התקציב לשנה הבאה, אמרה סרטני — הכבדת הנטל על הציבור הרחב והעמקת החסר בתעסוקה בעיירות הפיתוח.

עיצומים בבל"ל; צפויים שיבושים גם ב"דיסקונט"

מאת כתבנו לענייני עבודה

עובדי בנק לאומי פתחו אתמול בעיצומים חלקיים ומתכוונים להחריפם בהמשך השבוע, אם עד אז לא יושג הסכם שכר בבנק.

עובדי הבנק מתנגדים להחלטת ההנהלה להחיל עליהם את הסכם המסגרת שנחתם בסקטור הציבורי במשק בספטמבר. במסגרת העיצומים הפסיקו עובדי סניפי הבנק בתל־אביב, ירושלים וחיפה את העבודה שעה אחת מוקדם ואילו עובדי המטבע הבינלאומית הפסיקו לעבוד בשעות גמישות כנהוג.

עיצומים צפויים מחר גם בבנק דיסקונט, על רקע הדיון שיתקיים בבית הדין האזורי לעבודה בתל־אביב בעניין סכסוך השכר הנטוש בבנק. אלפים מהעובדים מתכוונים להתקהל מול בית הדין בעת הדיון ולשם כך יפסיקו כבר בשעות לפנה"צ.

ההסתדרות מגנה צמצום השתתפות האוצר בתקציבה

מאת כתבנו לענייני עבודה

ביקורת קשה על מדיניות האוצר לצמצם את השתתפותו בתקציבה של ההסתדרות הכללית מתח אתמול גזבר ההסתדרות, ארתור ישראלוביץ'. לדבריו, לפני עשור, השתתף האוצר בכ־30 אחוז מתקציב קופת־חולים, כיום — רק בשלושה אחוזים. עקב מדיניות זו של האוצר, אומר ישראלוביץ, נאלצה ההסתדרות להגדיל את שיעור ההפרשה מתקבולי המס למימון פעולות קופ"ח. בשנת 1987 נגסה קופ"ח 70.5 אחוז מתקבולי המס האחיד, לעומת 68.8 אחוז אשתקד ו־54.5 אחוז בשנת 1974.

ישראלוביץ הגיש אתמול על שולחן הוועדה המרכזת את הצעת תקציב ההסתדרות לשנת 1988, בסך 146 מיליון ש"ח, המבוסס על תחזית אינפלציה בשנה הבאה שתנוע בין 16 ל־18 אחוזים.